

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันจันทร์ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

อ.พ. ๑๔/๒๕๕๒

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีผู้เสนอ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวม ๒ ฉบับ คือ ๑. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีนายสมักร สุนทรเวช เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ ๒. เสนอโดยนายสุทิน คลังแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๑

และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ไปพร้อมกัน และที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี และเสนอโดยนายสุทิน คลังแสง กับคณะ พร้อมกันไป ด้วยคะแนนเสียง ๒๕๖ เสียง ไม่รับหลักการ

ไม่มี และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณา โดยถือเอา ร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลัก ในการพิจารณา และกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว โดยพิจารณาในวาระที่สองเรียงตามลำดับ มาตรา และลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๓๕๒ เสียง ไม่เห็นชอบ ๓ เสียง และงดออกเสียง ๒ เสียง ทั้งนี้ เพื่อเสนอให้วุฒิสภาพิจารณา ต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีหลักการ และเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ เพื่อกำหนด ให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอด ไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ (เพิ่มลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอด

ไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน
 มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔
 และมาตรา ๔๗/๕ และเพิ่มมาตรา ๔๗/๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ
 ข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
 โดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
 (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติให้
 ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้
 ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้
 ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสม
 กับภาวะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าว
 สามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน
 และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมาก
 ที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับ
 บำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อ
 การครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน
 ของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริม
 การลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของ
 ประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควร
 กำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิใน
 บำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกัน
 การกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลัง
 กำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ
 ข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหา
 จำนวน ๖ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้**

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

พ ร ะ ร าช บ ัญ ญ ัต นี เ ร ย ก ว ่า

“พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
 (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” (ร่างมาตรา ๑)

๒. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่
 วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๓. กำหนดเพิ่มลักษณะ ๒/๒

การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สิน
 ในการประกันการกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา
 ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และมาตรา ๔๗/๕
 แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
 พ.ศ. ๒๔๙๔ ดังนี้

(๑) กำหนดให้ผู้รับบำนาญปกติหรือ
 ผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ
 สามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็น
 หลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินกับสถาบัน
 การเงิน พร้อมทั้งกำหนดเงื่อนไขในการนำสิทธิ
 ในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักประกันดังกล่าว
 ในกรณีที่ผู้รับบำนาญได้รับบำเหน็จดำรงชีพ
 ไปแล้ว

(๒) กำหนดให้กระทรวงการคลัง

จ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินที่ผู้รับบำนาญ
 ได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สิน
 ในการประกันการกู้เงิน ในกรณีที่ผู้รับบำนาญ
 ถึงแก่ความตายหรือผิดสัญญากู้เงินจนต้อง
 บังคับเอาหลักสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็น
 หลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน

(๓) กำหนดให้กระทรวงการคลังหักจำนวนเงินออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดในกรณีที่กระทรวงการคลังได้จ่ายเงินแก่สถาบันการเงินไปแล้ว และกำหนดให้กระทรวงการคลังเรียกเงินคืนจากผู้รับบำนาญหรือจากกองมรดกของผู้นั้น ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่อาจหักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดได้

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจ่ายบำเหน็จแก่ผู้รับบำนาญ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญดังกล่าวได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินแล้ว และภายหลังได้กลับเข้ารับราชการใหม่ โดยใช้สิทธิพื้นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังได้เลือกรับบำเหน็จ

(ร่างมาตรา ๓)

๔. กำหนดเพิ่มมาตรา ๔๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ โดยกำหนดสิทธิของทายาทของผู้รับบำนาญในการรับบำเหน็จตกทอดทั้งในกรณีที่ผู้รับบำนาญได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน และสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มี การบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นประกันนั้น และในกรณีที่ผู้รับบำนาญถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยมีการบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นประกันนั้น (ร่างมาตรา ๔)

๕. กำหนดให้ผู้รับบำนาญซึ่งยังคงมีสิทธิได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีสิทธินำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย (ร่างมาตรา ๕)

๖. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

- คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประมวลและรวบรวมข้อมูล
ด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๓
(สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ โดยมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ที่สำคัญ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔
- : ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายสุทิน คลังแสง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร
- : ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของ
วุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา
โดยเฉพาะ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนี้ศ ผาสุข	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวปรารถิพย์ หวังสมนึก	นิติกร ๔
นางสาวเกตุฉลิษฐ์ วรรณทอง	วิทยาการ ๔
นางสิริกันย์ ส่องแสง	เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๒
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๓

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗/๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ และผลการพิจารณา ของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๕
- ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๙
 - ๑. ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ
ในวาระที่หนึ่ง ๙
 - ๑.๑ ประเด็นสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง ๙
 - ๑.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ๑๒
 - ๒. ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ
ในวาระที่สอง ๑๓
 - ๒.๑ ประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง ๑๓
 - ๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ๑๓
 - ๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม ๑๔

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๑๗

**ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.**

- คำชี้แจงความจำเป็นในการแก้ไขพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และ
พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ๒๓
- ข้อมูลประกอบการชี้แจงร่างพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... และ
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๖
- หลักการสำคัญของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๙
- การลงทุนและผลประกอบการของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๔๑
- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการไขข้อข้องใจสมาชิก ๔๗
- สรุปรายงานผลการศึกษาความต้องการใช้บำเหน็จตกทอด
ของผู้รับบำนาญ ๕๑
- สรุปผลที่สำคัญการสำรวจภาวะการครองชีพของข้าราชการ
พลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ๕๗

- ภาคผนวก**
- : พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (๑)
 - : ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๔๑)
 - : ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายสุทิน คลังแสง กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (๔๙)
 - : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร (๕๗)
 - : ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) (๖๙)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ และผลการพิจารณา
ของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีผู้เสนอ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวม ๒ ฉบับ คือ

๑. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีนายสมัคร สุนทรเวช เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๑

๒. เสนอโดยนายสุทิน คลังแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๑

การเสนอร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้ง ๒ ฉบับ มีเหตุผลทำนองเดียวกัน ดังนี้

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมาก ที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวไปพร้อมกัน และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีเสนอ และเสนอโดยนายสุทิน คลังแสง กับคณะ พร้อมกันไป ด้วยคะแนนเสียง ๒๕๖ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน

เพื่อพิจารณา โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา และกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน ประกอบด้วย

* ๑. ร้อยตรีหญิง ระนองรักษ์ สุวรรณฉวี	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสุทิน คลังแสง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายปาน ฟุ้งสุจจริต	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
* ๕. นางสาววริยา ว่องปรีชา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. พลเรือโท โรช วิภัติภูมิประเทศ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พันแสน	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. นายกรณ์ จาติกวณิช	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. นางบุญรื่น ศรีธเรศ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๐. นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
* ๑๑. นายมนัส แจ่มเวหา	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๒. นางสาวผ่องศรี ชาราภุมิ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๓. นางสาวสุนทรี ชัยวิรัตน์นะ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๑๔. นายวงศ์ เตชกิจวิกรม	โฆษกคณะกรรมการ
๑๕. นายประกอบ รัตนพันธ์	โฆษกคณะกรรมการ
๑๖. นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	โฆษกคณะกรรมการ
๑๗. นางดวงแข อรรถนพพร	โฆษกคณะกรรมการ
๑๘. นายจตุติ ไกรฤกษ์	๑๘. นายเจือ ราชสีห์
๒๐. นายเชิดพงศ์ ราชปองขันธุ์	๒๑. นายณัฐวุฒิ สุขเกษม
๒๒. นางทัศนียา รัตนเศรษฐ์	๒๓. นายธงชาติ รัตนวิชา
๒๔. นายนพคุณ รัฐผไท	* ๒๕. นายนพดล เกรีฤกษ์
๒๖. นางเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข	๒๗. นางพจนารถ แก้วผลึก
๒๘. นายยุทธนา ลับบัวงาม	๒๘. นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท
๓๐. นายวิวัฒน์ คงมาลัย	๓๑. นายศุภชัย โพธิ์สุ
๓๒. นายสรรเสริญ สมะลาภา	๓๓. นายสามารถ พิริยะปัญญาพร
* ๓๔. นางสาวสุทธีรัตน์ รัตนโชติ	๓๕. นายสุวัฒน์ วรรณศิริกุล
๓๖. นายอนันต์ ศรีพันธ์ุ์	

* คือ กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

เมื่อคณะกรรมการการวิสามัญ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร^๑ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ คณะรัฐมนตรีชุดที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างและได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้งหมดเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๓๕๒ เสียง ไม่เห็นด้วย ๓ เสียง และงดออกเสียง ๒ เสียง แล้วส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป^๒ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการได้มีข้อสังเกตและที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖^๓ ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๑

^๑ โปรดดูรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ในภาคผนวกหน้า (๕๗)

^๒ โปรดดูร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ในภาคผนวก หน้า (๖๙)

^๓ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ กำหนดว่า "ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณา มอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภา คณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น คณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป"

คณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภาได้พิจารณาและเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการเงิน การคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน เป็นผู้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๙๔ เพื่อกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ (เพิ่มลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และมาตรา ๔๗/๕ และเพิ่มมาตรา ๔๗/๑)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๙๖ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ กำหนดเพิ่มลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และมาตรา ๔๗/๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (ร่างมาตรา ๓)

“มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และมาตรา ๔๗/๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔

“ลักษณะ ๒/๒

การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน

มาตรา ๔๗/๒ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพอาจนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว หากประสงค์จะนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ให้หักบำเหน็จดำรงชีพออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเสียก่อน

มาตรา ๔๗/๓ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินถึงแก่ความตายหรือผิดสัญญากู้เงินจนต้องบังคับเอาเกี่ยวกับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินที่ผู้นั้นได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินเท่ากับจำนวนที่ถูกบังคับแต่ไม่เกินจำนวนที่นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน

การจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังจ่ายจากงบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับการเบิกจ่ายบำเหน็จตกทอด

มาตรา ๔๗/๔ ในกรณีที่กระทรวงการคลังได้จ่ายเงินแก่สถาบันการเงินไปแล้ว ตามมาตรา ๔๗/๓ ให้กระทรวงการคลังหักจำนวนเงินนั้นออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน

ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่อาจหักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่งได้ ให้กระทรวงการคลังเรียกเงินคืนจากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพหรือจากกองมรดกของผู้นั้น แล้วแต่กรณี เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนที่กระทรวงการคลังได้จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๔๗/๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพผู้ใดได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินแล้ว หากภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยใช้สิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญต่อก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังได้เลือกรับบำเหน็จ ให้จ่ายบำเหน็จแก่ผู้นั้นตามสิทธิที่จะได้รับ แต่ต้องไม่เกินจำนวนที่เหลือจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน โดยให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จเท่ากับจำนวนดังกล่าวไว้ และเมื่อสัญญากู้เงินสิ้นสุดลง โดยไม่มีการบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จที่กันไว้

ในกรณีที่ผู้รับบำเหน็จถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลง ถ้ามีการบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงิน โดยกระทรวงการคลังมีสิทธิหักจากเงินบำเหน็จที่กันไว้ตามวรรคหนึ่งก่อน ถ้ามีเงินเหลือให้จ่ายคืนแก่ผู้รับบำเหน็จหรือทายาท แล้วแต่กรณี”

๖.๒ กำหนดเพิ่มมาตรา ๔๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ โดยกำหนดสิทธิของทายาทของผู้รับบำนาญในการรับบำเหน็จตกทอดทั้งในกรณีที่ผู้รับบำนาญได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน และสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นประกันนั้น และในกรณีที่ผู้รับบำนาญถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยมีการบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นประกันนั้น (ร่างมาตรา ๔)

“มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔

“มาตรา ๔๙/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๙ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน หากสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเต็มตามจำนวนที่มีสิทธิหากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยมีการบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่เหลือหลังจากที่กระทรวงการคลังได้หักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๙/๔ วรรคหนึ่ง”

๖.๓ กำหนดให้ผู้รับบำนาญซึ่งยังคงมีสิทธิได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีสิทธินำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย (ร่างมาตรา ๕)

“มาตรา ๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพซึ่งยังคงมีสิทธิได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธินำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย”

ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

๑. ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญในวาระที่หนึ่ง

สภาผู้แทนราษฎรได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ทั้งนี้ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ มีเนื้อหาทำนองเดียวกัน ที่ประชุมจึงเห็นควรให้พิจารณาไปพร้อมกัน แต่ลงมติแยกฉบับ

๑.๑ ประเด็นสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ โดยแยกออกเป็นประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

๑) ฐานการคำนวณเงินบำนาญในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ทำให้ข้าราชการได้รับบำนาญในอัตราที่ไม่เหมาะสม

เนื่องจาก ตามหลักกฎหมายเดิมได้กำหนดฐานในการคำนวณบำเหน็จบำนาญไว้ว่า เงินบำนาญเท่ากับเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยอายุราชการหารด้วยห้าสิบ ซึ่งฐานในการคำนวณดังกล่าวนี้จะทำให้ข้าราชการได้รับเงินบำนาญในอัตราที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการดำรงชีพ แต่ทั้งนี้ ฐานการคำนวณบำนาญได้เปลี่ยนเป็นว่า การคำนวณบำนาญให้คำนวณจากอัตราเงินเดือนเฉลี่ยหกสิบเดือนสุดท้ายคูณด้วยเวลาราชการ หารด้วยห้าสิบ แต่ต้องไม่เกินร้อยละเจ็ดสิบของอัตราเงินเดือนเฉลี่ยหกสิบเดือนสุดท้าย ซึ่งฐานการคำนวณที่ได้รับการแก้ไขนี้ หากคำนวณออกมาแล้วจะพบว่า ข้าราชการจะได้รับเงินบำนาญน้อยกว่าฐานการคำนวณเดิมก่อนจะมีการแก้ไข จึงส่งผลให้ข้าราชการที่เกษียณอายุมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพสร้างความไม่เป็นธรรมแก่ข้าราชการเป็นอย่างมาก

๒) กิจการที่ทางกองทุนฯ นำเงินไปลงทุนนั้น อยู่ในสถานะขาดทุน

ปัจจุบันได้มีการตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการขึ้น ตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ และได้มีการประกาศเชิญชวนให้ข้าราชการเข้าเป็นสมาชิกกองทุนดังกล่าว โดยให้ข้าราชการที่เป็นสมาชิกนำเงินไปลงทุนและกองทุนฯ จะนำเงินเหล่านั้นไปลงทุนหรือดำเนินกิจการเพื่อสร้างรายได้และนำมาพัฒนาประเทศต่อไป

แต่ทั้งนี้ ปรากฏว่ากิจการที่ทางกองทุนฯ ดำเนินการไปนั้น อยู่ในภาวะขาดทุน โดยมีสาเหตุสืบเนื่องมาจากวิกฤตทางเศรษฐกิจทั่วโลก จึงทำให้ข้าราชการที่เข้าเป็นสมาชิกและนำเงินไปลงทุนกับกองทุนฯ ไม่ได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหมายไว้

๓) ฐานการคำนวณเงินบำนาญไม่เหมาะสมกับผู้ที่ย้าย

สืบเนื่องจากฐานการคำนวณในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความได้ว่า ข้าราชการที่เกษียณอายุที่มีอายุไม่ถึง ๗๐ ปี จึงจะได้รับผลตอบแทนจากทางราชการอย่างคุ้มค่า ส่วนข้าราชการที่เกษียณอายุซึ่งมีอายุเกินกว่า ๗๐ ปี กลับไม่ได้ผลตอบแทนเท่าที่ควร จึงเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่สร้างความไม่พอใจแก่ข้าราชการ

๔) กฎหมายมีเจตนารมณ์ให้บำเหน็จตกทอดเป็นสิทธิของทายาท

เนื่องจากกฎหมายให้ความสำคัญแก่ผู้ที่เสียสละให้แก่ราชการโดยทำงานให้แก่ทางราชการมาเป็นเวลานาน ซึ่งค่าตอบแทนรายเดือนนั้นมีจำนวนไม่มากหากเทียบกับงานเอกชนอื่น ๆ ดังนั้น เมื่อข้าราชการมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และต้องพ้นจากราชการไป จึงไม่มีรายได้ในการเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวต่อไป กฎหมายจึงกำหนดให้มีเงินตอบแทนหลังจากเกษียณอายุราชการที่เรียกว่าบำเหน็จและบำนาญ โดยอาจถือได้ว่าเป็นเงินสวัสดิการที่ทางราชการมอบให้แก่ข้าราชการที่ทำความดีความชอบมาในช่วงชีวิตหนึ่ง โดยบำเหน็จจะเป็นเงินตอบแทนที่จ่ายในคราวเดียว ส่วนบำนาญเป็นเงินตอบแทนที่จ่ายเป็นรายเดือนซึ่งเงินตอบแทนทั้ง ๒ ประเภทนี้เป็นสิทธิของข้าราชการที่จะเลือกรับเอาตามความเหมาะสม

นอกจากนี้ กฎหมายยังได้กำหนดเงินตอบแทนอีกประเภทหนึ่งที่จ่ายให้แก่ทายาทในกรณีที่ข้าราชการที่เลือกรับบำนาญถึงแก่ความตาย เรียกว่า บำเหน็จตกทอด โดยบำเหน็จตกทอดนี้จะเป็นจำนวน ๓๐ เท่าของบำนาญ ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น ต้องการให้บำเหน็จตกทอดเป็นเงินที่ช่วยเหลือทายาทของผู้รับบำนาญ โดยอาจนำไปใช้จ่ายตามความจำเป็นในกิจการของครอบครัว รวมถึงเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการงานศพของผู้รับบำนาญนั้นด้วย

ดังนั้น หากร่างกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับนี้ ได้รับความเห็นชอบและประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยอนุญาตให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้นั้น ทายาทของผู้รับบำนาญย่อมเสียสิทธิในเงินจำนวนนี้ไป ซึ่งส่งผลให้ทายาทไม่มีเงินในจำนวนที่เพียงพอในการใช้จ่ายตามความจำเป็นสมดังเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๕) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ตั้งข้อสังเกตและมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับไว้หลายแนวทาง ดังนี้

๑. การแก้ไขปัญหาคารขาดสภาพคล่องทางการเงินให้แก่ผู้รับบำนาญ อาจดำเนินการด้วยวิธีอื่นที่มีใช้การกักเงิน เช่น การให้ข้าราชการที่เกษียณอายุที่เลือกรับบำนาญนั้น เปลี่ยนมาเป็นการรับเงินตอบแทนในลักษณะบำเหน็จในจำนวนเงินที่เหลือ ซึ่งจะทำให้ได้รับเงินก้อนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีพต่อไป

๒. การให้เหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ที่ระบุว่า เป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่งนั้น อาจเป็นไปได้ยาก เนื่องจากผู้ที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ย่อมมีประสิทธิภาพในการดำเนินการต่าง ๆ ลดลง ประกอบกับวงเงินที่จะทำการกู้ยืมได้นั้น มีจำนวนไม่มากอาจไม่เพียงพอต่อการนำไปลงทุน

๓. การกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ ในการประกันการกู้เงินได้นั้น ควรกำหนดเงื่อนไขในการกู้เงินไว้ด้วย โดยอาจมีการสอบถามถึงวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินว่าจะนำไปใช้จ่ายในเรื่องใด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันกรณีการใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือยและเป็นการสร้างภาระหนี้สินโดยไม่จำเป็น

๔. การกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ ในการประกันการกู้เงินได้นั้น อาจกระทบถึงความสัมพันธ์ในครอบครัวของผู้รับบำนาญ เนื่องจากบำเหน็จตกทอดเป็นสิทธิของทายาทที่จะได้รับเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ตามความจำเป็น ในการดำรงชีพ หากผู้รับบำนาญนำเงินส่วนนี้ไปเป็นหลักประกันเงินกู้แก่สถาบันการเงินและ ภายหลังปรากฏว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้ สถาบันการเงินย่อมบังคับชำระหนี้เอากับบำเหน็จตกทอด ดังกล่าวนั้น ส่งผลให้ทายาทไม่มีโอกาสได้รับเงินจำนวนดังกล่าวและนำไปสู่ความขัดแย้ง ในครอบครัวได้

๕. การกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็น หลักประกันในการประกันการกู้เงินได้นั้น เป็นการช่วยเหลือสถาบันการเงินให้ได้รับประโยชน์ แต่ผู้รับบำนาญและทายาทของผู้รับบำนาญอาจเสียประโยชน์ หรือไม่ได้รับประโยชน์จากการกู้เงิน เท่าที่ควร

๖. ในการพิจารณาในชั้นกรรมาธิการ เห็นควรแก้ไขเกี่ยวกับตัวเลขที่ใช้เป็น ฐานการคำนวณบำนาญ เนื่องจากตัวเลข ๕๐ ที่นำไปหารนั้น อาจทำให้ข้าราชการได้รับบำนาญ ในจำนวนไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน เห็นควรขยายวงเงิน บำเหน็จตกทอดที่ผู้รับบำนาญสามารถนำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินจาก ๑๕ เท่า เป็น ๓๐ เท่า เดิมตามจำนวนเงินบำเหน็จตกทอดที่จะได้รับ และในชั้นกรรมาธิการ เห็นควร เชิญผู้แทนจากกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง และกลุ่มข้าราชการบำนาญที่ได้รับ ความเดือดร้อนเข้าร่วมพิจารณาด้วย เพื่อที่จะเข้าใจปัญหาอย่างถ่องแท้และหาทางแก้ไขที่ถูกต้อง เหมาะสมต่อไป

ต่อมา ร้อยตรีหญิง ระนองรักษ์ สุวรรณฉวี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ได้กล่าวสรุปและตอบข้อซักถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

๑) ผู้ที่เลือกรับเงินตอบแทนประเภทบำนาญสามารถเปลี่ยนเป็นรับเงินตอบแทนประเภทบำเหน็จได้

๒) ทางกระทรวงการคลังจะแจ้งให้ผู้รับบำนาญทราบถึงสถาบันการเงินที่อยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงการคลังที่ผู้รับบำนาญสามารถนำบำเหน็จตกทอดมาเป็นหลักประกันการกู้เงินได้ และสถาบันการเงินดังกล่าวจะคิดดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น พร้อมทั้งมีการกำหนดเงื่อนไขในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน

๓) กรณีค่าทำศพนั้น ปัจจุบันได้มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจำนวนเงินสำหรับจัดการงานศพอยู่แล้ว จึงไม่กระทบถึงบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด

๔) ในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ ทางกระทรวงการคลังได้มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อระดมความคิดและค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงินของข้าราชการที่เกษียณอายุ โดยประสานงานกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของข้าราชการบำนาญประมาณ ๓,๐๐๐ คน ซึ่งสามารถรวบรวมปัญหาและรับข้อเสนอแนะจากข้าราชการบำนาญเหล่านั้นมาพอสมควร โดยส่วนใหญ่ต้องการเงินทุนเพื่อนำไปหมุนเวียนในการดำเนินกิจการต่าง ๆ รวมทั้งนำไปใช้จ่ายเกี่ยวกับทรัพย์สินถาวร อาทิ นำไปซื้อที่อยู่อาศัย ไม่ว่าจะ เป็นบ้านหรือคอนโดมิเนียม และรวมไปถึงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยด้วย

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ที่กำหนดให้สิทธิในการนำบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักประกันเงินกู้ได้นั้น เป็นเพียงทางเลือกให้แก่ผู้รับบำนาญเท่านั้น ซึ่งผู้รับบำนาญจะใช้สิทธินี้หรือไม่ก็ได้

๕) กรณีจะนำร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาพิจารณารวมกันนั้น ทางคณะรัฐมนตรีไม่มีความขัดข้องแต่ประการใด แต่ทั้งนี้ ขอเสนอความเห็นว่าการใช้ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา

๑.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๒๕๖ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี และงดออกเสียง ไม่มี

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๒๕๖ เสียง ไม่รับหลักการ ๑ เสียง และงดออกเสียง ไม่มี

๒. ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญในวาระที่สอง

๒.๑ ประเด็นสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง

- ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขออภิปราย

๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง

ร่าง

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u> เพิ่มลักษณะ ๒/๒ มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และมาตรา ๔๗/๕	มีการแก้ไข
ลักษณะ ๒/๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๗/๒ คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้	มีการแก้ไข

“มาตรา ๔๗/๒ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ อาจนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงคลังตั้งกำหนดไว้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ส่ว วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว หากประสงค์จะนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ให้หักบำเหน็จดำรงชีพออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอด เสียก่อน”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๗/๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๗/๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๗/๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๔๔/๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖	ไม่มีการแก้ไข

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เรียงตามลำดับมาตราเสร็จแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐^๑ โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง ต่อจากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแล้ว ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๓๕๒ เสียง ไม่เห็นชอบ ๓ เสียง และงดออกเสียง ๒ เสียง

^๑ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐ กำหนดว่า “เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๕ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความใดไม่ได้ นอกจากเพื่อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่”

ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการ

คณะกรรมการสิทธิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยใช้ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอเป็นหลักในการพิจารณาเห็นว่าควรมีข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเนื่องจากคณะกรรมการได้แก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา ๓ (เพิ่มมาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และมาตรา ๔๗/๕) โดยตัดคำว่า “ที่กระทรวงการคลังกำหนดได้” ในมาตรา ๔๗/๒ ออกเพื่อเป็นการเปิดกว้างให้กับผู้รับบำนาญในการขอกู้เงินกับสถาบันการเงิน หรือองค์กรทางการเงินอื่น ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขมาตราดังกล่าว จึงควรแก้ไขเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นดังนี้

“เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการ โดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๕^๒

^๒ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๕ กำหนดว่า “เมื่อคณะกรรมการสิทธิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้ที่ประชุมสภาพิจารณา และให้นำความในข้อ ๔๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
กับ
ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

<p>พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>พระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔</p> <p>_____</p> <p>ในพระปรมาภิไธย พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ชานันต์ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๔ เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหารและกฎหมายว่าด้วย บำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน</p> <p>พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตรา พระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p>_____</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ</p> <p>.....</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p> <p style="text-align: center;">ลักษณะ ๒/๑ บำเหน็จดำรงชีพ</p> <hr/> <p>มาตรา ๔๗/๑ บำเหน็จดำรงชีพ ได้แก่ เงินที่จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือการดำรงชีพโดยจ่ายให้ครั้งเดียว</p> <p>ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพตามอัตราและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าเท่าของบำนาญรายเดือนที่ผู้นั้นได้รับ</p> <p>ผู้รับบำนาญผู้ใดได้รับทั้งบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพให้นำบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพรวมเป็นบำนาญรายเดือนเพื่อคำนวณจ่ายเป็นบำเหน็จดำรงชีพแก่ผู้นั้น</p> <p>เมื่อได้รับบำเหน็จดำรงชีพแล้ว ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพอีก ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่และได้ออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำนาญ</p> <p>ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพผู้ใดได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่โดยมีสิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำเหน็จ การจ่ายบำเหน็จในกรณีเช่นว่านี้</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p>
---	--

<p>พระราชบัญญัติบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p> <p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำนาญจดทบทอไปเป็น หลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และมาตรา ๔๗/๕ แห่งพระราชบัญญัติบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔</p> <p>“ลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำนาญจดทบทอไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน</p> <p>มาตรา ๔๗/๒ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพอาจนำสิทธิ ในบำนาญจดทบทอไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลัง กำหนดได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้รับ บำนาญดำรงชีพไปแล้ว หากประสงค์จะนำสิทธิในบำนาญจดทบทอไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน การกู้เงินกับสถาบันการเงิน ให้หักบำนาญดำรงชีพออกจากสิทธิในบำนาญจดทบทอเสียก่อน</p> <p>มาตรา ๔๗/๓ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งได้นำสิทธิในบำนาญจดทบทอไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินถึงแก่ความตายหรือ ผิดสัญญากู้เงินจนต้องบังคับชำระหนี้ในบำนาญจดทบทอนำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน การกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินที่ผู้ยื่นได้นำสิทธิในบำนาญจดทบทอ ไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินเท่ากับจำนวนที่ผู้ยื่นได้ยื่นนำสิทธิ ในบำนาญจดทบทอไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน</p>
<p>พระราชบัญญัติบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ให้หักเงินออกจากบำนาญที่จะได้รับเท่ากับเงินบำนาญที่เสียก่อน</p> <p>ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้แสดงเจตนา ขอรับบำนาญดำรงชีพไว้แล้ว แต่ได้ตายก่อนได้รับเงินบำนาญดำรงชีพ ให้การจ่ายเงินดังกล่าว เป็นอันระงับไป</p>

<p>พระราชบัญญัติบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๔๔ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p> <p>การจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังจ่ายจากงบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับการเบิกจ่ายบำนาญทดทอน</p> <p>มาตรา ๔๗/๔ ในกรณีที่กระทรวงการคลังได้จ่ายเงินแก่สถาบันการเงินไปแล้วตาม มาตรา ๔๗/๓ ให้กระทรวงการคลังหักจำนวนเงินนั้นออกจากสิทธิในบำนาญทดทอนเท่ากับจำนวนที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน</p> <p>ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่อาจหักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินจากสิทธิในบำนาญทดทอนตามวรรคหนึ่งได้ ให้กระทรวงการคลังเรียกเงินคืนจากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพหรือจากกองมรดกของผู้นั้น แล้วแต่กรณี เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนที่กระทรวงการคลังได้จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด</p> <p>มาตรา ๔๗/๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพผู้ใดได้นำสิทธิในบำนาญทดทอนไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินแล้ว หากภายหลังผู้นั้น กลับเข้ารับราชการใหม่ โดยใช้สิทธินั้นบวเวลาราชการสำหรับคำนวณบำนาญตนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และมีเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังได้เลือกรับบำนาญ ให้จ่ายบำนาญแก่ผู้นั้นตามสิทธิที่จะได้รับ แต่ต้องไม่เกินจำนวนที่เหลือจากสิทธิในบำนาญทดทอนที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน โดยให้กระทรวงการคลังกันเงินบำนาญหนึ่งเท่ากับจำนวนดังกล่าวไว้ และเมื่อสัญญากู้เงินสิ้นสุดลง โดยไม่มีการบังคับอยู่กับสิทธิในบำนาญทดทอนให้นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำนาญหนึ่งทันที</p> <p>ในกรณีที่ผู้รับบำนาญถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลง ถ้ามีการบังคับอยู่กับสิทธิในบำนาญทดทอนให้นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงิน โดยกระทรวงการคลังมีสิทธิหักจากเงินบำนาญหนึ่งทันทีตามวรรคหนึ่งก่อน ถ้ามีเงินเหลือให้จ่ายคืนแก่ผู้รับบำนาญหรือทายาท แล้วแต่กรณี</p>
---	---

<p>พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>มาตรา ๔๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๘ ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้มีสิทธิจะได้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตาย ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดให้แก่บุคคลตามมาตรา ๔๘ เป็นจำนวนสามสิบเท่าของบำนาญรายเดือนรวมกับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับและให้จ่ายตามส่วนและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรานี้</p> <p>ในกรณีที่ได้มีการรับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว เมื่อผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตาย การจ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่ง ให้หักเงินออกจากรับบำเหน็จตกทอดที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน</p>
<p>ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕</p> <p>“มาตรา ๔๘/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน หากสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มี การบังคับกับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ ในการประกันการกู้เงิน ทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดได้ติดตามจำนวนที่มีสิทธิ หากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพถึงแก่ความตาย หรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยมีการบังคับกับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ ในการประกันการกู้เงิน ทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่เหลือหลังจาก ที่กระทรวงการคลังได้หักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอด ตามมาตรา ๔๘/๔ วรรคหนึ่ง”</p> <p>มาตรา ๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพซึ่งยังคงมีสิทธิ ได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธินำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ ในการประกันการกู้เงินได้ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย</p>

<p>พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี</p>
<p>ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คำชี้แจงความจำเป็นในการแก้ไขพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539^{*}

1. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

1.1 วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อช่วยเหลือผู้รับบำนาญในด้านการดำรงชีพให้สามารถดำรงชีพได้อย่างเหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป

1.2 ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

โดยที่ในปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปจนส่งผลกระทบต่อการครองชีพของผู้รับบำนาญ แม้ว่ารัฐบาลจะดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้านค่าครองชีพแก่ผู้รับบำนาญโดยแก้ไขกฎหมายให้ผู้รับบำนาญสามารถขอรับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้วก็ตาม แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ยังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากซึ่งได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราที่ต่ำได้เรียกร้องขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับค่าครองชีพไปยังรัฐบาล ทำให้กระทรวงการคลังในฐานะที่เป็นหน่วยงานดูแลกฎหมายบำเหน็จบำนาญข้าราชการต้องนำปัญหาดังกล่าวมาพิจารณาหาทางแก้ไข

1.3 ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข

เพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปค้ำประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินได้ และในการนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปค้ำประกันการกู้เงินดังกล่าว จะต้องลงทุนในกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้ผู้รับบำนาญนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภค จึงควรต้องกำหนดกรอบวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมให้ชัดเจน

1.4 มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจ

1.4.1 กำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดในส่วนที่เหลืออยู่ไปค้ำประกันการกู้เงินจากสถาบันการเงินได้

1.4.2 เพื่อป้องกันมิให้ผู้รับบำนาญนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภค จึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการกู้ ดังนี้

- (1) เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการ
- (2) เพื่อลงทุนในสินทรัพย์ถาวร
- (3) เพื่อไถ่ถอนจำนองจากสถาบันการเงินอื่น
- (4) เพื่อชำระหนี้ค่าซื้อที่ดินพร้อมอาคารหรืออาคารหรือห้องชุดหรือ

ค่าปลูกสร้างอาคาร หรือค่าต่อเติม ขยาย ซ่อมแซมอาคาร หรือห้องชุด

^{*}ที่มา: กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จบำนาญ สำนักบริหารการจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒.

(5) เพื่อซื้อหรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องเนื่องเพื่อประโยชน์ในการอยู่อาศัย

(6) เพื่อชำระหนี้เงินกู้ยืมในระบบ

(7) เพื่อการศึกษาของบุตร

1.5 ทางเลือกอื่นที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

กระทรวงการคลังได้ศึกษาวิธีให้ความช่วยเหลือผู้รับบำนาญเพื่อมิให้ได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับการครองชีพไว้หลายวิธี ดังนี้

1.5.1 นำบำเหน็จตกทอดส่วนที่เหลือทั้งหมดมาจ่ายให้ในลักษณะเดียวกับบำเหน็จดำรงชีพ ซึ่งวิธีนี้จะส่งผลกระทบต่อเงินคงคลังของประเทศเป็นอย่างมาก

1.5.2 ทำการปลดหนี้ให้แก่ผู้รับบำนาญ เป็นวิธีที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรม

1.5.3 ปรับบำนาญ หากจะดำเนินการตามวิธีนี้ก็จะต้องปรับฐานเงินเดือนข้าราชการ ซึ่งจะเป็นภาระต่องบประมาณแผ่นดินอย่างยิ่ง

1.5.4 นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดมาเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันเพื่อให้ผู้รับบำนาญกู้เงินกับสถาบันการเงิน วิธีนี้น่าจะเป็นวิธีที่ดีที่สุดและสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยรัฐไม่ต้องจ่ายเป็นเงินก่อนออกไป แต่จะอาศัยการจ่ายเงินของภาคเอกชน (สถาบันการเงิน) ซึ่งทำให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมร่วมกับภาครัฐในการแก้ปัญหาค่าครองชีพให้แก่ผู้รับบำนาญ ซึ่งหากผู้รับบำนาญปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยมีได้ปฏิบัติผิดสัญญากู้เงิน รัฐก็ไม่ต้องจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินแต่ประการใด แต่หากมีการปฏิบัติผิดสัญญากู้เงิน รัฐก็จะจ่ายเงินให้เพียงบางส่วนเท่านั้น ซึ่งเป็นเงินที่รัฐจะต้องจ่ายเป็นบำเหน็จตกทอดอยู่แล้ว

1.6 เหตุผลที่ทำให้เชื่อว่าการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องได้

โดยที่ปัญหาที่จะต้องดำเนินการแก้ไขตามข้อ 1.3 เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 ดังนั้น หากมีการแก้ไขพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว ก็เชื่อว่าจะสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้

2. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 เป็นกฎหมายที่รักษาการโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ดังนั้น กระทรวงการคลังจึงควรเป็นผู้ดำเนินการขอแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าว

3. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่ผู้รับบำนาญเป็นผู้ประกอบคุณงามความดีให้แก่ทางราชการ เมื่อสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจนส่งผลกระทบต่อการครองชีพของผู้รับบำนาญ ดังนั้น เพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับนี้

4. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ไม่มี

5. การต่อบุคคลและความคุ้มค่า

การแก้ไขพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539 มิได้ก่อให้เกิดภาระต่อผู้ใด แต่จะได้รับประโยชน์หากพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับนี้ ได้รับการแก้ไขแล้ว โดยจะเป็นการช่วยเหลือด้านค่าครองชีพให้แก่ผู้รับบำนาญ

6. ความพร้อมของรัฐ

กระทรวงการคลังมีความพร้อมที่จะดำเนินการในการแก้ไขพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539

7. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ไม่มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนกัน

8. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

เป็นไปตามกระบวนการออกกฎหมายและวิธีการตรากฎหมาย

9. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

พระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้ให้อำนาจในการตราอนุบัญญัติเป็นการขยายอำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรแต่ประการใด

10. การรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับนี้ ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2550 และได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2550 รับทราบสรุปผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งให้เสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับดังกล่าวต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา

**ข้อมูลประกอบการชี้แจงร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ.
(บำเหน็จค่าประกัน)**

๑. สภาพปัญหา

โดยที่ในปัจจุบันสภาวะเศรษฐกิจของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปจนส่งผลกระทบต่อ การครองชีพของผู้รับบำนาญ แม้ว่ารัฐบาลจะดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้านค่าครองชีพ แก่ผู้รับบำนาญโดยแก้ไขกฎหมายให้ผู้รับบำนาญสามารถขอรับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้วก็ตาม แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ยังมีผู้รับบำนาญ อีกจำนวนมากซึ่งได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราที่ต่ำ ได้เรียกร้องขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับ ค่าครองชีพไปยังรัฐบาล ทำให้กระทรวงการคลังในฐานะที่เป็นหน่วยงานดูแลกฎหมายบำเหน็จ บำนาญข้าราชการต้องนำปัญหาดังกล่าวมาพิจารณาหาทางแก้ไข

๒. แนวคิดในการช่วยเหลือผู้รับบำนาญ

กระทรวงการคลังได้ศึกษาวิธีให้ความช่วยเหลือผู้รับบำนาญเพื่อมิให้ได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับการครองชีพไว้หลายวิธี ดังนี้

๒.๑ นำบำเหน็จตกทอดส่วนที่เหลือทั้งหมดมาจ่ายให้ในลักษณะเดียวกับบำเหน็จ ดำรงชีพ ซึ่งบำเหน็จดำรงชีพที่ผู้รับบำนาญขอรับไปแล้วเป็นจำนวน ๔๙,๓๘๘ ล้านบาท คงเหลือ เป็นบำเหน็จตกทอดจำนวน ๘๒,๗๒๑ ล้านบาท ซึ่งวิธีนี้จะส่งผลกระทบต่อเงินคงคลังของประเทศ เป็นอย่างมาก

๒.๒ ทำการปลดหนี้ให้แก่ผู้รับบำนาญ เป็นวิธีที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรม

๒.๓ ปรับบำนาญ หากจะดำเนินการตามวิธีนี้ ก็จะต้องปรับฐานเงินเดือน ข้าราชการซึ่งจะเป็นภาระต่องบประมาณแผ่นดินอย่างยิ่ง

๒.๔ นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดมาเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันเพื่อให้ผู้รับบำนาญ กู้เงินกับสถาบันการเงิน วิธีนี้น่าจะเป็นวิธีที่ดีที่สุดและสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยรัฐไม่ต้องจ่ายเป็น เงินก้อนออกไป แต่จะอาศัยการจ่ายเงินของภาคเอกชน (สถาบันการเงิน) ซึ่งทำให้ภาคเอกชน มีส่วนร่วมกับภาครัฐในการแก้ปัญหาค่าครองชีพให้แก่ผู้รับบำนาญ ซึ่งหากผู้รับบำนาญปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยมิได้ปฏิบัติผิดสัญญากู้เงิน รัฐก็ไม่ต้องจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงิน แต่ประการใด แต่หากมีการปฏิบัติผิดสัญญากู้เงิน รัฐก็จะจ่ายให้เพียงบางส่วนเท่านั้น (ซึ่งเป็นเงินที่ รัฐจะต้องจ่ายเป็นบำเหน็จตกทอดอยู่แล้ว)

* ที่มา: กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จบำนาญ สำนักบริหารการจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง บำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ณ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๐.

๓. สิทธิในบำเหน็จตกทอด : สิทธิของใคร

โดยที่บำเหน็จตกทอดจะจ่ายให้แก่ทายาทหรือบุคคลซึ่งผู้ตายแสดงเจตนาได้ ก็ต่อเมื่อข้าราชการหรือผู้รับบำนาญถึงแก่ความตายแล้ว ดังนั้น ในระหว่างที่ข้าราชการหรือผู้รับบำนาญยังมีชีวิตอยู่ ทายาทหรือบุคคลซึ่งผู้ตายแสดงเจตนาจึงยังมีใช้ผู้มีสิทธิในบำเหน็จตกทอด

สิทธิในบำเหน็จตกทอดที่จะนำมาเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงินให้แก่ผู้รับบำนาญจึงยังไม่ใช้สิทธิของทายาทหรือบุคคลซึ่งผู้ตายแสดงเจตนาเอาไว้ในขณะที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงิน เพราะในขณะที่นำสิทธิดังกล่าวไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันยังไม่อาจทราบได้ว่าผู้ใดจะเป็นทายาทหรือมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดในอนาคต อีกทั้งสิทธิในบำเหน็จตกทอดก็มีใช้สิทธิของผู้รับบำนาญเพราะเป็นสิทธิที่เกิดเมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย เมื่อมีใช้สิทธิของผู้ใดเลย แต่ ณ ปัจจุบัน ผู้รับบำนาญได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับค่าครองชีพ รัฐก็ควรที่จะต้องให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับบำนาญซึ่งเป็นผู้ประกอบคุณงามความดีให้แก่ทางราชการ

๔. กรอบวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน

- ๔.๑ เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการ
- ๔.๒ เพื่อลงทุนในสินทรัพย์ถาวร
- ๔.๓ เพื่อไถ่ถอนจำนองจากสถาบันการเงินอื่น
- ๔.๔ เพื่อชำระหนี้ค่าซื้อที่ดินพร้อมอาคารหรืออาคารหรือห้องชุดหรือค่าปลูกสร้างอาคารหรือค่าต่อเติม ขยาย ซ่อมแซมอาคาร หรือห้องชุด
- ๔.๕ เพื่อซื้อหรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องเนื่องเพื่อประโยชน์ในการอยู่อาศัย
- ๔.๖ เพื่อชำระหนี้เงินกู้ยืมในระบบ
- ๔.๗ เพื่อการศึกษาของบุตร

๕. หลักเกณฑ์และวิธีการกู้เงิน

- ๕.๑ โดยหลักจะกู้เงินได้ไม่เกินหลักทรัพย์ค้ำประกัน ซึ่งจะต้องตกลงรายละเอียดกับสถาบันการเงิน คาดว่า คงกู้ได้ไม่เกิน ๘๐% ของบำเหน็จตกทอด
- ๕.๒ การพิจารณาให้กู้เงินจะพิจารณาให้กู้ได้เฉพาะกรณีที่ขอกู้ตามกรอบวัตถุประสงค์ของข้อ ๔
- ๕.๓ กระทรวงการคลังจะทำสัญญาหรือข้อตกลงกับสถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการเพื่อให้การกู้เงินมีอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ มีระยะเวลาผ่อนชำระคืนเงินกู้ยาวนานพอสมควร เพื่อให้กระทบต่อบำนาญรายเดือนที่ได้รับน้อยที่สุด
- ๕.๔ รายละเอียดต่าง ๆ จะนำไปกำหนดไว้ในกฎกระทรวง

๖. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

คาดว่าจะสามารถให้ความช่วยเหลือด้านครองชีพแก่ผู้รับบำนาญซึ่งได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราที่ต่ำกว่าเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท ประมาณ ๒๑๕,๑๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๗๓ ของผู้รับบำนาญทั่วประเทศ

๗. ข้อมูลการรับบำนาญ (ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐)

บำนาญต่อเดือน (บาท)	ผู้รับบำนาญ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐	๑๑๗,๑๘๖	๓๕.๘๐
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๙๗,๙๘๘	๒๙.๙๓
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๕๙,๔๙๓	๑๘.๑๗
๒๐,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐	๒๙,๓๐๘	๘.๙๕
๒๕,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๑๒,๓๘๑	๓.๘๗
๓๐,๐๐๑ - ๓๕,๐๐๐	๕,๑๕๖	๑.๕๘
๓๕,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๒,๒๗๘	๐.๗๐
มากกว่า ๔๐,๐๐๐	๓,๕๗๓	๑.๐๙
รวม	๓๒๗,๓๖๓	๑๐๐.๐๐

โดยมีผู้รับบำนาญที่ขอรับบำนาญตรงชีพไปแล้ว จำนวน ๓๑๕,๑๐๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๙๕ ของผู้รับบำนาญทั้งหมด

หลักการสำคัญของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ'

การจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือ กบข. เป็นนิติบุคคลจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีสถานะเป็นองค์กรของรัฐประเภทหนึ่ง ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และรายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งแผ่นดิน (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, ๒๕๕๑: ๕๓)

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการจัดตั้งขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญ สร้างผลประโยชน์ตอบแทนการรับราชการเมื่อออกจากราชการ ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก อีกทั้งยังเป็นการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ให้แก่สมาชิกกองทุนเพื่อความมั่นคงในวัยเกษียณ (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, ๒๕๕๑: ๕๓)

ประเภทของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ผู้ที่จะเป็นสมาชิกต้องเป็นข้าราชการประเภทที่กำหนดในพระราชบัญญัติเท่านั้น ซึ่งในระยะแรกมี ๘ ประเภท (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, ๒๕๕๑: ๕๘) ได้แก่

- ๑) ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยข้าราชการพลเรือน
- ๒) ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
- ๓) ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ
- ๔) ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย
- ๕) ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู
- ๖) ข้าราชการรัฐสภาสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา
- ๗) ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ
- ๘) ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

เรียบเรียงจาก กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. ๑๐ ปี กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๕๕๐ , คู่มือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๕๕๐, รายงานประจำปี ๒๕๕๑ และสถิติงานด้านสมาชิก ณ กันยายน ๒๕๕๒. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก www.gpf.or.th (วันที่ค้นข้อมูล: ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒)

- ๙) ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
- ๑๐) ข้าราชการศาลปกครอง
- ๑๑) ข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- ๑๒) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

นอกจากนี้ ยังรวมถึงข้าราชการ ๑๒ ประเภทดังกล่าวที่เคยเป็นสมาชิกแต่ได้โอนไปปฏิบัติงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีที่มีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้แสดงความประสงค์เป็นสมาชิกต่อ หลังจาก ที่สถาบันการศึกษาที่สังกัดได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐซึ่งไม่ได้เป็นส่วนราชการ

ทั้งนี้ ให้สิทธิข้าราชการที่รับราชการอยู่ก่อนการจัดตั้ง กบข. ที่จะเลือกสมัครเป็นสมาชิกหรือไม่ก็ได้ด้วยความสมัครใจ สำหรับข้าราชการที่เข้ารับราชการตั้งแต่วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับทุกคน (๒๗ มีนาคม ๒๕๔๐) จะต้องเข้าเป็นสมาชิกกองทุน ซึ่งปัจจุบัน ณ เดือน กันยายน ๒๕๕๒ กบข. มีสมาชิกทั้งหมด ๑,๑๘๕,๔๙๑ คน โดยมีรายละเอียดจำแนกตามประเภท ข้าราชการ เพศ อายุ และเหตุแห่งการสิ้นสุดสมาชิกภาพ ดังตารางที่ ๑ ถึงตารางที่ ๕

ตารางที่ ๑ สถิติสมาชิก กบข. จำแนกตามประเภทข้าราชการ

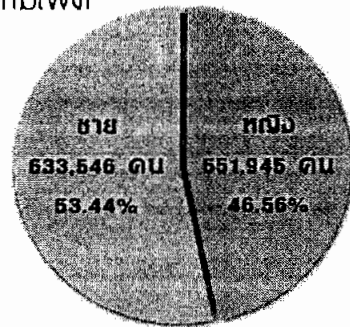
จำนวนสมาชิก กบข.

มีจำนวน 1,185,491 คน แบ่งเป็น	คน	ร้อยละ
1. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	452,573	38.18
2. ข้าราชการพลเรือน	335,450	28.30
3. ข้าราชการตำรวจ	174,318	14.70
4. ข้าราชการทหาร	167,377	14.12
5. ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย	27,742	2.34
6. ข้าราชการฝ่ายตุลาการ	12,040	1.02
7. ข้าราชการฝ่ายอัยการ	3,700	0.31
8. ข้าราชการรัฐสภาสามัญ	2,534	0.21
9. ข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	2,159	0.18
10. ข้าราชการศาลปกครอง	1,466	0.12
11. ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต	516	0.04
12. ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ	95	0.01
* ข้าราชการกลุ่มถ่ายโอนและเปลี่ยนสถานภาพ	5,420	0.46

ที่มา: กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ณ กันยายน ๒๕๕๒

ตารางที่ ๒ สถิติสมาชิก กบข. จำแนกตามเพศ

แยกตามเพศ

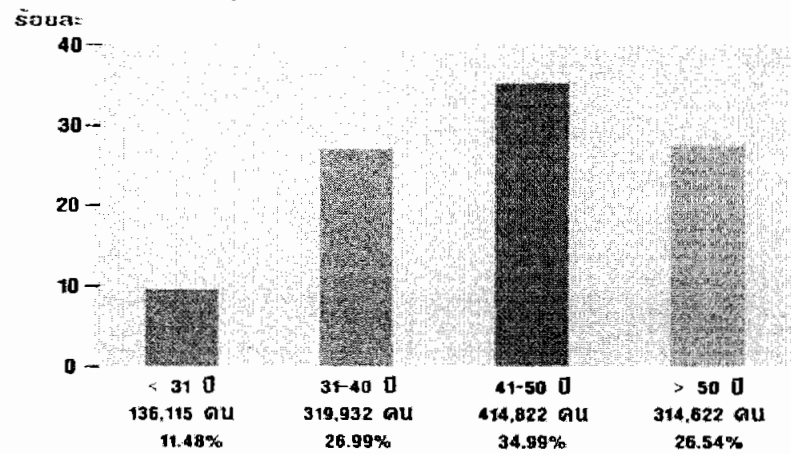

รวมจำนวนสมาชิก 1,185,491 คน

ที่มา: กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ณ กันยายน ๒๕๕๒

ตารางที่ ๓ สถิติสมาชิก กบข. จำแนกตามอายุ

แยกตามอายุ

รวมจำนวนสมาชิก 1,185,491 คน

ที่มา: กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ณ กันยายน ๒๕๕๒

ตารางที่ ๔ สถิติสมาชิก กบข. จำแนกตามเหตุแห่งการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

หน่วย: คน

เหตุแห่งการสิ้นสุดสมาชิกภาพ	
เกษียณก่อนกำหนด	11,499
เกษียณอายุ	10,254
ทดแทน	2,724
ลาออก	2,723
เสียชีวิต	2,667
สูงอายุ	1,434
โอนย้าย	1,395
รับเบี้ยหวัด	317
ไล่ออก	225
ปลดออก	199
ทุพพลภาพ	31
ให้ออก	20
รวม	33,488

ที่มา: กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, รายงานประจำปี ๒๕๕๑ หน้า ๕๙

ประเภทของเงินกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

เงินของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ประกอบด้วย เงินที่ข้าราชการออมสะสม เงินที่รัฐจ่ายเข้ากองทุนสมทบเพื่อจูงใจการออม และเงินที่รัฐจ่ายเพื่อชดเชยการจ่ายบำนาญสูตรใหม่ และเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญข้าราชการอีกส่วนหนึ่ง รวม ๔ ประเภท (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, ๒๕๕๐: ๑๙) ดังนี้

๑) **เงินสะสม** หมายถึง เงินที่สมาชิกจ่ายสะสมเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ ๓ ของเงินเดือนทุกครั้งที่มีการจ่ายเงินเดือน โดยข้าราชการที่บรรจุใหม่หรือโอนมาเป็นข้าราชการหรือขอกลับเข้ารับราชการภายหลังวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๐ ต้องสะสมเงินเข้ากองทุนทุกคน แต่สำหรับสมาชิกที่รับราชการอยู่ก่อนวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๐ มีสิทธิเลือกที่จะสะสมเงินเข้ากองทุนหรือไม่ก็ได้

๒) **เงินสมทบ** หมายถึง เงินที่รัฐจ่ายให้กับสมาชิกที่สะสมเงินเข้ากองทุนในอัตราส่วนที่เท่ากับเงินสะสม คือ ร้อยละ ๓ ของเงินเดือนทุกครั้งที่มีการจ่ายเงินเดือน ดังนั้น หากสมาชิกรายใดไม่ได้จ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนก็จะไม่ได้รับเงินสมทบจากรัฐ

๓) **เงินชดเชย** หมายถึง เงินที่รัฐจ่ายให้แก่สมาชิกในอัตราร้อยละ ๒ ของเงินเดือนแต่ละเดือน โดยมีเงื่อนไขว่าสมาชิกจะได้รับเงินชดเชยก็ต่อเมื่อออกจากราชการและเลือกรับบำนาญ

๔) **เงินประเดิม** หมายถึง เงินที่รัฐจ่ายจากเงินคงคลังให้สมาชิกที่รับราชการอยู่ก่อนวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๐ ตามสูตรที่กำหนด โดยจ่ายเข้าบัญชีของสมาชิกแต่ละคนเมื่อแรกที่สมัครเป็นสมาชิก โดยมีเงื่อนไขเช่นเดียวกับเงินประเดิม

ทั้งนี้ เมื่อสมาชิกออกจากราชการจะได้รับเงินสะสม เงินสมทบจากกองทุนในทุกกรณี ส่วนเงินขาดเขตและเงินประเดิมนั้นสมาชิกจะได้รับเมื่อสมาชิกออกจากราชการและเลือกรับบำนาญเท่านั้น

ลักษณะการจ่ายบำเหน็จบำนาญของข้าราชการ

๑. บำเหน็จบำนาญ

บำเหน็จบำนาญปกติ จ่ายให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังนี้

๑.๑ เหตุทดแทน ทางราชการสั่งให้ออกจากราชการเพราะเลิกหรือยุบตำแหน่ง หรือมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีคามผิด

๑.๒ เหตุทุพพลภาพ ทางราชการสั่งให้ออกหรือข้าราชการขอลาออกเองโดยมีใบรับรองแพทย์ซึ่งแสดงความเห็นว่าไม่สามารถรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไปได้

๑.๓ เหตุสูงอายุ ครบเกษียณอายุหรือลาออกเมื่อมีอายุครบ ๕๐ ปีบริบูรณ์

๑.๔ เหตุรับราชการนาน ข้าราชการผู้มีสิทธิลาออกจากราชการโดยมีเวลาราชการ ๒๕ ปีขึ้นไป มีสิทธิเลือกรับบำเหน็จหรือบำนาญก็ได้

* เหตุทดแทน เหตุทุพพลภาพ และเหตุสูงอายุ ผู้มีสิทธิที่มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ ๑ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิรับบำเหน็จ แต่ถ้ามีเวลาราชการ ๑๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิเลือกรับบำเหน็จหรือบำนาญก็ได้

สำหรับข้าราชการซึ่งลาออกจากราชการโดยไม่เข้าเหตุใดเหตุหนึ่งดังกล่าวข้างต้น และมีเวลาราชการตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป มีสิทธิรับบำเหน็จเพียงอย่างเดียว

การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

ให้นับเวลาราชการปกติบวกด้วยเวลาทวีคูณ หักด้วย วันลาระหว่างเวลาทวีคูณ และเวลาซึ่งไม่ได้รับเงินเดือน

วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติ

- ตามพระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

บำเหน็จ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย x เวลาราชการ

บำนาญ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย x เวลาราชการ

- ตามพระราชบัญญัติ กองทุนบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. ๒๕๓๙

บำเหน็จ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย x เวลาราชการ

บำนาญ *= $\frac{\text{เงินเดือนเฉลี่ย ๖๐ เดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ}}{๕๐}$

(*บำนาญที่คำนวณได้ต้องไม่เกินร้อยละ ๗๐ ของเงินเดือนเฉลี่ย ๖๐ เดือนสุดท้าย)

๒. บำเหน็จดำรงชีพ

บำเหน็จดำรงชีพ คือ การนำบำเหน็จตกทอดจำนวน ๑๕ เท่าของบำนาญรายเดือน แต่ไม่เกินจำนวนเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท มาจ่ายให้กับผู้รับบำเหน็จในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญในการดำรงชีพให้เหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจ โดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ และเมื่อผู้รับบำนาญเสียชีวิตให้ทายาทหรือบุคคลที่ผู้รับบำนาญได้แสดงเจตนาให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดขอรับบำเหน็จตกทอด จำนวน ๓๐ เท่าของบำนาญรายเดือน หักด้วย เงินบำเหน็จดำรงชีพที่ได้รับไปแล้ว (ไม่รวมเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ หรือ ช.ค.บ.)

การคำนวณบำเหน็จดำรงชีพ

บำเหน็จดำรงชีพ = บำนาญปกติ x ๑๕ = xxx บาท
(ไม่เกินสองแสนบาท)

หรือ = บำนาญปกติ + บำนาญพิเศษเหตุทพพลภาพ x ๑๕ (ไม่เกินสองแสนบาท)
(เงินบำนาญที่นำมาคำนวณไม่รวม ช.ค.บ./ช.ร.บ.)

๓. บำเหน็จตกทอด

เงินที่รัฐจ่ายเพื่อเป็นการสงเคราะห์แก่ทายาทของข้าราชการ หรือทหารกองหนุน มีเบี้ยหวัด หรือผู้รับบำนาญที่ถึงแก่ความตายหรือบุคคลซึ่งผู้ตายแสดงเจตนาไว้โดยจ่ายเป็นเงินก้อนครั้งเดียว

ทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด

- ๓.๑ บุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย
- ๓.๒ สามีหรือภริยาที่ชอบด้วยกฎหมาย
- ๓.๓ บิดาและมารดาที่ชอบด้วยกฎหมาย

ทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- บุตรได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน
- สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน
- บิดา มารดา หรือบิดา หรือมารดา ที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

การจ่ายบำเหน็จตกทอด

เมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตายให้จ่ายบำเหน็จตกทอดแก่ทายาทผู้มีสิทธิ หรือบุคคล ซึ่งผู้รับบำนาญแสดงเจตนาเป็นจำนวน ๓๐ เท่าของบำนาญ (ไม่รวมเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ หรือ ช.ค.บ.) หักด้วยเงินบำเหน็จดำรงชีพที่ได้รับไปแล้ว

๔. เงินช่วยเหลือ

เงินช่วยเหลือ คือ เงินจำนวนหนึ่งที่ทางราชการจ่ายให้แก่บุคคลซึ่งผู้รับบำนาญ แสดงเจตนาระบุตัวไว้หรือทายาท กรณีผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย และความตายนั้นมิได้เกิดจากการประพฤดิชั่วอย่างร้ายแรงของผู้รับบำนาญ

๔.๑ จ่ายเป็นจำนวน ๓ เท่าของบำนาญ / เงินเพิ่มบำนาญ ส.ป.ช. (ถ้ามี) และ ช.ค.บ. (ถ้ามี)

๔.๒ จ่ายให้แก่บุคคลซึ่งผู้รับบำนาญได้แสดงเจตนาระบุตัวไว้เป็นหนังสือ กรณีบุคคลซึ่งผู้รับบำนาญได้แสดงเจตนาระบุตัวไว้เป็นหนังสือตายก่อนผู้รับบำนาญ หรือผู้รับบำนาญไม่ได้แสดงเจตนาระบุตัวไว้ ให้จ่ายแก่บุคคลตามลำดับดังนี้

- คู่สมรส
- บุตร
- บิดามารดา

๔.๔ ถ้าบุคคลในลำดับก่อนยังมีชีวิตอยู่ บุคคลในลำดับถัดไปไม่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือ

๔.๕ ถ้าบุคคลในลำดับเดียวกันมีหลายคน สามารถมอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมารับเพียงคนเดียวได้

๔.๖ ยื่นขอรับภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย

๔.๗ ยื่นขอรับเงินต่อส่วนราชการต้นสังกัดของผู้ตาย (ส่วนราชการผู้เบิกบำนาญ) พร้อมแนบหลักฐานการเสียชีวิต (ใบมรณบัตร)

๕. เงินช่วยค่าครองชีพพิเศษผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.)

เงินช่วยค่าครองชีพพิเศษผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ สำหรับผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ บำนาญพิเศษ หรือบำนาญตกทอด ในฐานะทายาทหรืออุปการะหรือผู้อยู่ในอุปการะ

ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้วในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้ได้รับ ช.ค.บ. ในอัตราดังต่อไปนี้

๕.๑ ผู้ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญ และ ช.ค.บ. เพิ่มขึ้นอีก ในอัตราเดือนละ ๕% ของจำนวนเบี้ยหวัดหรือบำนาญ และ ช.ค.บ. ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับ

๕.๒ ผู้ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับเฉพาะเบี้ยหวัดหรือบำนาญให้ได้รับ ช.ค.บ. ในอัตราเดือนละ ๕% ของจำนวนเบี้ยหวัดหรือบำนาญที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับ

๖. การเสียชีวิต

๖.๑ ผู้รับบำนาญเสียชีวิตในการรับบำนาญในกรณี ดังต่อไปนี้

๖.๑.๑ ผู้รับบำนาญกระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

๖.๑.๒ ผู้รับบำนาญถูกฟ้องคดีเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ผู้รับบำนาญหมดสิทธิรับบำนาญ ตั้งแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด

๖.๒ ทายาทหรือบุคคลซึ่งผู้รับบำนาญแสดงเจตนาไว้ เสียสิทธิรับบำเหน็จตกทอดในกรณีต่อไปนี้

๖.๒.๑ เป็นผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้เจตนากระทำ หรือพยายามกระทำให้เจ้าบำนาญถึงแก่ความตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

๖.๒.๒ เป็นผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ทายาทด้วยกันถึงแก่ความตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

๖.๒.๓ เป็นผู้ที่ได้ฟ้องเจ้าบำนาญหาว่ากระทำความผิด โดยมีระวางโทษถึงประหารชีวิตและตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดฐาน ฟ้องเท็จ หรือทำพยานเท็จ

ตารางที่ ๕ สูตรการคำนวณเงินประเภทต่าง ๆ

สูตรการคำนวณเงินประเภทต่าง ๆ

$$\text{เงินบำนาญ} = \text{เงินเดือนตอนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ}$$

$$\text{เงินบำนาญสุดเต็ม} = \frac{\text{เงินเดือนตอนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ}}{50}$$

$$\text{เงินบำนาญสุดสมาชิก} = \frac{\text{เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ}}{50}$$

(แต่ไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย)

หมายเหตุ : การนับเวลาราชการเพื่อกำหนดสิทธิในบำเหน็จบำนาญนั้น จะนับจากวันบรรจุจนถึงวันที่ออกจากราชการโดยรวมวันทั่วไปด้วย การนับให้เกิดสิทธิรับบำเหน็จบำนาญถ้ามีเศษของปีถึง 6 เดือน โท้ นับเป็นหนึ่งปีเช่น เวลาราชการ 9 ปี 6 เดือน ถือว่าเกิดสิทธิในการรับบำเหน็จ หรือ 24 ปี 6 เดือน ถือว่าเกิดสิทธิในการรับบำนาญ แต่การคำนวณเงินบำเหน็จบำนาญ ให้ใช้เวลาราชการจริง เช่น เวลาราชการ 24 ปี 6 เดือน วิธีคำนวณ = $24 + 6/12$ เท่ากับ 24.5 ปี

$$\text{เงินสะสม} = \frac{25 \times \text{เงินเดือน} \left[(1.09)^{\text{เวลาราชการ}} - (1.08)^{\text{เวลาราชการ}} \right]}{(1.08)^{\text{เวลาราชการ}} - 1}$$

หมายเหตุ : ในการคำนวณเงินสะสมตามสูตรข้างต้น

เงินเดือน หมายถึง เงินเดือน ณ วันที่สมาชิกสมัครเข้ากองทุน (วันที่ 26 มีนาคม 2540)

เวลาราชการ หมายถึง เวลาที่สามารถนับเป็นเวลาราชการได้ โดยนับจากวันบรรจุเข้ารับราชการ จนถึงวันที่ 26 มีนาคม 2540 และให้คำนวณเศษของปีโดยใช้ทศนิยมสี่ตำแหน่ง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาราชการทั่วๆไป

เงื่อนไขการได้รับสิทธิประโยชน์

สำหรับข้าราชการที่สมัครเป็นสมาชิก กบข. จะได้รับสิทธิประโยชน์ประการหนึ่ง ที่แตกต่างจากข้าราชการที่ไม่ได้สมัครเป็นสมาชิก คือ สิทธิในการรับบำนาญที่คำนวณตามสูตรใหม่ กล่าวคือ

ข้าราชการที่ไม่อยู่ในระบบ กบข. หากออกจากราชการและเลือกรับบำนาญจะได้บำนาญตามสูตรเดิม คือ เงินเดือนเดือนสุดท้าย คูณเวลาราชการหารด้วย ๕๐ หรือ ๕๕ แล้วแต่กรณี

ในขณะที่ข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. เมื่อออกจากราชการจะได้รับเงิน ๒ ส่วนดังนี้ **ส่วนที่หนึ่ง** บำนาญซึ่งคำนวณด้วยสูตรใหม่ คือ เงินเดือนเฉลี่ย ๖๐ เดือนสุดท้าย คูณเวลาราชการหารด้วย ๕๐ ทั้งนี้เงินจำนวนดังกล่าวต้องไม่เกินร้อยละ ๗๐ ของเงินเดือนเฉลี่ย ๖๐ เดือนสุดท้าย ซึ่งจำนวนเงินที่ได้รับจะขึ้นอยู่กับเวลาราชการและเหตุการณ์ออกจากราชการเป็นสำคัญ

ส่วนที่สอง เงินอีกจำนวนหนึ่งจากกองทุน ประกอบด้วย เงินสะสม เงินสมทบ เงินชดเชย เงินประเดิม (เฉพาะข้าราชการที่เลือกสมัครเป็นสมาชิก กบข. ก่อนวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๐) และผลประโยชน์ที่ได้รับจากการนำเงินดังกล่าวไปลงทุน ซึ่งจำนวนเงินที่ได้รับจะขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่ส่งเข้ากองทุนและผลประโยชน์จากการลงทุน ซึ่งจะมากหรือน้อยนั้นจะขึ้นอยู่กับภาวะการลงทุน

ตารางที่ ๖ ประเภทของเงินที่สมาชิก กบข. จะได้รับเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ กรณีเลือกรับบำนาญ

ประเภท	อัตรา
1. เงินบำนาญ (จ่ายจาก งบประมาณแผ่นดิน)	สูตรคำนวณบำนาญสำหรับสมาชิก กบข. $\frac{\text{เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ}}{50}$ และไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย
2. เงินออมกับ กบข. (จ่ายจาก กบข.)	เงินสะสม + เงินสมทบ + เงินชดเชย + เงินประเดิม (เฉพาะข้าราชการ ที่เลือกสมัครเป็นสมาชิก กบข. ก่อนวันที่ 27 มีนาคม 2540) + ผลประโยชน์ จากการลงทุน

ที่มา: กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๕๕๐ หน้า ๒๑

ตารางที่๗ ประเภทของเงินที่สมาชิก กบข. จะได้รับเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ กรณีเลือกรับบำเหน็จ

ประเภท	จัดหา
1. เงินบำเหน็จ (จ่ายจาก งบประมาณแผ่นดิน)	สูตรคำนวณบำเหน็จสำหรับสมาชิก กบข. อัตราเงินเดือนเดือนสุดท้าย x เวลาราชการ
2. เงินชดเชยกับ กบข. (จ่ายจาก กบข.)	เงินสะสม + เงินสมทบ + ผลประโยชน์จากการลงทุน

ที่มา: กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๕๕๐ หน้า ๒๒

ข้าราชการบำนาญ หมายถึง ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ และได้เลือกรับบำนาญรายเดือน ซึ่งในปัจจุบันข้าราชการบำนาญมี ๒ ประเภท คือ ข้าราชการบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และข้าราชการบำนาญตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งข้าราชการบำนาญในปัจจุบัน (ณ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๒) มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๖๓,๕๔๙ คน จ่ายบำนาญเดือนละ ๕,๑๘๘ ล้านบาท (๖๒,๒๕๖ ล้านบาทต่อปี) เงินช่วยค่าครองชีพพิเศษผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) เดือนละ ๗๙๗ ล้านบาท (๙,๕๖๔ ล้านบาทต่อปี)รวมยอดเงินบำนาญทั้งสิ้นเป็นเงินที่ต้องจ่ายเดือนละ ๕๙๘๕ ล้านบาท (๗๑,๘๒๐ ล้านบาทต่อปี)

ตารางที่๘ สถิติจัดงานค้างจ่าย เงินรอจ่ายคืนสมาชิก

ข้อมูลค้างจ่าย เงินรอจ่ายคืนสมาชิก		
	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)
เช็คคงค้าง	๖,๒๐๒	๔,๔๕๐,๔๕๗.๖๔
ธนาคัตติคงค้าง	๖๖๒	๔๑๗,๘๖๐.๒๖
โอนไม่ได้	๒๕๗	๑,๔๕๓,๐๘๙.๑๐

ที่มา: กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ณ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๒

สิทธิประโยชน์ของสมาชิก กบข.

ตารางที่ ๙ สิทธิประโยชน์และเงินต่างๆ ที่สมาชิกได้รับเมื่อพ้นสมาชิกภาพ

เหตุผล ขาดการการ	เงาการการ (รวมเวลาพักรก)	การรับ บำเหน็จบำนาญ	สิทธิประโยชน์	
			กบข.	การการการการ
ลาออก ให้ออก ปลดออก	ไม่ถึง 10 ปี	-	สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์	-
	10 ปีขึ้นไป แต่ไม่ถึง 25 ปี	บำเหน็จ	สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์	บำเหน็จ
	25 ปี ขึ้นไป	เลือกบำนาญ	ประเดิม(ถ้ามี) + ชดเชย + สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์	บำนาญ กบข.
		เลือกรับบำเหน็จ	สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์	บำเหน็จ
เกษียณ สูงอายุ ทุพพภาพ ทดแทน	ไม่ถึง 1 ปี	-	สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์	-
	1 ปี แต่ ไม่ถึง 10 ปี	บำเหน็จ	สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์	บำเหน็จ
	10 ปี ขึ้นไป	เลือกบำนาญ	ประเดิม(ถ้ามี) + ชดเชย + สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์	บำนาญ กบข.
		เลือกรับบำเหน็จ	สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์	บำเหน็จ
เสียชีวิต(ปกติ)	ไม่ถึง 1 ปี	-	สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์	-
	1 ปี ขึ้นไป	บำเหน็จตกทอด	สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์	บำเหน็จตกทอด (เงิน เดือนสุดท้ายของลาการ)
เสียชีวิตเพราะความผิดร้ายแรง	-	-	สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์	-
เสียชีวิตระหว่างรับบำนาญ	-	บำเหน็จตกทอด	-	บำเหน็จตกทอด (30 เท่าบำนาญ) เงินช่วยเหลือ (3 เท่าบำนาญ)
ออกรับเบี้ยหวัด	-	-	สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์	เบี้ยหวัด
ย้ายประเภทรับเบี้ยหวัดเป็นรับบำเหน็จ บำนาญ (ต่อเนื่องจากออกรับเบี้ยหวัด)	เลือกบำนาญ	-	ประเดิม (ถ้ามี)+ชดเชย+ ผลประโยชน์	บำนาญ กบข.
	เลือกรับบำเหน็จ	-	-	บำเหน็จ
ไล่ออก	-	-	สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์	-
โอนไปหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ประเภท ข้าราชการตาม พ.ร.บ. กบข.	-	-	สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์	-

หมายเหตุ : เงินประเดิมจะจ่ายให้แก่สมาชิกที่รับราชการก่อนวันที่ 27 มิถุนายน 2540 ซึ่งมีสิทธิและเลือกรับ
บำนาญเท่านั้นและหากเป็นสมาชิกประเภทไม่สะสม บัญชีเงินสะสม และเงินสมทบจะเป็นศูนย์ เมื่อพ้นสมาชิกภาพ
โดยมีสิทธิและเลือกรับบำนาญจะได้รับเฉพาะเงินประเดิม เงินชดเชยและผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวเท่านั้น

ที่มา: กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, ๒๕๕๐: ๒๓

การลงทุนและผลประกอบการของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ^๑

การดำเนินงานด้านการลงทุน

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้แบ่งแยกบทบาทหน้าที่ที่ความรับผิดชอบในการตัดสินใจดำเนินการลงทุน (ตามภาพที่๑) อีกทั้งยังมีกฎระเบียบรองรับการกระจายอำนาจด้านการลงทุนเป็นการเจาะจงตามควรแก่กรณีเพื่อความชัดเจน รวมทั้งมีโครงสร้างและการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างฝ่ายงานต่าง ๆ ในระดับสำนักงาน (Segregation of Duty) ไม่ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจเบ็ดเสร็จเพื่อให้เกิดดุลยภาพในการสอบทาน (Check & Balance)

คณะกรรมการและบทบาทหน้าที่

คณะกรรมการ คือผู้ที่มีความสำคัญในการบริหารกิจการของ กบข. โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการมีจำนวน ๒๕ คน ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนจาก นายจ้าง จำนวน ๙ คน กรรมการผู้แทนสมาชิกซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนจากสมาชิกเพราะมาจากการเลือกของสมาชิกแต่ละประเภทมีจำนวน ๑๒ คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งถือว่าเป็นกรรมการอิสระที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่มาจากการเลือกของกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้แทนสมาชิก จำนวน ๓ คน และเลขาธิการคณะกรรมการ กบข. ซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ เป็นผู้บริหารที่รับผิดชอบพนักงานและลูกจ้างของกองทุน

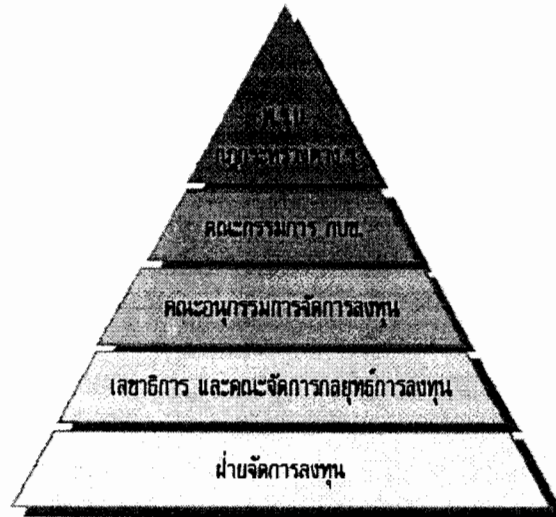
การกำกับดูแลการดำเนินงาน

๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ กบข. มีอำนาจหน้าที่และดูแลโดยทั่วไป

๒) คณะกรรมการ เป็นผู้กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการจัดการกองทุน โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการ กบข. เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบในการบริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด โดยมีโครงสร้างการตัดสินใจดังภาพที่ ๑

^๑ เรียบเรียงจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. รายงานประจำปี ๒๕๕๑, สถิติงานด้านสมาชิก ณ กันยายน ๒๕๕๒, ข่าว กบข. ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๒. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก www.gpf.or.th (วันที่ค้นข้อมูล: ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒)

ภาพที่ ๑ แสดงโครงสร้างการตัดสินใจในการลงทุน
โครงสร้างการตัดสินใจในการลงทุน

ที่มา: ๑๐ ปี กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๕๕๐ หน้า ๔๘

พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ และกฎกระทรวงด้านการลงทุนได้กำหนดข้อจำกัดในการลงทุนของ กบข. เพื่อให้การลงทุนมุ่งเน้นไปในสินทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง (เงินฝาก พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ และหุ้นกู้เอกชนที่มีอันดับความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับที่น่าลงทุน หรือ Investment Grade) โดยมีข้อจำกัด ดังต่อไปนี้

- ๑) ลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์มั่นคงสูงอย่างน้อยร้อยละ ๖๐ ของมูลค่าสินทรัพย์รวม
- ๒) ลงทุนในตราสารทุนไม่เกินกว่าร้อยละ ๓๕ ของมูลค่าสินทรัพย์รวม
- ๓) ลงทุนในต่างประเทศไม่เกินกว่าร้อยละ ๒๕ ของมูลค่าสินทรัพย์รวม
- ๔) ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ไม่เกินกว่าร้อยละ ๘ ของมูลค่าสินทรัพย์รวม

ปรัชญาการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

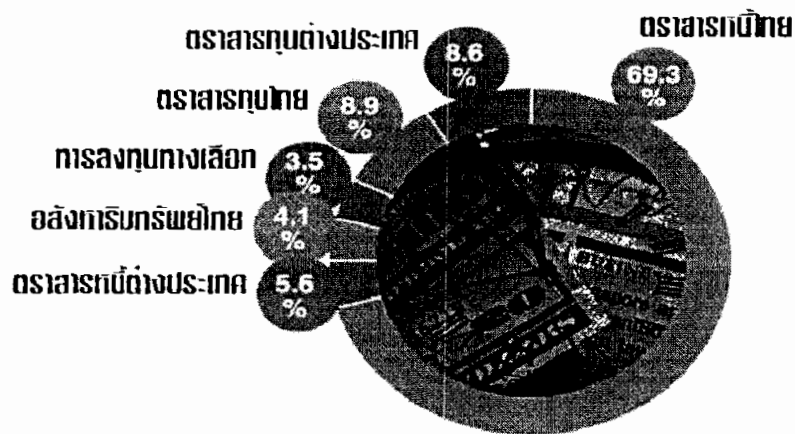
จากวัตถุประสงค์ในการตั้ง กบข. ที่ต้องการให้สร้างหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญ พร้อมทั้งสร้างผลประโยชน์ตอบแทน นำมาสู่การตั้งเป้าหมายการลงทุนของ กบข. ที่เน้นความปลอดภัยของเงินต้น รวมทั้งสร้างผลตอบแทนควบคู่ไปด้วย โดยมีเป้าหมายให้ผลตอบแทนการลงทุนระยะยาวสูงกว่าเงินเฟ้อเพราะเงินเฟ้อเป็นความเสี่ยงที่ทำให้อำนาจซื้อของเงินลดลง

กบข. จึงวางกรอบการดำเนินงานตามหลักปฏิบัติสากลของกองทุนบำเหน็จบำนาญด้วยการกำหนดเป้าหมายของอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังในระยะยาว และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของกองทุน

เพื่อให้การลงทุนสร้างผลตอบแทนที่ดีที่สุดในความเสี่ยงที่ต่ำที่สุด กบข.ได้กำหนดแผนจัดสรรเงินลงทุนระยะยาว (Strategic Asset Allocation-SAA) ที่กำหนดสัดส่วนการลงทุนกระจายไปยังสินทรัพย์หลายประเภทเพื่อกระจายความเสี่ยงการลงทุนและสร้างผลตอบแทนที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้สัดส่วนการลงทุนระยะยาวในปัจจุบันเป็นดังนี้

ภาพที่ ๒ สัดส่วนการลงทุน แยกตามประเภทตราสาร

สัดส่วนการลงทุน แยกตามประเภทตราสาร (ก.ย. 2552)

ที่มา: กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

การกำกับการลงทุน

กบข. มีฝ่ายกำกับการลงทุนแยกออกจากผู้จัดการกองทุนและฝ่ายวิเคราะห์ซึ่งเป็นการถ่วงดุลการทำงานและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลการลงทุน ทั้งนี้มีการกำกับการลงทุนของกบข. ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ / กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกรอบการลงทุน รวมทั้งจัดทำคู่มือการลงทุนและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีการจัดทำระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในการกำกับการลงทุนที่เชื่อมกระบวนการตั้งแต่ต้นทางจากการจัดการลงทุนจนถึงปลายทางการบันทึกบัญชีกองทุน ซึ่งสามารถลดการเข้าแทรกแซงโดยบุคคล ทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนและลดความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานของมนุษย์ (Human Error) ได้เป็นอย่างดี รวมถึงยังเป็นการแบ่งแยกหน้าที่การทำงานที่ชัดเจน

ผลการดำเนินงานของ กบข.

ผลตอบแทนการลงทุนของ กบข. นับตั้งแต่ก่อตั้งเมื่อมีนาคม ๒๕๔๐ จนถึงสิ้นปี ๒๕๕๑ เฉลี่ยร้อยละ ๗.๐๔ ต่อปี ซึ่งสูงกว่าอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓ และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๓.๖๗ ต่อปี และผลตอบแทนสะสมย้อนหลัง ๓ ปี (๒๕๔๙-๒๕๕๑) ได้เท่ากับร้อยละ ๒.๓๔ ในขณะที่ผลตอบแทนสะสมย้อนหลัง ๕ ปี (๒๕๔๗-๒๕๕๑) เท่ากับร้อยละ ๓.๑๖

สินทรัพย์ของ กบข. ประกอบด้วย ๒ ส่วนคือ

- (๑) เงินส่วนของสมาชิก ทั้งส่วนเงินรายบุคคลและเงินกองกลาง
- (๒) เงินสำรอง

ในการแถลงข่าวผลประกอบการของ กบข. ทุกไตรมาส จะมีการแถลงมูลค่าสินทรัพย์รวมของ กบข. ไปพร้อมกัน โดยมูลค่าสินทรัพย์สุทธิที่ประกาศจะเป็นมูลค่าในส่วนของสมาชิก รวมกับเงินสำรอง

เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของ กบข. ณ สิ้นปี ๒๕๕๑ เทียบกับ ณ สิ้นปี ๒๕๕๐ จะเห็นว่ามูลค่าสินทรัพย์ในรอบปี ๒๕๕๑ ของ กบข. เพิ่มขึ้น ๑๖,๓๓๑ ล้านบาท

ตัวเลขการขาดทุน ๗๔,๐๐๐ ล้านบาท ตามที่เป็นข่าวเป็นการนำมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของ กบข. ณ สิ้นไตรมาสสาม มาเปรียบเทียบกับมูลค่าเฉพาะส่วนของสมาชิกจึงเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน

สินทรัพย์ที่ กบข. ลงทุน

ด้วยโครงสร้างการลงทุนที่มีขั้นตอนชัดเจน กบข. จึงบริหารการลงทุนอย่างเคร่งครัด ตามมาตรา ๗๐ แห่ง พ.ร.บ.กบข. ที่ระบุว่าเงินของกองทุนให้ลงทุนได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในกฎกระทรวงซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดให้ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ยกเว้นเงินสำรองตามมาตรา ๗๒ ต้องนำไปลงทุนในตราสารแสดงสิทธิในหนี้ของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจก่อน

ผลตอบแทนของ กบข.

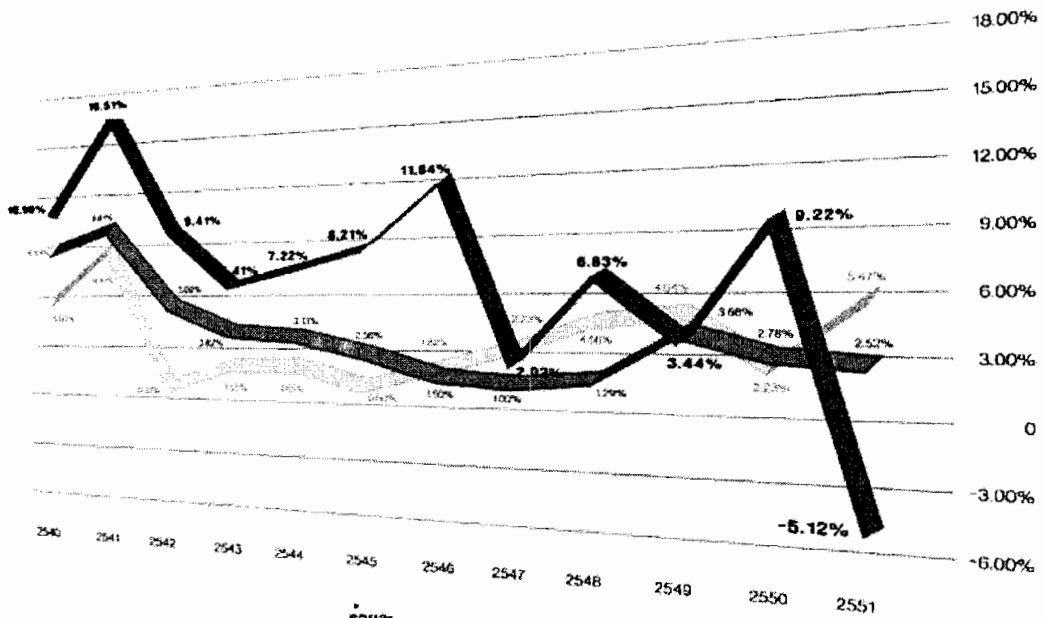
เนื่องจากวิกฤตการณ์การเงินโลกซึ่งทำให้มูลค่าตราสารทุนไทยและตราสารทุนต่างประเทศลดลงมากเป็นประวัติการณ์ในรอบ ๘๐ ปี ดังนั้นแม้ว่า กบข. จะพยายามลดผลกระทบ โดยการปรับกลยุทธ์การลงทุนอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม กบข. ก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบทั้งหมดได้ จึงทำให้ต้องประสบกับภาวะขาดทุนในส่วนของกองสมาชิกร้อยละ -๕.๑๒ แต่นั่นเป็นเพียงผลกระทบระยะสั้นที่ กบข. กำลังพยายามอย่างเต็มที่ที่จะพลิกให้ผลตอบแทนกลับมาเป็นบวกในปี ๒๕๕๒

ผลตอบแทนจากการลงทุน ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑

ปี ๒๕๕๑ กบข. มีรายได้รวมสุทธิจากการลงทุนที่เกิดขึ้นจริงและยังไม่เกิดขึ้นดังภาพที่ ๓

ภาพที่ ๓ ผลตอบแทนจากการลงทุน ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑

(บาท)	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551
อัตราผลตอบแทนสุทธิสะสมย้อนหลัง 12 เดือน	10.96	16.51	9.41	6.41	7.22	8.21	11.84	2.02	6.83	3.44	9.22	-5.12
ดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน	8.64	9.81	5.09	3.82	3.13	2.56	1.50	1.00	1.29	3.68	2.78	2.52
อัตราเงินเฟ้อ	5.60	8.10	0.31	1.55	1.65	0.60	1.82	2.73	4.66	4.64	2.23	5.47

ข้อมูล:	
ผลตอบแทนสุทธิย้อนหลัง 3 ปี	2.34
ผลตอบแทนสุทธิย้อนหลัง 5 ปี	3.16
ผลตอบแทนสุทธิของพอร์ตการลงทุน	7.04

ที่มา: กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑

ผลการดำเนินงาน ๙ เดือนแรกของปี ๒๕๕๒

ผลการดำเนินงานของ กบข. ในช่วง ๙ เดือนแรกของปี ๒๕๕๒ (มกราคม – กันยายน ๒๕๕๒) มูลค่าสินทรัพย์สุทธิของกองทุนได้เติบโตขึ้นเป็นจำนวน ๓๔๘,๑๕๐.๕๕ ล้านบาท ได้สร้างผลตอบแทนให้กับสมาชิกจำนวน ๒๔,๗๔๒.๗๔ ล้านบาท อันเป็นผลมาจากช่วงที่ผ่านมา ความเชื่อมั่นของนักลงทุนได้เริ่มกลับมาอีกครั้งหนึ่งหลังจากวิกฤติเศรษฐกิจทั่วโลกในปี ๒๕๕๑

จากการที่เงินลงทุนต่างชาติได้เริ่มกลับเข้ามาลงทุนในตลาดหุ้นในภูมิภาคเอเชียและตลาดหุ้นไทยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ดัชนีตลาดหุ้นไทยปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๙.๓๖ ในช่วง ๙ เดือนแรกของปีนี้ทำให้การลงทุนในตราสารทุนให้ผลตอบแทนที่ดี

ทั้งนี้ แม้ว่าในส่วนของผลตอบแทนด้านตราสารหนี้จะได้รับผลกระทบจากการที่อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อมูลค่าตลาดของตราสารหนี้ลดลง แต่อย่างไรก็ตาม จากการที่ กบข. มีการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน จึงทำให้ผลตอบแทนโดยรวมของ กบข. ยังคงเป็นบวกอยู่ที่ร้อยละ ๗.๘๐ สำหรับ ๙ เดือนที่ผ่านมา

สิ่งหนึ่งที่เห็นได้ชัดจากวิกฤตการณ์การเงินในปีที่แล้วต่อเนื่องมาถึงสถานการณ์ฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในปีนี้ คือการลงทุนมีความผันผวนในแต่ละช่วงเวลาต่างๆ กัน สถานการณ์ในปีนี้แตกต่างจากปีที่แล้วอย่างกลับข้างกัน โดยปีที่แล้วการลงทุนในตราสารหนี้ได้ผลตอบแทนดีกว่าการลงทุนในตราสารทุน ในขณะที่ปีนี้การลงทุนในตราสารทุนมีทิศทางที่ดีกว่าตราสารหนี้ ซึ่ง กบข. ตระหนักดีถึงปัญหาความผันผวนดังกล่าว จึงกำหนดกลยุทธ์การลงทุนระยะยาวโดยให้ความสำคัญกับการกระจายความเสี่ยงเพื่อลดความผันผวนและเอาชนะอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งหากมองผลตอบแทนสะสมในระยะ ๓ ปี และ ๕ ปี ย้อนหลัง ก็จะได้เห็นว่า กบข. สามารถดำเนินการได้สำเร็จตามเป้าหมายโดยสร้างผลตอบแทนสะสมให้สมาชิกได้ร้อยละ ๓.๘๗ และร้อยละ ๔.๕๖ ตามลำดับ และผลตอบแทนตั้งแต่ตั้งกองทุนอยู่ที่ร้อยละ ๗.๒๔

ทั้งนี้ ยอดเงินที่แสดงผลในบัญชีของสมาชิกจึงอาจเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ทุกวัน ตามมูลค่าต่อหน่วยที่เปลี่ยนแปลงไปตามราคาตลาดในแต่ละวัน สมาชิก กบข. สามารถตรวจสอบยอดเงินในบัญชีด้วยตนเองว่ามีความเคลื่อนไหวอย่างไรได้ทางระบบเว็บไซต์ กบข. ที่ www.gpf.or.th โดยระบบจะแสดงผลข้อมูลรายละเอียดยอดเงินประเภทต่างๆ ของสมาชิก ทั้งในส่วน ของเงินต้นที่นำส่งเข้ากองทุนและส่วนของผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๒)

การจ่ายเงินคืนสมาชิกเกษียณปี ๒๕๕๒

กบข. ได้ชี้แจงความคืบหน้าการจ่ายเงินคืนสมาชิกเกษียณปี ๒๕๕๒ ณ สิ้นเดือน ตุลาคม ๒๕๕๒ ที่ผ่านมาได้จ่ายเงินคืนสมาชิกที่เกษียณอายุราชการซึ่งถือว่าพ้นสมาชิกภาพจากการเป็นสมาชิกแล้วประมาณ 7,050 ราย จากสมาชิกที่เกษียณอายุราชการปี 2552 ประมาณ 10,000 ราย หรือคิดเป็นกว่าร้อยละ 70 เป็นจำนวนเงินที่จ่ายคืน 4,880 ล้านบาท จากวงเงินที่เตรียมไว้จ่ายคืนสมาชิก 6,400 ล้านบาท ทั้งนี้ ยังมีสมาชิกจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้รับเงินคืน ซึ่งมีสาเหตุมาจากเอกสารการขอรับเงินของสมาชิกไม่ถูกต้องครบถ้วน เช่น การไม่รับรองสำเนาเอกสาร การขาดสำเนาใบแนบหนังสือส่งจ่ายบำนาญสมาชิก กบข. เป็นต้น (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒)

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการไขข้อข้องใจสมาชิก*

ในช่วงปีที่ผ่านมากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจทำให้ผลตอบแทนการลงทุนลดลงจึงนำมาสู่การร้องเรียนให้ตรวจสอบผู้บริหาร กบข. ว่าอาจจะลงทุนอย่างไม่ระวังความเสี่ยง ทำให้สมาชิกกองทุนคือข้าราชการทั่วประเทศเสียหาย ส่งผลให้ประสบกับวิกฤติศรัทธาจากสมาชิก กบข. ทั้งนี้ กบข. ได้ออกมาชี้แจงเพื่อไขข้อข้องใจสมาชิก กบข. ผ่านทางวารสาร กบข. ฉบับพิเศษ ๒๕๕๒ โดยมีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้คือ

๑. ทำไม กบข. ต้องลงทุนหุ้น

การที่ กบข. ต้องลงทุนหุ้นนั้น เพราะเหตุผลที่เรื่องการให้ผลตอบแทนแก่เงินออมมากพอที่จะชนะเงินเฟ้อจากสถิติที่ผ่านมาทั้งในประเทศและต่างประเทศมีสถิติผลตอบแทนจากตลาดหุ้นในระยะยาวที่สูงกว่าอัตราเงินเฟ้อเสมอ เช่น การลงทุนในตลาดหุ้นไทยเมื่อสิ้นปี ๒๕๔๐ และถือครองถึงสิ้นปี ๒๕๕๑ จะได้ผลตอบแทนประมาณ ๒๑% จึงนับว่าเป็นเครื่องมือการลงทุนที่เพิ่มโอกาสในการสร้างผลตอบแทนแก่เงินออมระยะยาวเพื่อการเกษียณของสมาชิกได้ แต่เนื่องจากหุ้นมีความผันผวนในระยะสั้นสูงมาก ซึ่งเป็นไปตามสภาพเศรษฐกิจ กบข. จึงลงทุนในสัดส่วนที่ไม่สูง

๒. เหตุใด กบข. จึงไม่ถือเฉพาะเงินสดเท่านั้น เพื่อเก็บเงินต้นไว้ให้สมาชิกยามเกษียณ

นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง กบข. เมื่อปี ๒๕๔๐ จนถึงปี ๒๕๕๐ ได้สร้างผลกำไรสะสมเป็นเงินกว่า ๑๓๕,๐๐๐ ล้านบาท จากการกระจายการลงทุนในสินทรัพย์หลายชนิด การถือเงินสดหรือฝากเงินกับธนาคารนั้น จะได้รับผลตอบแทนในอัตราต่ำมาก ทำให้เสียโอกาสในการเพิ่มค่าเงินออมให้เพียงพอต่อการเกษียณอายุในอนาคต หากถือเงินสดไว้โดยไม่นำไปลงทุนในสินทรัพย์ใดเลย เงินกำไรสะสมก็จะไม่ออกเงยและยังทำให้เงินต้นที่สั่งสมมามีค่าลดลงในช่วงที่สมาชิกเกษียณอีกด้วย

๓. ทำไม กบข. จึงต้องนำเงินไปลงทุนต่างประเทศ

เหตุผลที่ กบข. ต้องนำเงินไปลงทุนต่างประเทศนั้น มี ๔ ประการด้วยกันคือ

๑) เพื่อกระจายความเสี่ยง เนื่องจากตลาดต่างประเทศมีขนาดใหญ่กว่าและมีเสถียรภาพสูงกว่าตลาดในประเทศ จึงให้ผลตอบแทนที่มีความผันผวนหรือความเสี่ยงน้อยกว่า

* ที่มา: เรียบเรียงจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. การบริหารเงินลงทุนของ กบข. วารสาร กบข. ฉบับพิเศษ ๒๕๕๒.

๒) ขนาดเงินกองทุน เนื่องจาก กบข. มีอัตราความเจริญเติบโตที่เร็วกว่าตลาดทุนในประเทศทำให้สามารถลงทุนในตราสารที่มีคุณภาพภายในประเทศที่มีจำนวนจำกัด

๓) สัดส่วนการลงทุน เนื่องจากสัดส่วนการลงทุนของ กบข. ต่อดตลาดในประเทศโดยรวมค่อนข้างสูง จึงทำให้การปรับสัดส่วนการลงทุนของ กบข. ในแต่ละครั้งอาจมีผลกระทบทางลบต่อดตลาดได้

๔) เพิ่มโอกาสในการลงทุนใหม่ๆ การที่ กบข. นำเงินไปลงทุนต่างประเทศนั้นเป็นการเพิ่มโอกาสการลงทุนใหม่ๆ ที่มีศักยภาพและคุณภาพสูง มีตัวเลือกที่ดีและหลากหลายมากกว่าตลาดในประเทศ

๔. ขอทราบตัวเลขขาดทุนในปี ๒๕๕๑ ของ กบข.

สำหรับตัวเลขอัตราผลตอบแทนตลอดปี ๒๕๕๑ นั้น เท่ากับ -๕.๑๒% หรือคิดเป็นจำนวนเงิน -๑๖,๘๓๒ ล้านบาท (ซึ่งเป็นเงินเฉพาะส่วนของสมาชิก) แต่เมื่อรวมเงินกองทุนที่ กบข. บริหารทั้งหมด (ทั้งเงินส่วนสมาชิกและเงินสำรอง) ผลตอบแทนของกองทุนจะลดลง ๔,๒๑๖ ล้านบาท หรือคิดเป็น -๑.๑๒%

๕. เมื่อ กบข. รู้ว่าสถานการณ์หุ้นไม่ดี ทำไมถึงไม่ขายหุ้นให้หมด

สำหรับการลงทุนของ กบข. นั้น ประกอบด้วย การลงทุนในสินทรัพย์หลัก ๒ ประเภทคือ

๑) ตราสารหนี้ (หุ้น)

๒) ตราสารหนี้ (พันธบัตร)

ผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจรุนแรงที่สุดในรอบหลายสิบปี ทำให้มูลค่าตลาดหุ้นแต่ละช่วงลดลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งในระยะยาวแล้วเมื่อตลาดกลับสู่ภาวะปกติ หุ้นที่ถือครองก็จะกลับมามีผลตอบแทนเป็นบวกได้ ดังนั้นการขายหุ้นทั้งหมดจะทำให้เกิดการขาดทุนอีกครั้งเมื่อมูลค่าหุ้นกลับคืนสู่ภาวะปกติ

สำหรับการไม่ขายหุ้นทั้งหมดในคราวเดียวนั้น เนื่องจากเหตุผลที่ว่าหากขายเร็วเกินไปก็จะไม่ได้ราคาดี ขายมากไปราคาก็จะตกอย่างรวดเร็ว และจะส่งผลกระทบต่อหุ้นที่เหลืออยู่ หากขายครั้งเดียวทั้งหมดจะเกิดผลกระทบรุนแรงในทางลบต่อดตลาดของประเทศโดยรวม

๖. กบข. ลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ และเหตุใดประกอบการปี ๒๕๕๑ จึงติดลบ

แม้ว่าในช่วงสิ้นปี ๒๕๕๑ กบข. จะเพิ่มสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงมาอยู่ที่ร้อยละ ๗๘ (จากเดิมเมื่อสิ้นปี ๒๕๕๐ ลงทุนที่ร้อยละ ๖๕) แต่สินทรัพย์เหล่านี้ได้ผลตอบแทนที่ต่ำ เช่น พันธบัตรรัฐบาล อายุ ๑๐ ปี ให้ผลตอบแทนเพียง ๓.๕% ส่วนที่เหลือร้อยละ ๒๒ ที่ลงทุนในตราสารที่มีความเสี่ยง เมื่อเกิดการปรับลดลงอย่างรุนแรงของตลาดหุ้น (ลดลงถึง ๔๘% ในปี ๒๕๕๑) จึงทำให้ผลตอบแทนเฉลี่ยของตราสารทั้ง ๒ กลุ่ม ให้ผลตอบแทนรวมที่ติดลบ

๗. ผลประกอบการปี ๒๕๕๑ ติดลบ ๕.๑๒% ทำให้เกิดเงินต้นของสมาชิกลดลงหรือไม่ อย่างไร

สำหรับผลประกอบการของ กบข. ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ จนถึงสิ้นปี ๒๕๕๐ นั้น สามารถสร้างผลกำไรได้กว่า ๑๓๕,๐๐๐ ล้านบาท เมื่อประสบกับภาวะวิกฤติเศรษฐกิจอย่างรุนแรงในปี ๒๕๕๑ จึงมีผลให้ผลตอบแทนจากการลงทุนติดลบเป็นครั้งแรก (คือ-๕.๑๒% = ๑๖,๘๓๒ ล้านบาท) จึงทำให้กำไรสะสมที่มีอยู่กว่า ๑๓๕,๐๐๐ ล้านบาท ลดลงเหลือ ๑๑๘,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นการลดลงของกำไรสะสม ไม่ใช่การลดลงของเงินต้น

๘. กบข. มีกระบวนการตัดสินใจลงทุนอย่างไร

กบข. จะมีกระบวนการตัดสินใจเป็นลำดับขั้น โดยผ่านการพิจารณาของแต่ละฝ่าย เริ่มตั้งแต่คณะกรรมการหรือบอร์ด กบข. คณะอนุกรรมการจัดการลงทุน คณะจัดการกลยุทธ์การลงทุน และเจ้าหน้าที่หรือผู้จัดการกองทุนภายในตามลำดับ ปราบกฏรายละเอียดดังภาพที่ ๑

๙. กบข. ใช้หลักใดในการตัดสินใจซื้อขายหุ้น

สำหรับการลงทุนซื้อขายหุ้นนั้น กบข. จะพิจารณาจากปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ แต่ละตัวประกอบกับราคาหลักทรัพย์ในขณะนั้น โดยจะขายเมื่อเห็นว่าราคาหลักทรัพย์สูงกว่าราคาปัจจัยพื้นฐานที่ควรจะเป็น และจะซื้อเมื่อเห็นว่าราคาหลักทรัพย์นั้นต่ำกว่าราคาพื้นฐาน

๑๐. กบข. ลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงเกินไปหรือไม่ จึงทำให้ประสบปัญหาขาดทุนในปี ๒๕๕๑

การลงทุนของ กบข. นั้น มีโครงสร้างการลงทุนที่มีชั้นตอนชัดเจน และเคร่งครัด ตามมาตรา ๗๐ แห่งพ.ร.บ. กบข. พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่มีหลักว่า “ต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ยกเว้นเงินสำรองตามมาตรา ๗๒ ที่ต้องนำไปลงทุนในตราสารแสดงสิทธิในหนี้ของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจก่อน”

โดยมีสัดส่วนการลงทุน ในหลักทรัพย์มั่นคงสูง ณ สิ้นปี ๒๕๕๐ เท่ากับร้อยละ ๖๕.๑ และ ณ สิ้นปี ๒๕๕๑ เท่ากับร้อยละ ๗๗.๙

๑๑. สมาชิกที่กำลังจะเกษียณอายุราชการในปี ๒๕๕๒ จะได้รับผลประโยชน์ลดลงเช่นเดียวกับสมาชิกที่เกษียณในปี ๒๕๕๑ หรือไม่อย่างไร

โดยปกติแล้วสมาชิก กบข. ที่เกษียณอายุราชการจะได้รับเงินตามมูลค่าต่อหน่วย ณ วันที่จ่ายเงินคืนให้กับสมาชิก ซึ่งมูลค่าต่อหน่วยจะมีเปลี่ยนแปลงขึ้นลงทุกวัน ตามตลาดเงินตลาดทุน และภาวะเศรษฐกิจ กบข. จึงไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่า ณ วันที่สมาชิกได้รับเงินคืนนั้นจะได้รับผลประโยชน์เป็นจำนวนเท่าไร

๑๒. ปี ๒๕๕๑ กบข. บริหารเงินกองทุนติดลบ จะรับผิดชอบหรือไม่

กรณีที่ผลตอบแทนติดลบในปี ๒๕๕๑ นั้น หากไม่ได้มีสาเหตุจากความประมาท เลินเล่อ หรือทุจริตประพฤติดื้อต่อหน้าที่ และได้มีการพิจารณาว่ามีโครงสร้างกลไกกำกับควบคุม ความเสี่ยง และการตรวจสอบตามแนวปฏิบัติสากลแล้ว ย่อมถือว่าเป็นเหตุสุดวิสัยที่เกิดขึ้นได้ ตามภาวะเศรษฐกิจ

๑๓. ทำไมพนักงาน กบข. ยังได้รับโบนัส ทั้งที่ผลการดำเนินงานติดลบ

ในการจ่ายโบนัสประจำปีของพนักงาน กบข. นั้น จะแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๑) โบนัสที่เป็นส่วนหนึ่งของเงินเดือนพนักงาน ซึ่งไม่ได้จ่ายคราวเดียว จะจ่ายสูงสุด ไม่เกิน ๓ เดือนตามผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายในการชี้วัดผลงาน (KM) สัดส่วนการจ่าย จะขึ้นอยู่กับระดับตำแหน่งของพนักงาน

๒) โบนัสที่เป็นไปตามผลตอบแทนจากการลงทุน ซึ่งเลขาธิการมีอำนาจจัดสรร ให้พนักงาน สัดส่วนจะเป็นไปตามผลตอบแทนจากการลงทุนในแต่ละปี ในปี ๒๕๕๑ ไม่ได้จ่ายโบนัส ในส่วนนี้

๑๔. ก่อนจะนำเงินไปลงทุน เหตุใด กบข. จึงไม่เคยแจ้งให้สมาชิกทราบหรือ ขอความยินยอมจากสมาชิกก่อน

เนื่องจาก กบข. เป็นกองทุนเงินออกขนาดใหญ่ที่มีบทบาทสำคัญในตลาดเงินตลาด ทุนภายในประเทศ ก่อนการลงทุนจึงไม่สามารถเปิดเผยรายละเอียดการลงทุนทุกรายการให้สมาชิก ทราบได้ แต่ กบข. จะรวบรวมข้อมูลรายละเอียดการลงทุนสรุปไว้ในรายงานประจำปีที่สมาชิก สามารถติดตามได้

๑๕. มีความเป็นไปได้หรือไม่ ที่ผลตอบแทนจากการลงทุนของ กบข. จะติดลบ ต่อเนื่องจนทำให้เงินต้นของสมาชิกลดลงเรื่อย ๆ

สืบเนื่องจากสัดส่วนการลงทุนของ กบข. อยู่ในพันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ ตราสารหนี้สถาบันการเงิน และหุ้นกู้เอกชนที่มีความมั่นคง ดังนั้น เป็นไปได้น้อยที่ผลตอบแทน จะติดลบต่อเนื่องจนทำให้เงินต้นลดลง

สรุปรายงานผลการศึกษาความต้องการใช้บำเหน็จตกทอดของผู้รับบำนาญ^๑

ในปัจจุบันสภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก จนส่งผลกระทบต่อในทางลบต่อการครองชีพของผู้รับบำนาญ แม้ว่ารัฐบาลจะได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือปัญหาด้านค่าครองชีพของผู้รับบำนาญ โดยได้ดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ผู้รับบำนาญสามารถขอรับบำเหน็จตกทอดมาใช้ก่อนจำนวน ๑๕ เท่า ของเงินเดือน แต่ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเรียกว่าบำเหน็จดำรงชีพแล้วก็ตาม แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ยังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมาก ซึ่งได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราที่ต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ในสภาวะการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม รัฐบาลจึงเสนอแนวทางให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดส่วนที่เหลืออยู่เป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ แต่เนื่องจากบำเหน็จตกทอดเป็นเงินที่จ่ายให้แก่ทายาทเมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย โดยเป็นสิทธิที่เกิดขึ้นเมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตายแล้ว ซึ่งเงินดังกล่าวก็ยังมีใช้เงินของทายาทยังคงเป็นเงินของทางราชการ ดังนั้นการดำเนินการดังกล่าวอาจเกิดผลกระทบต่อทายาทผู้รับบำนาญได้ รัฐบาลจึงควรต้องศึกษาหาวิธีช่วยเหลือผู้รับบำนาญให้ได้รับความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าทางราชการมีได้ทอดทิ้งผู้รับบำนาญซึ่งเป็นบุคคลที่รับราชการ ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติด้วยดีตลอดระยะเวลาที่รับราชการ

รัฐบาลโดยกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบ จึงได้จัดทำโครงการศึกษาสำรวจความต้องการของผู้รับบำนาญเกี่ยวกับโครงการใช้สิทธิบำเหน็จตกทอดเพื่อค้ำประกันเงินกู้ ซึ่งได้มอบหมายให้คณะผู้ศึกษาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดำเนินการศึกษา คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาเสร็จเรียบร้อยและได้สรุปผลการศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

^๑ ที่มา : กิ่งพร ทองใบ, กัลยาณี ภาคออต. และเสาวภา มีถาวร, "รายงานผลการศึกษาความต้องการใช้บำเหน็จตกทอดของผู้รับบำนาญ" ,[ม.ป.ท]. อ่างในสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เพิ่มเติม) อ.พ.๑๔/๒๕๕๑. หน้า ๓๓-๓๙.

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้รับบำนาญตามบัญชีรายชื่อผู้รับบำนาญของสำนักบริหารการจ่ายเงินเดือนบำนาญข้าราชการ จำนวน ๓๓๙,๑๙๗ คน สุ่มตัวอย่างจำนวน ๓,๑๒๒ ราย มีผู้ส่งแบบสอบถามคืน ๑,๒๕๓ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๑๓ สํารวจในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๐ ผลการศึกษาพบว่า

๑. ผู้รับบำนาญที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ประมาณร้อยละ ๖๗.๐ ส่วนที่เหลืออีก ๓๓.๐ เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ยประมาณ ๖๔ ปี ตำแหน่งหน้าที่การงานเมื่อเกษียณอายุในระดับ ๗-๘ เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ ระดับ ๕-๖ มีระดับ ๙-๑๑ เป็นจำนวนน้อยประมาณร้อยละ ๘.๒ ผู้รับบำนาญดังกล่าวประมาณร้อยละ ๓๒.๔ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รองลงมาได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกองทัพบก ประมาณร้อยละ ๑๑.๖ ส่วนที่เหลือหน่วยงานที่สังกัดกระจายออกเป็นหลายหน่วยงาน เช่น กองทัพอากาศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมประชาสัมพันธ์ หากพิจารณาหน่วยงานสังกัดตามกระทรวง พบว่า ผู้รับบำนาญประมาณร้อยละ ๔๓.๒ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ รองลงมาคือ กระทรวงกลาโหม และกระทรวงมหาดไทยตามลำดับ ส่วนที่เหลือกระจายไปตามกระทรวงอื่นๆ เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงแรงงาน เป็นต้น

ผู้รับบำนาญส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสและคู่สมรสประมาณร้อยละ ๕๕.๐ มีรายได้ทั้งการรับบำนาญรายเดือนและรายได้จากแหล่งอื่น เช่น รับราชการ ค่าขาย เกษตรกร และเงินปันผลผู้รับบำนาญประมาณร้อยละ ๕๕.๒ ได้รับเงินบำนาญในช่วง ๑๐,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ผู้รับบำนาญส่วนน้อยประมาณร้อยละ ๐.๗ รับเงินบำนาญต่อเดือน ๕๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป ส่วนที่เหลือประมาณร้อยละ ๒๐.๖ และ ๑๗.๙ รับเงินบำนาญต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท และอยู่ในช่วง ๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาทตามลำดับ อีกร้อยละ ๔.๔ และ ๑.๒ รับเงินบำนาญอยู่ในช่วง ๓๐,๐๐๑-๔๐,๐๐๐ บาท และ ๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ผู้รับบำนาญข้างต้นประมาณร้อยละ ๖๘.๖ มีรายได้จากเงินบำนาญเพียงอย่างเดียวส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๓๑.๔ มีรายได้จากแหล่งอื่น แหล่งที่สำคัญ คือ เกษตรกรรม ค่าขาย และบริการ

ผู้รับบำนาญแต่ละคนมีลักษณะครอบครัวแตกต่างกันไป แต่โดยส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัว ซึ่งมีสมาชิกในครอบครัวประกอบด้วย สามี ภรรยา และบุตร รวมเขย และ/หรือสะใภ้ กล่าวคือ ผู้รับบำนาญประมาณร้อยละ ๔๘.๙ มีบุตร ๑-๒ คน ส่วนที่เหลือประมาณร้อยละ ๒๖.๘ และ ๒๑.๓ มีบุตร ๓-๔ และ ๕-๖ คน ตามลำดับ อีกประมาณร้อยละ ๓ มีบุตร ๗ คนขึ้นไป โดยส่วนใหญ่บุตรจะบรรลุนิติภาวะแล้ว โดยมีอายุประมาณ ๓๕-๕๕ ปี ครอบครัวของผู้รับบำนาญประมาณร้อยละ ๔๓.๘ มีจำนวนสมาชิก ๓-๔ คน และร้อยละ ๒๖.๘ มีจำนวนสมาชิก ๕-๖ คน ซึ่งองค์ประกอบของสมาชิกในครอบครัว ประกอบด้วย คู่สมรส บุตรและ/หรือธิดา รวมทั้งเขย และ/หรือสะใภ้

๒. ผู้รับบำนาญส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ ๓๐.๐ มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนอยู่ในวงเงิน ๑๕,๐๐๑-๒๕,๐๐๐ บาท ประมาณร้อยละ ๒๙.๖ อยู่ในวงเงินต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท และประมาณร้อยละ ๒๒.๒ อยู่ในวงเงิน ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือจะมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนอยู่ในวงเงินเกินกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท รายการหรือประเภทค่าใช้จ่ายที่ผู้รับบำนาญต้องจ่ายในแต่ละเดือน จัดลำดับความสำคัญ ได้ดังนี้ ๑) ค่าอาหาร ๒) ค่าสาธารณูปโภค ๓) ค่าทำบุญ ๔) ค่าเสื้อผ้า/เครื่องนุ่งห่ม ๕) ค่าโทรศัพท์มือถือ ๖) ค่ายานพาหนะ ๗) ค่ายา/ค่ารักษาพยาบาล ๘) ค่าเดินทาง ๙) ค่าอาหารเสริม ๑๐) ค่าท่องเที่ยววันทึ่ง ๑๑) ค่าลือตเตอร์ ๑๒) ค่าทำฟัน ๑๓) ค่าเบี้ยประกันชีวิต ๑๔) ค่าเครื่องใช้ตกแต่งบ้าน ๑๕) ค่าเบี้ยประกันภัย ๑๖) ค่าผ่อนชำระที่อยู่อาศัย ๑๗) ค่าเครื่องประดับ ๑๘) ค่าเสริมสวย ๑๙) ค่าเช่าที่อยู่อาศัย และ ๒๐) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

ค่าใช้จ่ายดังกล่าวข้างต้น ผู้รับบำนาญได้จ่ายจากเงินบำนาญของตนเองเป็นลำดับแรก จากนั้นใช้แหล่งรายได้อื่นและจากสมาชิกในครอบครัว หลังจากค่าใช้จ่ายประเภทต่างๆ แล้ว ผู้รับบำนาญส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๖๑.๓ ไม่มีเงินออมในแต่ละเดือน เพียงร้อยละ ๓๕.๗ มีเงินออมรายเดือน ซึ่งจะเก็บไว้ที่ตนเองและนำฝากธนาคาร อย่างไรก็ตาม ผู้รับบำนาญทั้งหมดมีเงินออมส่วนตัว ส่วนใหญ่ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐-๖๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับบำนาญบางส่วนสนใจการลงทุนในหลักทรัพย์ ได้แก่ การซื้อหุ้น พันธบัตร และหน่วยลงทุน ซึ่งถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการออม

เมื่อพิจารณาถึงภาระหนี้สิน ผู้รับบำนาญประมาณร้อยละ ๕๑.๔ มีภาระหนี้สินส่วนใหญ่อยู่ในช่วงระหว่าง ๑๐๐,๐๐๐ ถึง ๔๐๐,๐๐๐ หนี้สินดังกล่าวกู้ยืมจากธนาคาร สถาบันการเงินอื่น แหล่งอื่นๆ และจากญาติและเพื่อนตามลำดับ โดยจ่ายดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑-๓ ต่อเดือน ร้อยละ ๔-๕ ต่อเดือน หรือบางรายมากกว่าร้อยละ ๕ ต่อเดือน ผู้รับบำนาญส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๘๓.๒ สามารถชำระหนี้ได้ ในขณะที่ส่วนน้อยประมาณร้อยละ ๑๖.๘ ไม่สามารถชำระหนี้ได้ โดยมีสาเหตุหลักคือ มีภาระหนี้สินเดิมอยู่แล้ว รวมทั้งมีรายได้ต่ำและต้องรับผิดชอบภาระหนี้สินเพียงคนเดียว มีบางรายประมาณร้อยละ ๘.๔ ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้เนื่องจากพิจารณาเป็นผลให้การทำงานไม่เต็มกำลังความสามารถ ผู้รับบำนาญเป็นจำนวนมากประมาณร้อยละ ๕๘.๑ กู้เงินมาเพื่อซื้อ/สร้าง/ซ่อมที่อยู่อาศัย รองลงมากู้เงินเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ส่งบุตรหลานเรียนหนังสือ ลงทุนทำมาหากิน และเพื่อการอื่น ๆ เช่น การแต่งงานบุตรและท่องเที่ยว ตามลำดับ

๓. ผู้รับบำนาญประมาณร้อยละ ๖๒.๘ ให้ความสนใจเกี่ยวกับการนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินของผู้รับบำนาญ ทั้งนี้ เพื่อนำเงินที่ได้รับไปซื้อ/สร้าง/ซ่อมที่อยู่อาศัย ลงทุนทำมาหากิน ใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ส่งบุตรหลานเรียนหนังสือ และตามความจำเป็นอื่นๆ ตามลำดับ

เกี่ยวกับโครงการนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินของผู้รับบำนาญ ผู้รับบำนาญได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับวงเงิน หน่วยงานที่รับผิดชอบ และข้อเสนอแนะจากต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ วงเงินเพื่อกู้ยืมและหน่วยงานที่รับผิดชอบ ผู้รับบำนาญที่สนใจโครงการ ประมาณร้อยละ ๔๗.๖ มีความคิดเห็นว่าวงเงินกู้ยืมน่าจะอยู่ในช่วง ๔๐๐,๐๐๐-๖๐๐,๐๐๐ บาท ในขณะที่ผู้รับบำนาญคนอื่น ๆ ประมาณร้อยละ ๒๒.๓ และร้อยละ ๑๕.๖ เห็นว่าวงเงินกู้ยืมควร อยู่ในช่วง ๒๐๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ บาท และ ๑๐๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับบำนาญไม่มากนักที่ ต้องการวงเงินมากกว่า ๖๐๐,๐๐๐ บาทและน้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยเสนอข้อคิดเห็นว่า กระทรวงการคลังควรเป็นหน่วยงานที่ให้ความรับผิดชอบ (อัตราร้อยละ ๘๐.๘)

๓.๒ ข้อเสนอแนะ ผู้รับบำนาญที่สนใจโครงการให้ข้อเสนอแนะว่าหาก กระทรวงการคลังต้องการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับบำนาญแล้ว โครงการไม่ควรใช้วิธีการกู้เงิน แต่ถ้าต้องเป็นการกู้ยืม ก็ควรคิดอัตราดอกเบี้ยหรือไม่คิดอัตราดอกเบี้ย และถ้าเป็นไปได้ควรเป็น การเพิ่มจำนวนเงินให้กับเงินบำนาญตรงชีพ หรือการเพิ่มเงินช่วยค่าครองชีพพิเศษผู้รับบำนาญ หรือการจัดค่าตอบแทนทางอ้อม

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามหรือผู้รับบำนาญส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๖๗.๐ เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง ๖๑-๗๐ ปี และมีสถานภาพสมรสประมาณร้อยละ ๗๘.๓ ผู้รับบำนาญส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ ในตำแหน่งระดับ ๕-๖ และ ๗-๘ ซึ่งมีรายได้จากบำนาญเฉลี่ยต่อเดือนเป็นจำนวนเงิน ๑๖,๖๑๑ บาท รายได้ดังกล่าวจะนำมาจ่ายค่าใช้จ่ายหลักคือ ค่าอาหาร นอกจากนั้น จะเป็นค่าสาธารณูปโภค ค่าโทรศัพท์มือถือ รวมทั้งค่าเครื่องใช้ตกแต่งบ้าน ที่สำคัญคือ ผู้รับบำนาญส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ ๕๑.๔ มีภาระหนี้สินซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจเรื่องภาวะค่าครองชีพของข้าราชการไทย ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๔๙

เมื่อพิจารณาในภาพรวมอาจกล่าวได้ว่า ผู้รับบำนาญในช่วงเวลาที่ทำการศึกษาคือ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ ประมาณร้อยละ ๕๐ มีรายได้จากเงินบำนาญรายเดือนไม่เพียงพอ ค่าใช้จ่ายในระยะเวลาดียวกัน ทั้งนี้ เนื่องจากผู้รับบำนาญจำนวนดังกล่าวแม้เกษียณอายุแล้ว ยังคงต้องรับภาระค่าใช้จ่ายหลักในครอบครัวของตนเช่น ค่าอาหาร และค่าสาธารณูปโภค ประกอบกับคู่สมรสเองก็ไม่มีรายได้มาช่วยเหลือครอบครัว ดังนั้น ในช่วงเวลาที่มีความจำเป็น ต้องใช้เงินจำนวนมาก ผู้รับบำนาญกลุ่มนี้ก็จะก่อหนี้สินขึ้น และเมื่อได้รับเงินเดือนก็จะนำ เงินเดือนส่วนหนึ่งไปชำระหนี้จึงทำให้รายได้ในแต่ละเดือนไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายและไม่สามารถออมเงินได้ สำหรับบางรายอาจถึงขั้นไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดระยะเวลา เหล่านี้ อาจเป็นผลมาจาก

๑) พื้นฐานครอบครัวของผู้รับบำนาญเป็นผู้มีฐานะปานกลางหรือเป็นข้าราชการ เช่นเดียวกับผู้รับบำนาญ

๒) บุตรหรือธิดาของผู้รับบำนาญไม่สามารถอุปการะผู้รับบำนาญได้ เนื่องจากครอบครัวอยู่ในฐานะไม่เอื้ออำนวย

๓) ภาวะเศรษฐกิจในปี ๒๕๕๐ อยู่ในช่วงชะลอตัว ราคาน้ำมันและราคาสินค้ามีแนวโน้มสูงขึ้น ค่าครองชีพสูงขึ้น แต่เงินเดือนข้าราชการบำนาญไม่ได้เพิ่มขึ้นตามกัน

จากมูลเหตุข้างต้นจึงอาจเป็นไปได้ที่เงินบำนาญรายเดือนที่รัฐจ่ายให้กับข้าราชการบำนาญนั้นไม่เพียงพอต่อความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากการศึกษาความต้องการใช้บำเหน็จตกทอดของผู้รับบำนาญได้พบปัญหาหลักของผู้รับบำนาญ ๔ ประการ ดังนี้

๑.๑ ระดับรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าผู้รับบำนาญมีรายได้จากเงินบำนาญโดยเฉลี่ยเดือนละ ๑๖.๖๑๑ บาท ในขณะที่เดียวกันมีผู้รับบำนาญหลายรายก่อหนี้สินเพื่อนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน รวมทั้งไม่มีเงินออมในแต่ละเดือน

๑.๒ การมีภาระหนี้สิน ผู้รับบำนาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีภาระหนี้สินที่ต้องนำมาใช้จ่ายให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่ตนรับภาระอยู่ ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจจึงทำให้ผู้รับบำนาญต้องรับภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น

๑.๓ ความต้องการที่อยู่อาศัย ผู้รับบำนาญประมาณร้อยละ ๖.๑ ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ต้องเช่าที่อยู่อาศัย ในขณะที่ประมาณร้อยละ ๑๙.๖ มีภาระผ่อนชำระที่อยู่อาศัยซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าในขณะที่รับราชการมีที่อยู่อาศัยซึ่งราชการจัดหาให้ แต่เมื่อเกษียณอายุแล้วก็ไม่มียกยัดที่จะใช้สวัสดิการในส่วนนี้ จึงทำให้ผู้รับบำนาญบางส่วนยังคงเช่าที่อยู่อาศัยหรือรับภาระการผ่อนชำระที่อยู่อาศัย

๑.๔ การมีภาระรับผิดชอบ ผู้รับบำนาญส่วนใหญ่ยังคงมีภาระรับผิดชอบในครอบครัวของตนเอง เช่น เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และส่งบุตรหลานเรียนหนังสือ จึงทำให้ต้องหารายได้เพิ่ม หรือประกอบอาชีพเสริม เช่น ค้าขาย รับจ้าง หรือเกษตรกรรมเพื่อสร้างรายได้ให้เพียงพอต่อภาระที่ต้องรับผิดชอบ

๒. ข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา

๒.๑ ควรจัดทำโครงการเกี่ยวกับการให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิบำเหน็จตกทอดไปใช้เป็นหลักประกันการกู้เงิน

๒.๒ กระทรวงการคลังควรเป็นผู้จัดการเกี่ยวกับโครงการกู้เงิน

๒.๓ ควรจัดทำโครงการที่อยู่อาศัยกับผู้รับบำนาญที่ยังไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง

๒.๔ ควรดำเนินการช่วยเหลือผู้รับบำนาญให้มีรายได้เพิ่มขึ้นโดยไม่สร้างภาระหนี้สินให้กับผู้รับบำนาญ อาจจัดทำในรูปแบบของการจัดสวัสดิการ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามผู้รับบำนาญจำนวนหนึ่งแสดงความคิดเห็นต้องการให้รัฐหรือกระทรวงการคลังเข้ามาช่วยเหลือโดยไม่ต้องมีการมีภาระหนี้สิน ซึ่งรัฐหรือกระทรวงการคลังอาจทำได้โดย

๑) ปรับปรุงเรื่องบำเหน็จดำรงชีพให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ไม่ต้องกำหนดวงเงินสูงสุดที่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท

๒) ปรับปรุงเรื่องฐานเงินบำนาญให้เพียงพอกับการครองชีพ เช่นเดียวกับการมีเงินช่วยเหลือค่าครองชีพแก่ข้าราชการที่ยังอยู่ในราชการ

๒.๕ ควรปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการให้เอื้ออำนวยต่อการได้รับผลประโยชน์ของผู้รับบำนาญ

๒.๖ ควรปรับวิธีการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

สรุปผลที่สำคัญการสำรวจภาวะการครองชีพ ของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑*

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ทำการสำรวจภาวะการครองชีพของข้าราชการพลเรือนสามัญ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ และจัดทำต่อเนื่องทุก ๒ ปี สำหรับการสำรวจครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๑๐ (ปี ๒๕๕๑) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายเกี่ยวกับเงินเดือนและค่าตอบแทน ตลอดจนสวัสดิการต่าง ๆ ของข้าราชการให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

การสำรวจในปี ๒๕๕๑ นี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการในสังกัด ก.พ. ระดับ ๑๐-๑๑ ทั่วประเทศ ซึ่งไม่รวมข้าราชการส่วนท้องถิ่น อัยการ ตุลาการ ทหาร ตำรวจ ครู และข้าราชการการเมือง ประมาณ ๑๓,๐๐๐ ราย สามารถสรุปผลการสำรวจที่สำคัญได้ดังนี้

๑. สรุปผลที่สำคัญการสำรวจภาวะการครองชีพของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑.๑) ลักษณะที่สำคัญของข้าราชการ ปี ๒๕๕๑

ปี ๒๕๕๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ระดับ ๑ - ๑๑ ทั่วประเทศ มีอายุเฉลี่ย ๔๒.๔ ปี และมีอายุราชการเฉลี่ย ๑๗.๙ ปี มีจำนวนสมาชิกเฉลี่ยครอบครัวละ ๓.๑ คน จำนวนผู้ทำงาน มีรายได้เฉลี่ยครอบครัวละ ๑.๖ คน และมีผู้ที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูเฉลี่ยครอบครัวละ ๒.๑ คน

เมื่อพิจารณาการมีบ้าน/ที่ดินเป็นของตนเอง พบว่า ครอบครัวข้าราชการส่วนใหญ่ ร้อยละ ๓๗.๖ มีบ้านอยู่ระหว่างการผ่อนส่ง ร้อยละ ๒๖.๓ มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง และร้อยละ ๒๕.๑ ยังไม่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง

๑.๒) ร้อยละของครอบครัวข้าราชการที่มีหนี้ ปี ๒๕๕๑

ผลจากการสำรวจในปี ๒๕๕๑ พบว่า ครอบครัวข้าราชการระดับ ๑ - ๑๑ ร้อยละ ๘๔.๐ มีหนี้สิน มีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย ๗๔๙,๗๗๑ บาทต่อครอบครัวที่มีหนี้ และเป็นที่น่าสังเกตว่า จำนวนเงินที่เป็นหนี้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นตามระดับตำแหน่งที่สูงขึ้น โดยข้าราชการระดับ ๓ - ๕ มีสัดส่วนของการมีหนี้สูงที่สุด คือร้อยละ ๘๕.๘ (มีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย ๖๑๔,๑๐๙ บาท) รองลงมาคือ

* เรียบเรียงจาก สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักสถิติพยากรณ์, ๒๕๕๒. "สรุปผลที่สำคัญการสำรวจภาวะการครองชีพของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑". กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอก บล็อก, หน้า ๑ - ๑๑.

ข้าราชการระดับ ๖ - ๘ และระดับ ๑ - ๒ ร้อยละ ๘๓.๖ (จำนวนหนี้สินเฉลี่ย ๘๔๗,๐๐๓ บาท) และ ๗๗.๗ (จำนวนหนี้สินเฉลี่ย ๒๗๗,๐๔๐ บาท) ตามลำดับ ในขณะที่ระดับ ๙ - ๑๑ มีสัดส่วนของการมีหนี้ต่ำที่สุดเพียงร้อยละ ๔๘.๒ แต่มีจำนวนหนี้สินเฉลี่ยสูงถึง ๑,๔๖๒,๕๒๕ บาท

๑.๓) จำนวนหนี้สินทั้งสิ้นของครอบครัวข้าราชการ จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการมีหนี้ ปี ๒๕๕๑

ปี ๒๕๕๑ ครอบครัวข้าราชการร้อยละ ๘๔.๐ มีหนี้สินคิดเป็นจำนวนหนี้สินทั้งสิ้น ๒๑๙,๗๓๗ ล้านบาท และในจำนวนหนี้สินดังกล่าวกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ ๕๖.๓) เป็นหนี้สินเพื่อที่อยู่อาศัย รองลงมาเป็นหนี้สินเพื่อซื้อหรือซ่อมแซมยานพาหนะ และใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ร้อยละ ๑๖.๗ และ ๑๒.๔ ตามลำดับ มีการลงทุนในธุรกิจของครอบครัวร้อยละ ๖.๓ สำหรับหนี้สินเพื่อใช้ในการศึกษามีเพียงร้อยละ ๓.๗ เท่านั้น

๑.๔) การเปรียบเทียบร้อยละของครอบครัวข้าราชการที่มีหนี้ และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครอบครัวที่มีหนี้ ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๕๑

เมื่อเปรียบเทียบครอบครัวข้าราชการที่มีหนี้ พบว่า มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๘๑.๖ ในปี ๒๕๔๗ เป็น ๘๔.๐ ในปี ๒๕๕๑ สำหรับหนี้สินเฉลี่ยของครอบครัวข้าราชการ พบว่า มีจำนวนหนี้สินเฉลี่ยเพิ่มจาก ๔๙๒,๒๕๓ บาท ในปี ๒๕๔๗ เป็น ๗๔๙,๗๗๑ บาท ในปี ๒๕๕๑

๑.๕) รายได้ของครอบครัวข้าราชการ ปี ๒๕๕๑

ปี ๒๕๕๑ ครอบครัวข้าราชการระดับ ๑ - ๑๑ ทั่วประเทศ มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ ๔๑,๑๓๙ บาท ส่วนใหญ่เป็นค่าตอบแทนที่ได้รับเป็นประจำจากการทำงาน เช่น เงินเดือน/เงินประจำตำแหน่ง และเงินเพิ่มพิเศษ (ร้อยละ ๘๒.๕) มีรายได้ที่ได้รับเป็นครั้งคราว เช่น ค่าเบี้ยประชุม / ค่าล่วงเวลา / โบนัส ร้อยละ ๔.๑ นอกจากนี้ ยังมีรายได้จากการประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ ๘.๑) จากการให้เช่าทรัพย์สิน (ร้อยละ ๑.๖) และรายได้อื่นๆ เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล และเงินช่วยเหลือจากบุคคลอื่น/รัฐ เป็นต้น (ร้อยละ ๓.๗)

๑.๖) ค่าใช้จ่ายของครอบครัวข้าราชการ ปี ๒๕๕๑

ปี ๒๕๕๑ ครอบครัวข้าราชการระดับ ๑ - ๑๑ ทั่วประเทศ มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ ๓๒,๔๑๑ บาท ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ร้อยละ ๒๔.๔ เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ การเดินทางและการสื่อสาร (ร้อยละ ๑๙.๓) ค่าชื้อยานพาหนะ เครื่องเรือน/เครื่องใช้ คอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ (ร้อยละ ๑๕.๑) การศึกษา (ร้อยละ ๑๐.๒) ค่าใช้จ่ายสมทบ เช่น เงินที่ส่งให้คู่สมรส หรือบุตร หรือผู้ที่อยู่ในความอุปการะที่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน ฯลฯ (ร้อยละ ๗.๒) ค่าที่อยู่อาศัย (ร้อยละ ๕.๕) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิง/การอ่านและค่ายา เวชภัณฑ์ ค่ารักษาพยาบาล มีเพียงร้อยละ ๒.๔ และ ๑.๙ ตามลำดับ สำหรับค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าของใช้และบริการส่วนบุคคล ค่าภาษี ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าใช้จ่ายด้านสังคม ฯลฯ มีร้อยละ ๑๔.๐

๑.๗) ค่าใช้จ่ายเพื่อการสะสมทุนและเงินออม ปี ๒๕๕๑

นอกจากค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสินค้าและบริการ อาหารและเครื่องดื่มที่ครอบครัวข้าราชการต้องจ่ายเดือนละ ๓๒,๔๑๑ บาทแล้ว ครอบครัวข้าราชการยังมีค่าใช้จ่ายเพื่อการสะสมทุนและเงินออมเฉลี่ยเดือนละ ๙,๘๖๑ บาท ซึ่งในจำนวนนี้เป็นค่าผ่อนชำระบ้านและที่ดิน ร้อยละ ๓๗.๑ รองลงมาเป็นเงินออมประเภทต่าง ๆ ร้อยละ ๒๖.๐ ค่าเบี้ยประกันชีวิตประเภทสะสมทรัพย์ ร้อยละ ๑๒.๙ เงินสะสม กบข./กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ร้อยละ ๙.๔ ส่วนค่าซื้อหุ้น/หลักทรัพย์ ฯลฯ ค่าซื้อของมีค่า ทอง เพชร นาฬิกา และเงินส่งแซร์ มีร้อยละ ๑๔.๖

๑.๘) การเปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครอบครัวข้าราชการ ปี ๒๕๕๑

เมื่อพิจารณารายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครอบครัวข้าราชการเป็นรายภาค พบว่า ครอบครัวข้าราชการในทุกภาคมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย โดยกรุงเทพฯ นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ มีรายได้สูงกว่าภาคอื่น คือ ๔๓,๐๒๗ บาทต่อเดือน ขณะเดียวกันก็มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าภาคอื่นด้วยเช่นเดียวกัน คือ ๓๓,๖๓๘ บาทต่อเดือน และพบว่า ครอบครัวข้าราชการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีหนี้สินสูงที่สุด คือ ๘๑๒,๔๙๖ บาทต่อครอบครัวที่มีหนี้

๑.๙) การเปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินต่อรายได้ ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๕๑

เมื่อเปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินต่อรายได้ของครอบครัวข้าราชการ พบว่า ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๕๑ ครอบครัวข้าราชการมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าใช้จ่าย และพบว่ารายได้และค่าใช้จ่ายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น กล่าวคือรายได้เพิ่มจาก ๒๙,๒๓๑ บาท ในปี ๒๕๔๗ เป็น ๔๑,๑๓๙ บาท ในปี ๒๕๕๑ และค่าใช้จ่ายเพิ่มจาก ๒๔,๙๗๐ บาท เป็น ๓๒,๔๑๑ บาท ตามลำดับ

สำหรับหนี้สินต่อรายได้ของครอบครัวข้าราชการ พบว่า เพิ่มขึ้นจาก ๑๖.๘ เท่า ในปี ๒๕๔๗ เป็น ๑๘.๒ เท่าในปี ๒๕๕๑

๑.๑๐) การเปลี่ยนแปลงรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครอบครัวข้าราชการ ปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๑

เมื่อเปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครอบครัวข้าราชการระดับ ๑ - ๑๑ ทั่วประเทศ พบว่า รายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๙ โดยหนี้สินมีอัตราการเพิ่มขึ้นมากกว่ารายได้และค่าใช้จ่าย คือ หนี้สินเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘ ต่อปี ขณะที่รายได้และค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๕ และ ๓.๖ ต่อปี ตามลำดับ ซึ่งเป็นเช่นนั้นในทุกระดับตำแหน่ง ยกเว้นข้าราชการระดับ ๑ - ๒ เพียงกลุ่มเดียวเท่านั้นที่มีอัตราการเพิ่มขึ้นของหนี้สินน้อยกว่ารายได้และค่าใช้จ่าย คือ หนี้สินเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๘ ต่อปี ขณะที่รายได้และค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๘ และ ๗.๑ ต่อปี ตามลำดับ หากพิจารณาตามระดับตำแหน่ง ข้าราชการส่วนใหญ่

(ระดับ ๑ - ๘) มีรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๘ ยกเว้นข้าราชการระดับ ๘ - ๑๑ ที่มีค่าใช้จ่ายลดลงจากปี ๒๕๔๘ (ร้อยละ ๔.๒)

สำหรับสัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ พบว่า ลดลงจาก ๘๓.๓ ในปี ๒๕๔๘ เป็น ๗๘.๘ ในปี ๒๕๕๑ เมื่อพิจารณาตามระดับตำแหน่ง ข้าราชการทุกระดับตำแหน่งมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ลดลงจากปี ๒๕๔๘ แต่อย่างไรก็ตาม พบว่า ครอบครัวข้าราชการระดับ ๑ - ๒ มีรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย

๑.๑๑) ความคิดเห็นของข้าราชการในลำดับแรกเกี่ยวกับการปรับปรุงค่าตอบแทนและสวัสดิการที่ได้จากรัฐ ปี ๒๕๕๑

สำหรับความคิดเห็นของข้าราชการในลำดับแรกเกี่ยวกับการปรับปรุงค่าตอบแทนและสวัสดิการประเภทต่างๆ ที่ได้จากรัฐ พบว่า ข้าราชการต้องการให้รัฐเพิ่มเงินเดือนมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๙๑.๕ รองลงมา คือ ให้เข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลเอกชนได้ โดยสามารถเบิกได้ทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก (ร้อยละ ๔๘.๐) ยกเลิกค่าเช่าบ้านแต่ให้ข้าราชการทุกคนได้รับเงินช่วยเหลือเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย และเพิ่มค่าเบี้ยเลี้ยงสำหรับการเดินทางไปราชการร้อยละ ๔๕.๘ และ ๔๑.๘ ตามลำดับ นอกจากนี้การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลโดยวิธีจ่ายตรงไม่ต้องสำรองจ่ายไปก่อน การจัดโครงการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อที่อยู่อาศัย และการเบิกเงินช่วยเหลือการศึกษาบุตรเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากค่าเล่าเรียนนั้นมีระหว่างร้อยละ ๓๕ - ๓๘

๒. สรุปประเด็นเด่นการสำรวจภาวะการครองชีพของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๑) ปี ๒๕๕๑ ครอบครัวข้าราชการ (ในสังกัด ก.พ.) ระดับ ๑ - ๑๑ ทั่วประเทศ ร้อยละ ๘๔.๐ มีหนี้สิน คิดเป็นหนี้สินเฉลี่ย ๗๔๘,๗๗๑ บาทต่อครอบครัวที่มีหนี้ โดยมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้ทั้งสิ้น ๒๑๘,๗๓๗ ล้านบาท

๒.๒) หนี้สินกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ ๕๖.๓) เป็นหนี้เพื่อที่อยู่อาศัย ร้อยละ ๑๖.๗ เป็นหนี้เพื่อซื้อหรือซ่อมแซมยานพาหนะ ร้อยละ ๑๒.๔ เป็นหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค

๒.๓) ครอบครัวข้าราชการระดับ ๓ - ๕ และ ๖ - ๘ มีสัดส่วนของการเป็นหนี้มากที่สุด คือร้อยละ ๘๕.๘ และ ๘๓.๖ ตามลำดับ

๒.๔) จำนวนเงินที่เป็นหนี้ของครอบครัวข้าราชการจะเพิ่มขึ้นตามระดับตำแหน่งที่สูงขึ้น กล่าวคือ ข้าราชการระดับ ๑ - ๒ มีจำนวนเงินที่เป็นหนี้ค่าที่มากที่สุด คือเฉลี่ย ๒๗๗,๐๔๐ บาทต่อครอบครัวที่มีหนี้ ระดับ ๓ - ๕ และระดับ ๖ - ๘ มีจำนวนเงินที่เป็นหนี้เฉลี่ย ๖๑๔,๑๐๘ และ ๘๔๗,๐๐๓ บาทต่อครอบครัวที่มีหนี้ ตามลำดับ ส่วนระดับ ๙ - ๑๑ มีจำนวนเงินที่เป็นหนี้สูงสุดคือ ๑,๔๖๒,๕๒๕ บาทต่อครอบครัวที่มีหนี้

๒.๕) หนี้สินต่อรายได้ของครอบครัวข้าราชการเพิ่มขึ้นจาก ๑๖.๘ เท่าในปี ๒๕๔๗ เป็น ๑๘.๒ เท่า ในปี ๒๕๕๑

๒.๖) ครอบครัวข้าราชการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีหนี้สินสูงกว่าภาคอื่น คือเฉลี่ย ๘๑๒,๔๘๖ บาทต่อครอบครัวที่มีหนี้

๒.๗) ครอบครัวข้าราชการในภาคกลางมีหนี้สินต่ำที่สุด คือ ๖๘๘,๑๔๑ ต่อครอบครัวที่มีหนี้

๒.๘) ครอบครัวข้าราชการมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ ๔๑,๑๓๙ บาท โดยรายได้ส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๒.๕ มาจากค่าตอบแทนจากการทำงานที่ได้รับเป็นประจำ เช่น เงินเดือน/เงินประจำตำแหน่ง และเงินเพิ่มพิเศษ เป็นต้น

๒.๙) ครอบครัวข้าราชการมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ ๓๒,๔๑๑ บาท

๒.๑๐) ครอบครัวข้าราชการมีค่าใช้จ่ายเพื่อการสะสมทุนและเงินออมเฉลี่ยเดือนละ ๙,๘๖๑ บาท

๒.๑๑) ครอบครัวข้าราชการในกรุงเทพฯ นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ มีรายได้และค่าใช้จ่ายสูงกว่าภาคอื่น คือเฉลี่ยเดือนละ ๔๓,๐๒๗ บาท และ ๓๓,๖๓๘ บาท ตามลำดับ

๒.๑๒) ครอบครัวข้าราชการมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ ร้อยละ ๗๘.๘ ครอบครัวข้าราชการระดับ ๑ - ๒ เป็นกลุ่มเดียวที่มีรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่าย (สัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ ร้อยละ ๑๐๒.๒) ส่วนข้าราชการระดับ ๙ - ๑๑ มีสัดส่วนดังกล่าวต่ำที่สุดคือ ร้อยละ ๖๒.๐

๒.๑๓) ความคิดเห็นของข้าราชการเกี่ยวกับการปรับปรุงค่าตอบแทนและสวัสดิการประเภทต่างๆ พบว่า ข้าราชการร้อยละ ๙๑.๕ ต้องการให้รัฐเพิ่มเงินเดือน ร้อยละ ๔๘.๐ ต้องการให้รัฐให้ข้าราชการเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลเอกชนได้ โดยสามารถเบิกได้ทั้งผู้ป่วยใน และผู้ป่วยนอก และร้อยละ ๔๕.๙ ต้องการให้รัฐยกเลิกค่าเช่าบ้าน แต่ให้ข้าราชการทุกคนได้รับเงินช่วยเหลือเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔
- : ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายสุทิน คลังแสง กับคณะ
เป็นผู้เสนอ)
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร
- : ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พ.ศ. ๒๔๙๔

พระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๕

ในพระปรมาภิไธย
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ธานีนีวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕
เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหารและ
กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน

พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการ
ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบรรดากฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญทหาร กฎหมายว่า
ด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน และบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วน
ที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ทหารและข้าราชการพลเรือน

“ทหาร” หมายความว่า นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ตลอดจนเจ้าหน้าที่
ยศนั้น ๆ และพลทหารประจำการ

“ข้าราชการพลเรือน” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลา

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๘/ตอนที่ ๒๔/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๑๑ เมษายน ๒๕๕๕

^๒ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ข้าราชการพลเรือน” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

การ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือน
 ในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
 ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตาม
 กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
 ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและข้าราชการกลาโหม
 พลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

“เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ” หมายความว่าเวลาราชการที่
 ข้าราชการรับราชการมาตั้งแต่ต้นจนถึงวันสุดท้ายที่ได้รับเงินเดือนตามเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติ
 ไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“เงินเดือนเดือนสุดท้าย”^๓ หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณ
 ประเภทเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา
 และหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะและหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ และ
 หรือสำหรับการสู้รบ และหรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมถึงเงินเพิ่มอย่าง
 อื่น ๆ ส่วนข้าราชการตำรวจซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจโดยได้รับ
 เงินเดือนจากผู้ว่าจ้าง เงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายความว่า เงินเดือนที่ผู้ว่าจ้างจ่ายตามคำสั่งของ
 ผู้บังคับบัญชาตามอัตราเงินเดือนในบัญชีต่อท้ายกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจเดือน
 สุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา และหรือเงินเพิ่มการเลื่อน
 ฐานะ และหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติ และหรือสำหรับการสู้รบ และ
 หรือสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ไม่รวมเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ

“เงินเดือนเดิม”^๔ หมายความว่า เงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุดในครั้ง
 ใดก่อนออกจากราชการ แต่ในกรณีที่มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ เงินเดือนเดิมให้
 หมายความว่าเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการและได้ปรับ
 ตามกฎหมายหรือข้อบังคับที่ใช้บังคับแก่ข้าราชการนั้นแล้ว

“บำเหน็จ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายครั้ง
 เดียว

“บำนาญ” หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายเป็น
 รายเดือน

“แพทย์ที่ทางราชการรับรอง” หมายความว่า ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต
 เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ หรือแพทย์ที่มี
 สิทธิประกอบโรคศิลปะในต่างประเทศซึ่งประกอบโรคศิลปะอยู่ในต่างประเทศนั้น และ
 กระทรวงการคลังได้รับรองให้ทำการตรวจและแสดงความเห็นตามความในพระราชบัญญัตินี้ได้

^๓ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “เงินเดือนเดือนสุดท้าย” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จ
 บำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖

^๔ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “เงินเดือนเดิม” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ
 ข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗

“ทายาทผู้มีสิทธิ”^๔ หมายความว่า

(๑) บุตร และให้หมายความรวมถึงบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ารู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดา

(๒) สามีหรือภริยา

(๓) บิดาและมารดา

“ผู้อุปการะ”^๖ หมายความว่า

(๑) ผู้ที่ได้อุปการะเลี้ยงดูให้การศึกษาผู้ตายมาแต่เยาว์ฉันทบิดามารดากับบุตรหรือ

(๒) ผู้ที่ได้อุปการะข้าราชการประจำ หรือข้าราชการบำนาญ ผู้มีรายได้ไม่เพียงพอแก่อัตภาพ หรือได้อุปการะข้าราชการบำนาญผู้ซึ่งป่วยเจ็บทุพพลภาพ หรือวิกลจริตไม่สามารถที่จะช่วยตัวเองได้ ผู้อุปการะตามข้อนี้ต้องเป็นผู้ให้อุปการะประจำเป็นส่วนใหญ่

“ผู้อยู่ในอุปการะ”^๗ หมายความว่า ผู้ที่ได้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายตลอดมาโดยจำเป็นต้องมีผู้อุปการะและความตายของผู้นั้นทำให้ได้รับความเดือนร้อนเพราะขาดความอุปการะ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๑

บำเหน็จบำนาญปกติ

หมวด ๑

สิทธิในบำเหน็จบำนาญปกติ

มาตรา ๖ เมื่อข้าราชการผู้ได้ออกจากราชการ ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญให้ตามเกณฑ์ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

^๔ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ทายาทผู้มีสิทธิ” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖

^๖ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ผู้อุปการะ” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙

^๗ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ผู้อยู่ในอุปการะ” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙

สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ ข้าราชการซึ่งจะได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อก่อนออกจากราชการหรือก่อนได้รับคำสั่งให้ไปทำการใด ๆ ตามความในมาตรา ๒๘ ต้องได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน

มาตรา ๘^๔ บุคคลที่ระบุไว้ต่อไปนี้ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ และข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการซึ่งถูกไล่ออกจากราชการเพราะมีความผิด

(๒) ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการและข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ซึ่งถูกไล่ออกหรือปลดออกจากราชการเพราะมีความผิด

(๓) ข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้าง เว้นแต่ในกรณีที่มีข้อกำหนดให้บำเหน็จหรือบำนาญไว้ในหนังสือสัญญาจ้างตามความต้องการของรัฐบาล

(๔) ผู้ซึ่งรัฐบาลกำหนดเงินอย่างอื่นไว้ให้แทนบำเหน็จหรือบำนาญแล้ว

(๕) ผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

(๖) ผู้ซึ่งไม่เคยรับราชการมาก่อน แต่ได้เป็นทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อปลดเป็นกองหนุนแล้วและได้เข้ารับราชการอีก โดยเวลารับราชการจะติดต่อกับเวลาราชการกองประจำการหรือไม่ก็ตาม ยังไม่ครบหนึ่งปีบริบูรณ์

มาตรา ๙ ข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) เหตุทดแทน

(๒) เหตุทุพพลภาพ

(๓) เหตุสูงอายุ

(๔) เหตุรับราชการนาน

มาตรา ๑๐ สิทธิในการขอบำเหน็จบำนาญปกติตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีอายุความสามปี

^๔ มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ.

มาตรา ๑๑^๙ บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากประจำการเพราะเลิก หรือยุบตำแหน่ง หรือซึ่งมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด หรือซึ่งออกตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือทหารซึ่งออกจากกองหนุนเบ็ดเสร็จ

มาตรา ๑๒ บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้ป่วยเจ็บทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าไม่สามารถที่จะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไป

มาตรา ๑๓^{๑๐} บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว

ถ้าข้าราชการผู้ใดมีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุได้

มาตรา ๑๔^{๑๑} บำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสามสิบปีบริบูรณ์แล้ว

ถ้าข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบยี่สิบห้าปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานได้

มาตรา ๑๕ ข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ถึงสิบปีบริบูรณ์ มีสิทธิได้บำเหน็จ

ข้าราชการผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่สิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิได้บำนาญ

มาตรา ๑๖ ข้าราชการผู้มีสิทธิได้บำนาญจะยื่นคำขอรับบำเหน็จตามเกณฑ์ในมาตรา ๓๒ แทนบำนาญก็ได้

มาตรา ๑๗^{๑๒} ข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบสิบปีบริบูรณ์แล้ว ออกจากราชการเพราะลาออกและไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามความในมาตรา ๙ ก็ให้ได้รับบำเหน็จตามเกณฑ์ในมาตรา ๓๒

^๙ มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

^{๑๐} มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

^{๑๑} มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

มาตรา ๑๘^๓ ข้าราชการการเมืองตำแหน่งรัฐมนตรีซึ่งได้รับราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองมาแล้วและมีเวลาราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองรวมกันไม่น้อยกว่าสี่ปีบริบูรณ์ เมื่อออกจากตำแหน่งและไม่ประสงค์จะรับบำเหน็จบำนาญตามความในบทแห่งพระราชบัญญัตินี้โดยประการอื่น ก็ให้มีสิทธิรับบำนาญเดือนละสองพันบาท

แต่ถ้าข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิได้รับหรือเคยได้รับบำนาญปกติอยู่ก่อนแล้วเมื่อข้าราชการผู้นั้นได้ใช้สิทธิตามความในวรรคก่อน สิทธิรับบำนาญที่มีอยู่แล้วนั้นเป็นอันสิ้นไป

การคำนวณเวลาราชการตามความในมาตรานี้ ไม่ให้รวมเวลาราชการที่ผู้นั้นได้รับบำเหน็จบำนาญไปแล้ว ถ้ามี เข้าด้วย

หมวด ๒

เวลาราชการและการนับเวลาราชการสำหรับ

คำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๑๙^๔ ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วเป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์ รองสมุหราชองครักษ์ ข้าราชการการเมือง และข้าราชการซึ่งมีกฎหมายบัญญัติเรื่องการพ้นจากราชการไว้เป็นอย่างอื่น

การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ สมุหราชองครักษ์และรองสมุหราชองครักษ์ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย

มาตรา ๑๙ ทวิ^๕ (ยกเลิก)

มาตรา ๑๙ ตริ^๖ (ยกเลิก)

^{๑๒} มาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๐๒

^{๑๓} มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๐๒

^{๑๔} มาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕)

พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๕} มาตรา ๑๙ ทวิ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ.

๒๕๕๑

^{๑๖} มาตรา ๑๙ ตริ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ.

๒๕๕๑

มาตรา ๑๙ จัตวา^{๑๗} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๙ สัตต^{๑๘} ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญหรือระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสหรือระดับทักษะพิเศษ และจะต้องพ้นจากราชการตามมาตรา ๑๙ อาจรับราชการต่อไปได้ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๒๐^{๑๙} ให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการแต่ละประเภท เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการประเภทนั้น เว้นแต่ข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้กระทรวงกลาโหมเป็นเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๑^{๒๐} ก่อนสิ้นปีงบประมาณทุกปีไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการตามมาตรา ๒๐ ยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญ เนื่องจากการเกษียณอายุตามมาตรา ๑๙ ในปีงบประมาณถัดไปต่อประธานศาลเจ้ากระทรวง หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐของผู้นั้น แล้วแต่กรณี และต่อกระทรวงการคลัง

ในกรณีที่มีการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการผู้ใด ให้เจ้ากระทรวงแจ้งไปให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุทราบ และให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุแจ้งต่อไปยังกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๒^{๒๑} การต่อเวลาราชการในคราวแรกและในคราวถัดไป ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทนั้น

การต่อเวลาราชการในคราวแรก ให้นับตั้งแต่วันครบเกษียณอายุของข้าราชการประเภทนั้น ส่วนการต่อเวลาราชการให้ในคราวถัดไป หากไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นให้สั่งต่อเวลาราชการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนก่อนสิ้นวันครบการต่อเวลาราชการครั้งสุดท้ายถ้ามิได้มีการสั่งต่อเวลาราชการคราวถัดไป ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการถัดจากวันครบการต่อเวลาราชการครั้งสุดท้าย

^{๑๗} มาตรา ๑๙ จัตวา ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๘} มาตรา ๑๙ สัตต เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๙} มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๒๐} มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๒๑} มาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๒๓ การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้นให้นับแต่วันรับราชการรับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนซึ่งมิใช่อัตราข้าราชการวิสามัญหรือลูกจ้าง

ครูประจำบาล สารวัตรศึกษา หรือข้าราชการวิสามัญที่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายให้ยกฐานะหรือให้เปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๗ ได้ และเมื่อได้มีการยกฐานะหรือเปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญดังกล่าวแล้ว ก็ให้นับเวลาระหว่างที่เป็นครูประจำบาล สารวัตรศึกษา หรือข้าราชการวิสามัญที่ติดต่อกับวันที่ได้มีการยกฐานะหรือการเปลี่ยนฐานะนั้นเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ด้วย

ข้าราชการซึ่งทำงานหรือรับราชการก่อนอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์ให้เริ่มนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่วันที่มียุครบสิบแปดปีบริบูรณ์เป็นต้นไป

ผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการ ให้มีสิทธินับเวลาราชการได้ตั้งแต่วันที่ขึ้นทะเบียนกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

มาตรา ๒๓ ทวิ^{๒๒} การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่โอนมาจากข้าราชการส่วนจังหวัด หรือข้าราชการที่โอนมาจากพนักงานเทศบาล ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้อยู่ในวันโอน เป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญด้วย

มาตรา ๒๔ ผู้ซึ่งกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจลหรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือในระหว่างเวลาที่สั่งให้เป็นนัkdาเรือดำน้ำ ให้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติกรตามสั่งเป็นทวีคูณ แม้ว่าในระยะเวลาดังกล่าวนั้นจะไม่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนก็ตาม

ในกรณีที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกในเขตพื้นที่ใด ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจพิจารณาให้ข้าราชการซึ่งประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึคนั้นได้รับการนับเวลาราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นเป็นทวีคูณได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หลักเกณฑ์ดังกล่าวให้พิจารณาความจำเป็นของสถานการณ์โดยคำนึงถึงความยากลำบากและการเสี่ยงอันตรายอย่างแท้จริงของข้าราชการนั้น^{๒๓}

^{๒๒} มาตรา ๒๓ ทวิ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๑๒

^{๒๓} มาตรา ๒๔ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๓

ในกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้นับเวลาราชการเป็น
ทวีคูณตามวรรคสอง ถ้าผู้ใดมีเวลาราชการซึ่งอาจนับเป็นทวีคูณในเวลาเดียวกันได้หลายประการ
ก็ให้นับเวลาระหว่างนั้นเป็นทวีคูณแต่ประการเดียว^{๒๔}

มาตรา ๒๕ เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้รับ
เงินเดือนเต็มนั้น สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเหมือนเต็มเวลาราชการ

เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนไม่เต็มนั้น
สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเวลาตามส่วนแห่งเงินเดือนที่ได้รับ

เวลาป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ หรือมิได้อยู่รับราชการ ซึ่งมีได้รับอนุญาต
ให้รับเงินเดือน ไม่นับเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญแต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าผู้
ที่มีมิได้อยู่รับราชการด้วยเหตุที่ถูกลงทัณฑ์ทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหารหรือตำรวจ

มาตรา ๒๖ ในระหว่างที่ทหารกองหนุนได้รับเบี้ยหวัด ให้นับเวลาสำหรับการ
คำนวณบำเหน็จบำนาญเสมอหนึ่งในสี่ของเวลาอยู่รับราชการ

มาตรา ๒๗ ข้าราชการซึ่งทางราชการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกให้ไปดูการหรือ
ศึกษาวิชาในต่างประเทศ ให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญในระหว่างนั้นเหมือนเต็ม
เวลาราชการ

มาตรา ๒๘ ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน ซึ่ง
ทางราชการสั่งให้ไปทำการใด ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ผู้นั้นยังไม่มีสิทธิ
รับบำเหน็จบำนาญ และให้นับเวลาสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญในระหว่างนั้นเหมือนเต็ม
เวลาราชการ

มาตรา ๒๙ เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับแต่จำนวนปี เศษ
ของปีถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็นหนึ่งปี

การนับระยะเวลาตามความในวรรคก่อน สำหรับเดือนหรือวัน ให้คำนวณตาม
วิธีการจ่ายเงินเดือน และให้นับสิบสองเดือนเป็นหนึ่งปี สำหรับจำนวนวัน ถ้ามีรวมกันหลายระยะ
ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา ๓๐^{๒๕} ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว
ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

^{๒๔} มาตรา ๒๕ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้าราชการการเมืองผู้ใดซึ่งต้องออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยผลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และยังมีได้รับบำเหน็จบำนาญสำหรับการรับราชการในตอนที่ต้องออกหรือพ้นจากตำแหน่ง ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกหรือพ้นจากตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง

ข้าราชการการเมืองผู้ซึ่งออกหรือพ้นจากตำแหน่งโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติจากการได้นับเวลาราชการที่เป็นข้าราชการการเมืองสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญตามมาตรา ๑๘ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง และเลิกรับบำนาญในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกหรือพ้นจากตำแหน่งต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง หากผู้นั้นประสงค์จะรับบำนาญต่อไปจะต้องแจ้งความประสงค์ภายในสามสิบวันนับแต่วันกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานยื่นต่อส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ เมื่อแจ้งความประสงค์ดังกล่าวแล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิรับบำนาญต่อไปและจะนับเวลาราชการต่อเนื่องมิได้ ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวไม่แจ้งความประสงค์ให้ถือว่าข้าราชการผู้นั้นเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการต่อเนื่องโดยให้ส่วนราชการที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่แจ้งไปยังส่วนราชการที่ผู้นั้นรับบำนาญอยู่เพื่องดจ่ายบำนาญ^{๒๕}

ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่เป็นข้าราชการการเมือง มิให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลัง แต่ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลังเท่านั้น^{๒๖}

ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมือง และได้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองในตอนหลังมาก่อนแล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมืองอีกมิให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญในครั้งก่อนต่อเนื่องกับเวลารับราชการเป็นข้าราชการ

^{๒๕} มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖)

พ.ศ. ๒๕๓๙

^{๒๖} มาตรา ๓๐ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓

^{๒๗} มาตรา ๓๐ วรรคสี่ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓

การเมืองในครั้งหลัง แต่ให้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะเวลารับราชการ เป็นข้าราชการการเมืองในครั้งหลัง^{๒๘}

มาตรา ๓๐ ทวิ^{๒๙} (ยกเลิก)

หมวด ๓

วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๓๑^{๓๐} ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้าย เป็นเกณฑ์คำนวณ แต่ถ้าเป็นการคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการ ซึ่งพ้นจากราชการเพราะ เกษียณอายุตามมาตรา ๑๙ เงินเดือนเดือนสุดท้ายให้หมายความรวมถึงเงินเดือนที่ได้เลื่อนในวัน สุดท้ายของปีงบประมาณนั้นด้วย

การเลื่อนเงินเดือนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้นไม่ก่อให้เกิดสิทธิรับ เงินเดือนที่ได้เลื่อน แต่เงินเดือนที่ได้เลื่อนนั้นให้ถือเสมือนว่าเป็นเงินเดือนเต็ม

ข้าราชการผู้ใดเคยดำรงตำแหน่งในขณะเดียวกันหลายตำแหน่งแล้วพ้นจาก ตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงก่อนพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนเดือนสุดท้ายของตำแหน่งที่มี เงินเดือนสูงจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนที่เคยได้รับอยู่นั้นเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้าย สำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ ในกรณีที่มีกฎหมายหรือข้อบังคับปรับอัตราเงินเดือนของตำแหน่งที่ มีเงินเดือนสูงก่อนข้าราชการผู้นั้นพ้นจากราชการ ให้ถือเงินเดือนของตำแหน่งที่มีเงินเดือนสูงที่ ปรับตามกฎหมายหรือข้อบังคับนั้นแล้ว เป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณ^{๓๑}

มาตรา ๓๒^{๓๒} วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้กระทำได้ดังนี้

(๑) สำหรับบำเหน็จ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ

(๒) สำหรับบำนาญ ให้ตั้งเงินเดือนเดือนสุดท้ายหารด้วยห้าสิบคูณด้วยจำนวนปี

เวลาราชการ

^{๒๘} มาตรา ๓๐ วรรคห้า เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓

^{๒๙} มาตรา ๓๐ ทวิ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓

^{๓๐} มาตรา ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๖

^{๓๑} มาตรา ๓๑ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗

^{๓๒} มาตรา ๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๓๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๔ เมื่อได้แจ้งการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติให้ผู้มีสิทธิรับทราบล่วงหน้าสองปีแล้ว ให้ถือว่า การคำนวณนั้นเป็นอันเด็ดขาด

มาตรา ๓๔^{๓๓} (ยกเลิก)

หมวด ๔

ผู้รับบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่^{๓๔}

มาตรา ๓๕^{๓๔} (ยกเลิก)

มาตรา ๓๕ ทวิ^{๓๖} (ยกเลิก)

ลักษณะ ๒

บำเหน็จบำนาญพิเศษ

มาตรา ๓๖ เมื่อข้าราชการผู้ใดประสบเหตุดังที่บัญญัติไว้ในลักษณะนี้ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษให้

สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญพิเศษเป็นสิทธิเฉพาะตัว จะโอนไม่ได้

มาตรา ๓๗ ข้าราชการ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดได้รับอันตรายจนพิการ เสียแขนหรือขาหูหนวกทั้งสองข้าง ตาบอด หรือได้รับการป่วยเจ็บ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจแล้วและแสดงว่าถึงทุพพลภาพไม่สามารถจะรับราชการต่อไปได้อีกเลย ทั้งนี้เพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ ให้ผู้นั้นได้รับบำนาญปกติกับทั้งได้รับบำนาญพิเศษด้วย เว้นแต่การได้รับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บ หรือการถูกประทุษร้ายนั้นเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจากความผิดของตนเอง

^{๓๓} มาตรา ๓๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙

^{๓๔} หมวด ๔ ผู้รับบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙

^{๓๕} มาตรา ๓๕ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙

^{๓๖} มาตรา ๓๕ ทวิ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๓๘ ข้าราชการผู้ใดได้รับบำเหน็จหรือบำนาญไปแล้วตามพระราชบัญญัตินี้ หรือพลทหารกองประจำการหรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดซึ่งได้ออกจากราชการหรือพ้นจากหน้าที่ทหารไปแล้ว ถ้าภายในกำหนดเวลาสามปี นับแต่วันออกจากราชการหรือพ้นจากหน้าที่ทหาร ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่า ผู้นั้นเกิดป่วยเจ็บถึงทุพพลภาพอันเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างที่ผู้นั้นรับราชการหรือทำหน้าที่ทหารอยู่ก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๓๗ และถ้าถึงตายก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๔๑ ทั้งนี้ให้จ่ายให้ นับแต่วันขอ และในกรณีที่ได้รับบำเหน็จไปแล้ว ก็ให้จ่ายเฉพาะบำนาญพิเศษแต่อย่างเดียว

มาตรา ๓๙ การคำนวณบำนาญพิเศษ ให้เจ้ากระทรวงเป็นผู้กำหนดตามสมควร แก่เหตุการณ์ประกอบกับความพิการ และทุพพลภาพของผู้นั้น ตามอัตราดังต่อไปนี้

(๑) ในยามปกติ มีอัตราตั้งแต่ห้าในห้าสิบส่วนจนถึงยี่สิบในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้าย

(๒) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยอากาศยานในอากาศ หรือต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ต้องทำการดำน้ำ หรือมีหน้าที่ทำการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ขุด ทำลาย ทำ หรือประกอบวัตถุระเบิด หรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพิกซ์ ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราเป็นจำนวนกึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้าย

(๓) เวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราตั้งแต่สามสิบในห้าสิบส่วนจนถึงสามสิบห้าในห้าสิบส่วนของเงินเดือนเดือนสุดท้าย ในกรณีที่ไม่มีเงินเดือน ให้ถืออัตราเงินเดือนทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้าย

มาตรา ๔๐ ผู้ได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพดังกล่าวในมาตรา ๓๗ แม้จะยังไม่มิลิทธิรับบำนาญปกติ ก็ให้ได้รับบำนาญปกติได้ คิดตามอัตราที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒ บวกกับบำนาญพิเศษด้วย

มาตรา ๔๑^๑ ผู้ได้รับอันตรายดังกล่าวในมาตรา ๓๗ ถ้าถึงแก่ความตายเพราะเหตุนั้นก่อนได้รับบำนาญพิเศษไป นอกจากบำเหน็จตกทอดซึ่งจะได้รับตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓ ก็ให้จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามกฎหมายที่ตั้งที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ อีกด้วย ดังนี้

(๑) ในยามปกติเป็นจำนวนกึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

(๒) ผู้มีหน้าที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยอากาศยานในอากาศหรือมีหน้าที่ต้องทำการโดดร่ม หรือต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ต้องทำ

^๑ มาตรา ๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕)

การดำน้ำ หรือมีหน้าที่ทำการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ขุด ทำลาย ทำหรือประกอบวัตถุระเบิด หรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพิกซ์ หรือเวลาทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกหรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้มีอัตราเป็นจำนวนสลีปในห้าสิบส่วนแห่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

มาตรา ๔๒ ข้าราชการผู้ใดได้รับการป่วยเจ็บจนทุพพลภาพดังกล่าวในมาตรา ๓๗ เพราะเหตุ

- (๑) ต้องไปปฏิบัติราชการเป็นครั้งคราวนอกตำบลที่ตั้งสำนักงานประจำ หรือ
- (๒) ต้องประจำปฏิบัติราชการในท้องที่กันดารที่จะต้องเสี่ยงต่อโรคภัยไข้เจ็บซึ่งท้องที่นั้นได้กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา

ถ้าปรากฏว่า ความป่วยเจ็บทุพพลภาพนั้นได้เกิดเนื่องจากการต้องไปปฏิบัติราชการหรือต้องประจำปฏิบัติราชการนั้น ก็ให้จ่ายบำนาญตามมาตรา ๓๗ และถ้าถึงตายก็ให้จ่ายบำนาญพิเศษตามมาตรา ๔๑ (๑)

มาตรา ๔๓ ข้าราชการ พลทหารกองประจำการ หรือบุคคลที่ทำหน้าที่ทหาร ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ผู้ใดสูญหายไปและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายดังกล่าวในมาตรา ๓๗ ถึงตาย เมื่อพ้นกำหนดสองเดือนนับแต่วันสูญหายไป ให้สันนิษฐานไว้ก่อนเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ว่า ผู้นั้นถึงแก่ความตายในวันที่สูญหายไป และให้จ่ายบำนาญพิเศษตามบทบัญญัติในมาตรา ๔๑

ถ้าปรากฏในภายหลังว่า ผู้ที่ต้องสันนิษฐานว่าตายตามความในวรรคก่อนมิได้ตาย ก็ให้งดจ่ายบำนาญพิเศษนั้น และถ้าเจ้ากระทรวงจะต้องจ่ายเงินให้ในระหว่างเวลาที่ต้องสันนิษฐานว่าถึงแก่ความตาย ก็ให้หักจำนวนเงินทั้งหมดที่จ่ายไปแล้วออกจากจำนวนเงินที่ต้องจ่ายนั้น

มาตรา ๔๔^{๓๔} บำนาญพิเศษที่บัญญัติในลักษณะนี้ ให้จ่ายแก่ทายาทผู้มีสิทธิตามกฎหมายดังนี้

- (๑) บุตร ให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไป ให้ได้รับสามส่วน
- (๒) สามีหรือภรรยา ให้ได้รับหนึ่งส่วน
- (๓) บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ที่มีชีวิตอยู่ ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ถ้าผู้ตายไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษในอนุมาตราใดดังกล่าวหรือทายาทนั้นได้ตายไปก่อน ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นระหว่างทายาทผู้มีสิทธิตามส่วนในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้บำนาญพิเศษ

^{๓๔} มาตรา ๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔)

ถ้าได้มีการจ่ายบำนาญพิเศษไปแล้ว หากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ารู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดาเพิ่มขึ้น ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันตายของเจ้าบ้านาญ กรณีเช่นนี้ ให้กระทรวงการคลังหักเอาจากทายาทซึ่งรับบำนาญพิเศษไปก่อนแล้วคืนตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

กรณีที่ไม่สามารถหักเงินบำนาญพิเศษที่จ่ายให้ทายาทซึ่งรับเงินไปในส่วนของตนตามวรรคสามคืนได้ กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำนาญพิเศษให้แก่บุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำนาญพิเศษแต่อย่างใด

ถ้าไม่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษดังกล่าวทั้ง ๓ อนุมาตราให้บุคคลซึ่งเจ้ากระทรวงพิจารณาเห็นว่ามีหลักฐานแสดงได้ว่าเป็นผู้อุปการะผู้ตายอยู่หรือเป็นผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตาย เป็นผู้รับบำนาญพิเศษตามส่วนที่เจ้ากระทรวงจะได้กำหนดให้ และเมื่อได้จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายแล้ว หากปรากฏภายหลังว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดา ให้สั่งจ่ายบำนาญพิเศษให้แก่บุตรซึ่งศาลพิพากษาว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว กรณีเช่นนี้ถ้าไม่สามารถเรียกเงินบำนาญพิเศษที่จ่ายให้ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายรับไปแล้วคืนได้ให้นำความในวรรคสามและวรรคสี่มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อบุคคลซึ่งได้รับบำนาญพิเศษอยู่ตามที่กล่าวข้างต้นตายหรือหมดสิทธิไป ให้ส่วนที่ผู้นั้นได้รับอยู่เป็นอันยุติลงเพียงนั้น

มาตรา ๔๕ บำนาญพิเศษที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ ให้จ่ายโดยกำหนดเวลาและเงื่อนไข ดังนี้

(๑) บุตร ให้มีสิทธิได้รับจนอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์ เว้นแต่เมื่ออายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์นั้นกำลังศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมอุดมศึกษา หรือในชั้นอุดมศึกษาหรือชั้นการศึกษาที่ทางราชการรับรองให้เทียบเท่า ก็ให้ได้รับต่อไปตลอดเวลาที่ยังทำการศึกษาอยู่ในสถานศึกษา แต่ไม่เกินอายุยี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับตลอดชีวิต เว้นแต่ทำการสมรสใหม่

(๓) บิดามารดา ให้ได้รับตลอดชีวิต

(๔) บุคคลอื่นนอกจากที่ได้กล่าวใน (๑) (๒) และ (๓) ถ้าอายุยังไม่ถึงยี่สิบปีบริบูรณ์ ให้อนุโลมรับอย่างบุตร แล้วแต่กรณี ถ้าไม่เข้าลักษณะดังกล่าวแล้ว ให้รับอยู่เพียงสิบปี

ถ้าผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษเป็นผู้พิการถึงทุพพลภาพอยู่ก่อนแล้วหรือในระหว่างที่มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษ ก็ให้ผู้นั้นได้รับบำนาญพิเศษตลอดเวลาที่ทุพพลภาพอยู่

มาตรา ๔๖^{๓๔} บำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพที่ได้รับรวมกับบำนาญปกติถ้ามีจำนวนเงินรวมกันไม่ถึงเดือนละหนึ่งหมื่นห้าพันบาท ให้ได้รับบำนาญพิเศษเพิ่มขึ้นอีกจนครบหนึ่งหมื่นห้าพันบาท และบรรดาผู้มีสิทธิจะได้รับจะยื่นขอเปลี่ยนเป็นการรับบำนาญพิเศษแทนได้เป็นจำนวนเงินเท่ากับบำนาญพิเศษหกสิบเดือน

มาตรา ๔๗ การขอบำนาญพิเศษต้องแสดงรายงานแพทย์ที่ทางราชการรับรองกับรายงานแสดงเหตุที่ต้องรับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บ หรือถูกประทุษร้ายนั้นด้วย

ในกรณีดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๓ ให้แสดงถึงเหตุการณ์อันทำให้ควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายถึงตาย

ลักษณะ ๒/๑

บำเหน็จดำรงชีพ^{๓๕}

มาตรา ๔๗/๑ บำเหน็จดำรงชีพ ได้แก่ เงินที่จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือการดำรงชีพโดยจ่ายให้ครั้งเดียว

ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพตามอัตราและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินสิบห้าเท่าของบำนาญรายเดือนที่ผู้นั้นได้รับ

ผู้รับบำนาญผู้ใดได้รับทั้งบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพให้นำบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพรวมเป็นบำนาญรายเดือนเพื่อคำนวณจ่ายเป็นบำเหน็จดำรงชีพแก่ผู้นั้น

เมื่อได้รับบำเหน็จดำรงชีพแล้ว ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพอีก ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่และได้ออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำนาญ

ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพผู้ใดได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่โดยมีสิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำเหน็จ การจ่ายบำเหน็จในกรณีเช่นว่านี้ ให้หักเงินออกจากบำเหน็จที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

^{๓๔} มาตรา ๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๔)

พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๓๕} ลักษณะ ๒/๑ บำเหน็จดำรงชีพ มาตรา ๔๗/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๖

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้แสดงเจตนาขอรับบำเหน็จดำรงชีพไว้แล้ว แต่ได้ตายก่อนได้รับเงินบำเหน็จดำรงชีพ ให้การจ่ายเงินดังกล่าวเป็นอันระงับไป

ลักษณะ ๓
บำเหน็จตกทอด^{๔๑}

มาตรา ๔๘^{๔๒} ข้าราชการผู้ใดตายในระหว่างรับราชการอยู่ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตาย ถ้าความตายนั้นมิได้เกิดขึ้นเนื่องจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของตนเอง ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดเป็นจำนวนตามเกณฑ์คำนวณในมาตรา ๓๒ (๑) ให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิตามเกณฑ์ดังนี้

- (๑) บุตรให้ได้รับสองส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน
- (๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน
- (๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

- ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ตายไปเสียก่อนให้แบ่งเงินดังกล่าวระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีที่ไม่มีทายาททั้งสามอนุมาตราดังกล่าว ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่มีทายาทและบุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ตามวรรคสาม หรือบุคคลนั้นได้ตายไปก่อน ให้สิทธิในบำเหน็จตกทอดนั้นเป็นอันยุติลง

ในกรณีที่ได้มีการจ่ายบำเหน็จตกทอดไปแล้วหากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บิดาตายหรือนับแต่วันที่ารู้ หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดาเพิ่มขึ้น ให้แบ่งบำเหน็จตกทอดนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันตายของเจ้าบ้านาญ ในกรณีเช่นนี้ให้กระทรวงการคลังเรียกคืนบำเหน็จตกทอดจากทายาทซึ่งรับบำเหน็จตกทอดไปก่อนแล้วตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ไม่สามารถเรียกคืนบำเหน็จตกทอดที่จ่ายให้ทายาทซึ่งรับเกินไปในส่วนของตนตามวรรคห้าได้ กระทรวงการคลังไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดให้แก่บุตรซึ่ง

^{๔๑} ลักษณะ ๓ บำเหน็จตกทอด แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

^{๔๒} มาตรา ๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบ้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙

ได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด

มาตรา ๔๙^๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๘ ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้มีสิทธิจะได้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตาย ให้จ่ายเงินเป็นบำเหน็จตกทอดให้แก่บุคคลตามมาตรา ๔๘ เป็นจำนวนสามสิบเท่าของบำนาญรายเดือนรวมกับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับและให้จ่ายตามส่วนและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรานั้น

ในกรณีที่ได้มีการรับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว เมื่อผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตาย การจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่ง ให้หักเงินออกจากบำเหน็จตกทอดที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน^๔

มาตรา ๕๐^๕ การคำนวณเงินบำเหน็จตกทอดตามความในลักษณะนี้ รายได้ได้ผลเป็นยอดเงินบำเหน็จตกทอดไม่ถึงสามพันบาท ก็ให้จ่ายเป็นเงินบำเหน็จตกทอดสามพันบาท

ลักษณะ ๔

การพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ

มาตรา ๕๑^๖ เมื่อกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการเจ้าสังกัดซึ่งมีฐานะไม่ต่ำกว่ากรม หรือจังหวัด แล้วแต่กรณี ได้รับเรื่องราวขอรับบำเหน็จหรือบำนาญแล้วให้รีบตรวจสอบ และนำส่งให้ถึงกระทรวงการคลังภายในสามสิบวันนับแต่วันรับ และให้กระทรวงการคลังรีบพิจารณาสั่งภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันรับ ทั้งนี้ เว้นแต่ความล่าช้าเป็นเพราะความผิดของผู้ขอหรือส่วนราชการเจ้าสังกัด แล้วแต่กรณี

การขอให้สั่งจ่ายและการสั่งจ่ายบำเหน็จหรือบำนาญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ลักษณะ ๕

^๓ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^๔ มาตรา ๔๙ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๖

^๕ มาตรา ๕๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

^๖ มาตรา ๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖

การเสียดสิทธิต่อรับบำนาญ

มาตรา ๕๒^{๑๗} (ยกเลิก)

มาตรา ๕๓^{๑๘} ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการหรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ผู้ใดมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยในเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อน จะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออก ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๕๘

ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการหรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการผู้ใดมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงแก่ความตายก่อนได้รับการวินิจฉัยในเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือปลดออกหรือไม่ ถ้ากระทรวงเจ้าสังกัดเห็นว่าผู้นั้นจะต้องถูกลงโทษถึงไล่ออกหรือปลดออก ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๕๘

มาตรา ๕๔ ผู้ซึ่งได้รับบำนาญปกติหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ หรือได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด ผู้ใดกระทำความผิดอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือถูกฟ้องว่าเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ถ้าถึงแก่ความตายก่อนมีคดีหรือก่อนคดีถึงที่สุด ให้กระทรวงเจ้าสังกัดที่ผู้นั้นเคยสังกัดอยู่พิจารณาวินิจฉัยว่า ผู้นั้นได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดซึ่งกฎหมายกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงไว้เกินกว่าหนึ่งปีแล้ว ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำนาญตามมาตรา ๕๙

มาตรา ๕๕ ทายาทดังต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำนาญตามมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙

(๑) ผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ได้เจตนากระทำ หรือพยายามกระทำให้เจ้าบำนาญหรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตนถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ทายาทตามมาตรา ๕๔ ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ทายาทด้วยกันถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

^{๑๗} มาตรา ๕๒ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๘} มาตรา ๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๓

(๓) ผู้ที่ได้ฟ้องเจ้าบ้านาญหรือผู้ที่ก่อให้เกิดสิทธิรับบ้านาญแก่ตนหาว่าทำ ความผิดโทษประหารชีวิต และตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดฐานฟ้องเท็จหรือ ทำพยานเท็จ

ลักษณะ ๖

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๖ ข้าราชการผู้ใดลาออกไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนหรือสภา ผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณีก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ก็ให้นับ เวลาระหว่างที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนหรือสภาผู้แทนราษฎร ในการคำนวณบำเหน็จ บำนาญตามกฎหมายที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๗ ผู้ซึ่งไปหรือผู้ซึ่งทางราชการส่งอนุญาตให้ไปศึกษาวิชาใน ต่างประเทศก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เมื่อเข้ารับราชการให้มีสิทธินับเวลาระหว่างไปศึกษาวิชา ในต่างประเทศเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วย บำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๘ ข้าราชการผู้ใดกลับเข้ารับราชการก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ และ ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ในขณะที่กลับเข้ารับราชการนั้นอาจให้นับเวลาราชการ หลายตอนต่อกันได้ ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้นับเวลาราชการตอนก่อนกับตอนหลังต่อกันได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

[เอกสารแนบท้าย]

๑. บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒

๒. บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗ บัญชีหมายเลข ๑ บัญชีปรับอัตราเบี้ยหวัด หรือบำนาญปกติ

๓. บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗ บัญชีหมายเลข ๒ บัญชีปรับอัตราเบี้ยหวัดหรือบำนาญตามกฎหมาย
ว่าด้วยนิรโทษกรรมในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ หรือกฎหมายว่าด้วยล้างมลทินในโอกาส
ครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ

(ดูข้อมูลจากภาพกฎหมาย)

บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.
๒๕๑๗

บัญชีหมายเลข ๓

บัญชีปรับอัตราบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ

- ๑ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษไม่เกิน ๑๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๕๐ บาท
- ๒ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษเกิน ๑๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๓๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของบำนาญพิเศษเดิม
- ๓ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษเกิน ๓๐๐ บาท แต่ไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๑๕๐ บาท แต่เมื่อเพิ่มตามนี้แล้วถ้ามีจำนวนเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท
- ๔ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไปให้คงได้รับเท่าเดิม
- ๕ บำนาญพิเศษที่ปรับแล้วตาม ๑. ๒. และ ๓. ถ้ามีเศษของบาทให้ปัดเป็นหนึ่งบาท

บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.
๒๕๑๗

บัญชีหมายเลข ๔

บัญชีปรับอัตราบำนาญพิเศษสำหรับทายาท ผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ
ซึ่งมีสิทธิได้รับอยู่ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน
พ.ศ. ๒๕๐๒

๑ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกันไม่เกิน ๕๐ บาท
ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๒๕ บาท

๒ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกันเกิน ๕๐ บาท แต่
ไม่เกิน ๑๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกัน

๓ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกันเกิน ๑๐๐ บาทแต่
ไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๕๐ บาท แต่เมื่อเพิ่มตามนี้

แล้วถ้ามีจำนวนเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท

๔ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มรวมกันตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐
บาทขึ้นไปให้คงได้รับเท่าเดิม

๕ บำนาญพิเศษและเงินเพิ่มที่ปรับแล้วตาม ๑. ๒. และ ๓. ถ้ามีเศษของบาทให้
ปัดเป็นหนึ่งบาท

บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.
๒๕๑๗

บัญชีหมายเลข ๕

บัญชีปรับอัตราบำนาญพิเศษสำหรับทายาท ผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ
ซึ่งมีสิทธิได้รับตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒
จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

- ๑ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษไม่เกิน ๕๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๒๕ บาท
- ๒ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษเกิน ๕๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของบำนาญพิเศษเดิม
- ๓ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษเกิน ๑๐๐ บาท แต่ไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๕๐ บาท แต่เมื่อเพิ่มตามนี้แล้วถ้ามีจำนวนเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้ได้รับเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท
- ๔ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไปให้คงได้รับเท่าเดิม
- ๕ บำนาญพิเศษที่ปรับแล้วตาม ๑. ๒. และ ๓. ถ้ามีเศษของบาทให้ปัดเป็น หนึ่งบาท

บัญชีอัตราเบี้ยหวัดบำนาญท้ายพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.
๒๕๑๗

บัญชีหมายเลข ๖
บัญชีปรับอัตราบำนาญตกทอด

๑. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญตกทอดและเงินเพิ่มรวมกันไม่เกิน ๒๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๑๐ บาท
๒. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญตกทอดและเงินเพิ่มรวมกันเกิน ๒๐ บาทแต่ไม่เกิน ๑๐๐ บาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของบำนาญตกทอดและเงินเพิ่มรวมกัน
๓. ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญตกทอดและเงินเพิ่มรวมกันเกิน ๑๐๐ บาทขึ้นไป ให้ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ๕๐ บาท
๔. บำนาญตกทอดที่ปรับแล้วตาม ๑. ๒. และ ๓. ถ้ามีเศษของบาทให้ปัดเป็นหนึ่งบาท

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔^{๔๘}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖^{๔๙}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕^{๕๐}

มาตรา ๑๑ การบอกเลิกรับบำนาญตามมาตรา ๓๐ (จ) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้ สำหรับผู้ที่ได้กลับเข้ารับราชการใหม่ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้บอกเลิกได้ภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ แต่ทั้งนี้ต้องกระทำในขณะที่ยังรับราชการอยู่ และในกรณีที่ได้รับบำนาญรวมกับเงินเดือนมาแล้ว ให้คืนบำนาญและเงินที่จ่ายควบกับบำนาญที่รับไปแล้วตั้งแต่วันที่กลับเข้ารับราชการใหม่ให้หมดเสียก่อนวันออกจากราชการ

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ

๑ เนื่องจากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งกรมตำรวจสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจ โดยได้รับเงินเดือนจากผู้ว่าจ้าง คงมีฐานะเป็นข้าราชการตำรวจ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้สอดคล้องกันด้วย

๒ ข้าราชการซึ่งออกจากราชการ โดยได้รับบำนาญไปแล้วเป็นผู้ออกจากราชการไปโดยไม่มีคามผิด เมื่อกลับเข้ารับราชการใหม่ก็สมควรให้ประโยชน์ในการนับเวลาราชการตอนก่อนกับตอนหลังติดต่อกันได้

๓. เพื่อเหมาะสมแก่ความเป็นอยู่และความเป็นธรรมแก่ข้าราชการซึ่งได้รับราชการมานาน จึงสมควรให้สิทธิในการคำนวณบำนาญตามกฎหมายโดยไม่มีข้อจำกัดชั้นสูงไว้สำหรับบำนาญที่จะพึงได้รับ

^{๔๘} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๘/ตอนที่ ๘๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๔

^{๔๙} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๐/ตอนที่ ๑๐/หน้า ๑๕๖/๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

^{๕๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๓/ตอนที่ ๗๗/ฉบับพิเศษ หน้า ๕/๒๗ กันยายน ๒๕๕๕

๔ เนื่องจากข้าราชการประจำตลอดจนข้าราชการบำนาญบางคนบิดา มารดาได้ตายเสียตั้งแต่เล็ก ต้องอาศัยญาติพี่น้อง เช่น ปู่ ย่า ตายาย หรือผู้มีใจบุญอื่น ๆ ช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษามาตั้งแต่เยาว์วัย เช่นเดียวกับบิดามารดา จนกระทั่งเข้ารับราชการ เมื่อข้าราชการผู้นั้นถึงแก่กรรมลง โดยที่ไม่มีบุตรภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายผู้ที่ได้อุปการะเลี้ยงดูมาก็ควรได้รับบำนาญตกทอดเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้สำหรับผู้รับบำนาญพิเศษ และในทำนองเดียวกันข้าราชการที่ไม่มีบิดามารดาและบุตรภริยา แต่ได้อุปการะเลี้ยงดูผู้หนึ่งผู้ใด เมื่อข้าราชการผู้นั้นถึงแก่กรรม ย่อมเป็นเหตุให้ผู้ที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูได้รับความเดือดร้อน จึงเป็นการสมควรที่จะให้ผู้อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูได้รับบำนาญตกทอดด้วย และเนื่องจากเดิมไม่มีบทนิยามคำว่า ผู้อุปการะ และผู้อยู่ในอุปการะ ฉะนั้น จึงควรมีบทนิยามไว้เพื่อให้ชัดเจน

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒^{๓๖}

มาตรา ๓ ข้าราชการซึ่งออกจากราชการโดยมีสิทธิได้รับบำนาญก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้ากลับเข้ารับราชการใหม่ คำว่า “เงินเดือนเดิม” ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้หมายถึงเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับอันดับสูงสุดในครั้งใดก่อนออกจากราชการรวมกับเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) ตามเกณฑ์ครั้งสุดท้ายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔ เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา ๓๑ วรรคท้าย ของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้รวมเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) ตามเกณฑ์ครั้งสุดท้ายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเข้ากับเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ได้รับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับซึ่งให้ตั้งเป็นเกณฑ์คำนวณบำเหน็จบำนาญตามความในวรรคท้ายแห่งมาตรานั้นด้วย

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ บำนาญปกติให้จำกัดจำนวนอย่างสูงไม่เกินเงินเดือนเดือนสุดท้าย

มาตรา ๑๓ บทบัญญัติมาตรา ๑๒ ไม่กระทบกระทั่งสิทธิของผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญตกทอดอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับเบี้ยหวัดบำนาญโดยคำนวณจากอัตราเงินเดือนที่ได้รับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและได้รับเงินเพิ่มอยู่ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวสำหรับผู้ที่ได้รับเงินในงบประมาณเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๐๐ ให้ได้รับเบี้ยหวัดบำนาญตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

^{๓๖} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๖/ตอนที่ ๑๐๑/ฉบับพิเศษ หน้า ๒๔/๓๐ ตุลาคม ๒๕๐๒

ผู้ได้รับบำนาญโดยคำนวณจากอัตราเงินเดือนที่ได้รับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งกลับเข้ารับราชการใหม่โดยมิได้นับเวลาราชการติดต่อกัน เมื่อออกจากราชการในตอนหลัง สำหรับบำนาญเดิมที่จะได้รับให้ได้รับตามอัตราในบัญชีดังกล่าวในวรรคแรก

บทบัญญัติในวรรคแรกให้ใช้บังคับเฉพาะผู้ที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับเบี้ยหวัดบำนาญเพราะเหตุที่ได้รับราชการ

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐบาลได้เสนอร่างกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ยกเลิกเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) โดยรวมเงินเพิ่มพิเศษเข้าเป็นเงินเดือนจึงต้องแก้กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการให้สอดคล้องกันและในโอกาสเดียวกันนี้สมควรที่จะแก้หลักการบางประการในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเสียในคราวเดียวกันด้วย เช่น เปิดโอกาสให้ข้าราชการผู้มีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์ หรือมีเวลาราชการครบยี่สิบห้าปีบริบูรณ์ ลาออกจากราชการขอรับบำเหน็จบำนาญได้ และยกเลิกบำนาญตกทอดซึ่งปรากฏว่าได้มีความยุ่งยากในทางปฏิบัติเป็นอันมาก และเปลี่ยนเป็นบำเหน็จตกทอด

อนึ่ง เนื่องจากการที่เอาเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.) มารวมกับเงินเดือนและถือเป็นเงินเดือนนั้น เป็นผลให้ข้าราชการซึ่งออกจากราชการ ภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับบำนาญมีจำนวนสูงขึ้นทั้ง ๆ ที่การคำนวณเป็นไปตามวิธีเดิม จึงสมควรปรับปรุงอัตราเบี้ยหวัดบำนาญของข้าราชการที่ได้รับอยู่ในขณะนี้เพิ่มขึ้นให้สมส่วนกัน เพื่อความเป็นธรรมแก่ข้าราชการซึ่งได้ปฏิบัติงานให้แก่บ้านเมืองมาแล้วนั้นด้วย

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๕^๓

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปีงบประมาณได้เปลี่ยนจากปีปฏิทินเป็นระยะเวลาตั้งแต่เดือนตุลาคมของปีหนึ่งถึงเดือนกันยายนของปีถัดไป และเป็น การสมควรที่จะเปลี่ยนหลักเกณฑ์เกษียณอายุของข้าราชการให้สอดคล้องกับปีงบประมาณใหม่ โดยให้ผู้ที่มียุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบ ๖๐ ปี บริบูรณ์นั้นจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๙^๔

^๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๘/ตอนที่ ๙๖/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๒ พุทธศักราช ๒๕๐๕

^๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓/ตอนที่ ๗๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๓๗/๑๖ กันยายน ๒๕๐๙

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นต้นไป

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ในกรณีที่มีการโอนข้าราชการส่วนจังหวัดมาเป็นข้าราชการ ให้ผู้ที่โอนมามีสิทธิได้นับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนจังหวัดเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ด้วยจึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๒^{๔๔}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้ข้าราชการที่โอนมาจากพนักงานเทศบาลมีสิทธิได้นับเวลาระหว่างที่เป็นพนักงานเทศบาลเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ด้วย

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๒๕ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕^{๔๖}

ข้อ ๒ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นต้นไป

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๖^{๔๕}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้ข้าราชการซึ่งจะต้องออกจากราชการเพราะเกษียณอายุ ได้รับการพิจารณาบำเหน็จความชอบประจำปีซึ่งปีต่อออกจากราชการ และนำเงินบำเหน็จความชอบที่ได้รับนั้นมาคำนวณบำเหน็จบำนาญ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๑๗^{๔๔}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๕ ให้ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด หรือบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ อยู่ในวันที่

^{๔๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๖/ตอนที่ ๑๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒/๖ มีนาคม ๒๕๑๒

^{๔๖} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๙/ตอนที่ ๖๕/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓/๒๕ เมษายน ๒๕๑๕

^{๔๕} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๐/ตอนที่ ๑๒๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๕ กันยายน ๒๕๑๖

^{๔๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๑/ตอนที่ ๑๑๒/ฉบับพิเศษ หน้า ๓๘/๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๗

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

ผู้ซึ่งกลับเข้ารับราชการใหม่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับโดยมิได้นับเวลาราชการติดต่อกันและถูกงดบำนาญตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ เมื่อออกจากราชการในหรือหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สำหรับบำนาญเดิมที่จะได้รับ ให้ได้รับตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้ผู้ได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยนิรโทษกรรมในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ หรือกฎหมายว่าด้วยล้างมลทินในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๒ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญปกติ ตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ให้ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ได้รับบำนาญพิเศษตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๓ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาทผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในอุปการะ อยู่ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้รวมบำนาญพิเศษและเงินเพิ่มที่ได้รับอยู่ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวสำหรับผู้ที่ได้รับเงินในงบประมาณเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๐๐ เข้าด้วยกันแล้วปรับให้ได้รับเป็นบำนาญพิเศษอย่างเดียวตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๔ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาท ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในอุปการะเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นต้นมาและได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับอยู่จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับบำนาญพิเศษตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๕ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับบำนาญตกทอดอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รวมบำนาญตกทอดและเงินเพิ่มที่ได้รับอยู่ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวสำหรับผู้ที่ได้รับเงินในงบประมาณเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๐๐ เข้าด้วยกันแล้วปรับให้ได้รับเป็นบำนาญตกทอดอย่างเดียวตามอัตราในบัญชีหมายเลข ๖ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงอัตราเบี้ยหวัดและบำนาญ เพื่อให้เหมาะสมแก่ค่าครองชีพในปัจจุบัน และเพื่อให้ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ เสียภาษีเงินได้เอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๑๘^{๔๔}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว อาจได้รับการต่อเวลาราชการให้รับราชการต่อไปอีกได้ในกรณีพิเศษ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการอย่างยิ่ง นั้น ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศในปัจจุบัน สมควรที่จะได้ยกเลิกการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการ ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วไม่ว่าในกรณีใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๐^{๕๐}

มาตรา ๕ การบอกเลิกรับบำนาญตามมาตรา ๓๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ สำหรับผู้ที่เข้ารับราชการเป็นข้าราชการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บอกเลิกได้ภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ทั้งนี้ ต้องกระทำในขณะที่ยังรับราชการอยู่ และในกรณีที่ได้รับบำนาญรวมกับเงินเดือนมาแล้ว ให้คืนบำนาญและเงินที่จ่ายควบกับบำนาญที่รับไปแล้วตั้งแต่วันที่เข้ารับราชการเป็นข้าราชการให้หมดเสียก่อนวันออกจากราชการ

มาตรา ๖ บทบัญญัติมาตรา ๓๕ ทวิ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับหรือมีสิทธิในบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งภายหลังได้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และข้าราชการผู้นั้นไม่ได้ใช้สิทธิบอกเลิกรับบำนาญเพื่อต่อเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๕

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ เกี่ยวกับการให้ข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งออกจากราชการแล้ว ภายหลังเข้ารับราชการเป็น

^{๔๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๒/ตอนที่ ๓๕/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

^{๕๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๔/ตอนที่ ๑๗/ฉบับพิเศษ หน้า ๓๑/๙ มีนาคม ๒๕๒๐

ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีสิทธิขอต่อเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วย
 บำเหน็จบำนาญข้าราชการกับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับคำนวณ
 บำเหน็จบำนาญเช่นเดียวกับกรณีการกลับเข้ารับราชการใหม่ได้ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติม
 พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่า
 ด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งออกจากราชการแล้ว ภายหลังเข้ารับราชการเป็น
 ข้าราชการ มีสิทธิขอต่อเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วย
 บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นกับเวลาราชการระหว่างที่เป็นข้าราชการสำหรับคำนวณ
 บำเหน็จบำนาญเช่นเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๓^{๖๐}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สถานการณ์ของประเทศ
 อยู่ในภาวะที่มีภัยรอบด้าน และภาวะทางเศรษฐกิจของโลกที่กำลังเป็นอยู่ในขณะนี้ก็
 กระทบกระเทือนต่อการพัฒนาประเทศชาติสมควรที่จะเปิดโอกาสให้สามารถใช้ทรัพยากรทางด้าน
 บุคคลมาร่วมกันทำประโยชน์แก่ประเทศชาติในด้านการรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักร หรือ
 เพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษาและการพัฒนาประเทศให้มากที่สุด แต่เนื่องจากตามกฎหมาย
 ปัจจุบันนอกจากข้าราชการพลเรือนในพระองค์แล้วเมื่อข้าราชการมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ต้อง
 พ้นจากราชการ แม้ว่าทางราชการจะยังเล็งเห็นประโยชน์ของข้าราชการผู้นั้นอยู่ก็ไม่สามารถจะ
 เรียกกลับมาทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๒๖^{๖๑}

มาตรา ๙ ในกรณีที่มีผู้ได้รับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับการปราบปราม
 ผู้กระทำความผิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณี
 พิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เงินเพิ่มพิเศษดังกล่าวมีผลใช้
 บังคับในการรวมเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๑

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไข
 เพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้รวมเงินเพิ่มพิเศษรายเดือน
 สำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด (พ.ป.ผ.) เข้ากับเงินเดือนเดือนสุดท้าย เพื่อการคำนวณ
 บำเหน็จบำนาญ โดยให้มีผลใช้บังคับย้อนหลังตั้งแต่วันที่ประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่า
 ด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑ และสมควรให้บุตรที่ได้มีคำพิพากษา

^{๖๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๗/ตอนที่ ๑๕๖/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๑ กันยายน ๒๕๒๓

^{๖๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐/ตอนที่ ๑๗๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓/๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๖

ของศาลว่าเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษและบำเหน็จตกทอดได้ เพื่อให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ ฉบับปัจจุบัน และสมควรให้ ทบวง กรม หรือส่วนราชการเจ้าสังกัด ซึ่งมีฐานะไม่ต่ำกว่ากรม หรือจังหวัด มีอำนาจส่งเรื่องราวขอรับบำเหน็จบำนาญได้เช่นเดียวกับกระทรวงเจ้าสังกัด และให้การส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลังโดยให้รีบตรวจสอบ และนำส่งให้ถึงกระทรวงการคลังภายในสามสิบวันนับแต่วันรับ และให้กระทรวงการคลังรีบพิจารณาสั่งภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันรับ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๓๐^{๖๓}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วอาจได้รับการต่อเวลาราชการให้รับราชการต่อไปอีกได้ในกรณีพิเศษ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการอย่างยั่งยืนไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศในปัจจุบัน สมควรที่จะได้ยกเลิกการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว ไม่ว่าในกรณีใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๓๙^{๖๔}

มาตรา ๙ การนับเวลาราชการของผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่ใช้อยู่ก่อนที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว และมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการในการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในส่วนที่เกี่ยวกับการคิดเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่กลับเข้ารับราชการใหม่ สิทธิรับบำเหน็จตกทอดและการแบ่งจ่ายเงินบำเหน็จตกทอด สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๒^{๖๕}

^{๖๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔/ตอนที่ ๑๑๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๐

^{๖๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓/ตอนที่ ๔๒ ก/หน้า ๒๒/๒๗ กันยายน ๒๕๓๙

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๓๔ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใด ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และหากผู้พิพากษาอาวุโสผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษาผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการและข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๓^{๖๕}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการอัยการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใดไปดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส เพื่อปฏิบัติหน้าที่พนักงานอัยการในสำนักงานอัยการสูงสุดตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการอัยการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และหากอัยการอาวุโสผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายบัญญัติว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่อัยการอาวุโสผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโสให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๓^{๖๖}

มาตรา ๖ ข้าราชการผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ ถ้าผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดออกจากราชการภายหลังวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับแล้ว และเป็นกลงโทษตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ ข้าราชการผู้นั้นหรือทายาท แล้วแต่กรณี ไม่มีสิทธิ

^{๖๕} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖/ตอนที่ ๗๕ ก/หน้า ๖/๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๒

^{๖๖} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗/ตอนที่ ๑๑ ก/หน้า ๕/๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

^{๖๗} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗/ตอนที่ ๒๙ ก/หน้า ๗/๑ เมษายน ๒๕๔๓

ได้รับบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ สิทธิที่จะนับเวลาราชการเป็นทวีคูณของข้าราชการซึ่งประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่มีประกาศใช้กฎอัยการศึกให้เป็นอันยุติลงนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะได้พิจารณาให้มีสิทธินับเวลาราชการเป็นทวีคูณตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติให้โทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือนสามัญ ๕ สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ปลดออก และไล่ออก โทษให้ออกซึ่งมีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงไม่มีอยู่อีกต่อไป และได้บัญญัติถึงสิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการในกรณีปลดออกว่า ผู้ถูกลงโทษปลดออกจากราชการให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิในการได้รับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ให้สอดคล้องกับที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีให้มีผลกระทบต่อบทบัญญัติในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่ยังคงบัญญัติให้ข้าราชการตุลาการและข้าราชการอัยการซึ่งถูกปลดออกจากราชการไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ประกอบกับหลักเกณฑ์การนับเวลาราชการเป็นทวีคูณของข้าราชการในปัจจุบันถูกกำหนดให้เป็นไปโดยอัตโนมัติเมื่อได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึก ซึ่งไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจที่รัฐต้องการจะประหยัดงบประมาณรายจ่าย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้การนับเวลาราชการเป็นทวีคูณของข้าราชการเป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะพิจารณาให้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๓^{๖๔}

มาตรา ๖ ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองผู้ใดหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ ถ้าผู้นั้นเป็นข้าราชการการเมืองอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และอยู่ในระหว่างเลิกรับบำนาญเพื่อนับเวลาราชการต่อเนื่อง ให้ผู้นั้นได้รับการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญต่อเนื่อง

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

^{๖๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๗/ตอนที่ ๙๒ ก/หน้า ๑/๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๓

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ บัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมือง หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติแล้วภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ เป็นข้าราชการการเมือง นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการ ต่อเนื่องกับการรับราชการในต่อนหลัง และให้นำอัตราเงินเดือนของข้าราชการการเมืองมาเป็นฐานเงินเดือนในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ ทำให้ได้รับบำเหน็จบำนาญในต่อนหลังสูงเกินควร เกิดความแตกต่างในการได้รับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการที่มีใช่ข้าราชการการเมืองซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติที่ออกหรือพ้นจากราชการไปแล้ว แต่ไม่ได้กลับเข้ามาเป็นข้าราชการการเมืองอีก และเกิดความแตกต่างกับข้าราชการการเมืองซึ่งไม่เคยเป็นข้าราชการมาก่อนในการรับบำเหน็จบำนาญ ประกอบกับเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ของประเทศในปัจจุบัน สมควรแก้ไขการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการการเมืองเสียใหม่ โดยให้นำเฉพาะเวลาราชการที่ดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการการเมืองเท่านั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๖^{๖๙}

มาตรา ๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพซึ่งได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ด้วย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงเป็นอันมาก อันมีผลกระทบต่อการดำรงชีพของข้าราชการบำนาญซึ่งได้รับบำนาญเป็นรายเดือนในจำนวนคงที่ ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้รับบำนาญให้สามารถดำรงชีพอย่างเหมาะสมและพอเพียงกับเศรษฐกิจในปัจจุบัน สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญมีสิทธิขอรับบำเหน็จดำรงชีพจำนวนหนึ่งในระหว่างที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยเงินจำนวนที่ได้รับดังกล่าวจะนำไปหักออกจากบำเหน็จตกทอดซึ่งจะจ่ายให้แก่ทายาทหรือบุคคลที่ผู้รับบำนาญได้แสดงเจตนาให้เป็นผู้มีสิทธิที่จะได้รับตามกฎหมายเมื่อผู้รับบำนาญจึงแก่ความตาย ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้เป็นการนำเงินที่รัฐจะต้องจัดสรรเป็นงบประมาณอยู่แล้วในอนาคตมาจ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญส่วนหนึ่งก่อน โดยมีได้เป็นการเพิ่มภาระงบประมาณรายจ่ายของรัฐแต่อย่างใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๕๗^{๗๐}

^{๖๙} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐/ตอนที่ ๑๑๓ ก/หน้า ๑/๑๐ พุทธศักราช ๒๕๕๖

^{๗๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑/ตอนที่พิเศษ ๗๗ ก/หน้า ๒๔/๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใดไปดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๕๑^{๑๑}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้นปีงบประมาณและทางราชการมีความจำเป็นที่จะให้รับราชการต่อไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในทางวิชาการหรือหน้าที่ที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวในตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญหรือระดับทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับอาวุโสหรือระดับทักษะพิเศษ จะให้รับราชการต่อไปอีกไม่เกินห้าปีก็ได้ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๕๑^{๑๒}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ ได้รับบำนาญพิเศษเพิ่มสูงขึ้นเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป และแก้ไขหลักเกณฑ์การจ่ายบำเหน็จตกทอดให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิได้รับเพื่อให้สามารถนำเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) มารวมคำนวณได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑^{๑๓}

^{๑๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๒๒ ก/หน้า ๕๒/๒๕ มกราคม ๒๕๕๑

^{๑๒} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๒๕ ก/หน้า ๑๐/๓๑ มกราคม ๒๕๕๑

^{๑๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๓๓ ก/หน้า ๑/๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

บริบูรณ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติในกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับการพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการและข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการอัยการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทต่าง ๆ ได้บัญญัติเรื่องการพ้นจากราชการกรณีเกษียณอายุไว้เป็นอย่างอื่นนอกเหนือจากกรณีเกษียณอายุเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ สมควรกำหนดให้การพ้นจากราชการของข้าราชการประเภทต่าง ๆ การต่ออายุราชการ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทนั้น เพื่อความคล่องตัวและสอดคล้องกันในการบังคับใช้กฎหมาย นอกจากนี้สมควรยกเลิกบทบัญญัติที่ให้ผู้รับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดที่กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุกหรือตกเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายหมดสิทธิรับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดนับแต่วันมีคำพิพากษาถึงที่สุดเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้รับบำนาญหรือรับบำนาญโดยเสมอกัน รวมทั้งไม่กระทบสิทธิของบุคคลที่สามในเรื่องการรับบำนาญตกทอด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

วคิน/ผู้จัดทำ

๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๔๑)

(สำเนา)

เลขรับ ๖/๒๕๕๑ วันที่ ๒๓ ก.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๐๗๔๒

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สมัคร สุนทรเวช

(นายสมัคร สุนทรเวช)

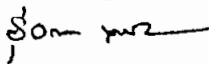
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖ - ๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

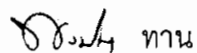

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

ธนพร พิมพ์

 ทาน

 ตรวจ

(๔๒)

ร่างฯ ที่แก้ไขตามมติคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ (เพิ่มลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และมาตรา ๔๗/๕ และเพิ่มมาตรา ๕๙/๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ ในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๔๓)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และ มาตรา ๔๗/๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕

“ลักษณะ ๒/๒

การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน

มาตรา ๔๗/๒ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ อาจนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้รับ บำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว หากประสงค์จะนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการ ประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ให้หักบำเหน็จดำรงชีพออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเสียก่อน

มาตรา ๔๗/๓ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะ เหตุทุพพลภาพ ซึ่งได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน ถึงแก่ความตายหรือผิดสัญญากู้เงินจนต้องบังคับเอาเกี่ยวกับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็น หลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินที่ผู้นั้นได้นำ สิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินเท่ากับจำนวนที่ถูกบังคับ แต่ไม่เกินจำนวนที่นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน

การจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังจ่ายจาก งบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับการเบิกจ่ายบำเหน็จตกทอด

มาตรา ๔๗/๔ ในกรณีที่กระทรวงการคลังได้จ่ายเงินแก่สถาบันการเงินไปแล้ว ตามมาตรา ๔๗/๓ ให้กระทรวงการคลังหักจำนวนเงินนั้นออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเท่ากับ จำนวนที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน

ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่อาจหักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินจาก สิทธิในบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่งได้ ให้กระทรวงการคลังเรียกเงินคืนจากผู้รับบำนาญปกติ หรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพหรือจากกองมรดกของผู้นั้น แล้วแต่กรณี เป็นจำนวน เท่ากับจำนวนที่กระทรวงการคลังได้จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๔๗/๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ผู้ใดได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินแล้ว หากภายหลังผู้นั้น กลับเข้ารับราชการใหม่ โดยใช้สิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อน ออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการ ในครั้งหลังได้เลือกรับบำเหน็จ ให้จ่ายบำเหน็จแก่ผู้นั้นตามสิทธิที่จะได้รับ แต่ต้องไม่เกินจำนวน ที่เหลือจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน โดยให้ กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จเท่ากับจำนวนดังกล่าวไว้ และเมื่อสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดย ไม่มีการบังคับเอาเกี่ยวกับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จที่คืนไว้

(๔๕)

ในกรณีที่ผู้รับบำเหน็จถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลง ถ้ามีการบังคับ
เอาสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลัง
จ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงิน โดยกระทรวงการคลังมีสิทธิหักจากเงินบำเหน็จที่กันไว้ตาม
วรรคหนึ่งก่อน ถ้ามีเงินเหลือให้จ่ายเงินแก่ผู้รับบำเหน็จหรือทายาท แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔

“มาตรา ๔๙/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๙ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับ
บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน
การกู้เงิน หากสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มี การบังคับเอาสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็น
หลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเต็มตามจำนวนที่มีสิทธิ
หากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพถึงแก่ความตายหรือสัญญา
กู้เงินสิ้นสุดลงโดยมีการบังคับเอาสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน
การกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่เหลือหลังจากที่กระทรวงการคลังได้
หักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๙/๔
วรรคหนึ่ง”

มาตรา ๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ
ซึ่งยังคงมีสิทธิได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธินำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็น
หลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้

จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อ กำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินได้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) กำหนดให้ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ มีสิทธินำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ โดยในกรณีที่ผู้รับบำนาญได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว ก็ให้หักบำเหน็จ ดำรงชีพออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเสียก่อน (ร่างมาตรา ๔๗/๒)

(๒) กำหนดกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน ถึงแก่ความตายหรือผิด สัญญากู้เงินจนต้องบังคับเอาหลักสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินเท่ากับจำนวนที่ถูกบังคับ แต่ไม่เกินจำนวนที่นำสิทธิ ในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน ส่วนการจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงิน ให้ กระทรวงการคลังจ่ายจากงบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับการเบิกจ่ายบำเหน็จตกทอด ทั้งนี้ เพื่อเป็นการ สร้างแรงจูงใจให้สถาบันการเงินต่าง ๆ เข้าร่วมโครงการกับกระทรวงการคลังมากขึ้น และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อสถาบันการเงินว่าจะไม่เกิดหนี้สูญ หากมีการปล่อยเงินกู้โดยใช้สิทธิในบำเหน็จตก ทอดเป็นหลักประกัน อย่างไรก็ดี การกำหนดหลักความรับผิดชอบของกระทรวงการคลังต่อสถาบัน การเงินจะไม่ทำให้รัฐเสียผลประโยชน์ เพราะในที่สุดแล้วกระทรวงการคลังย่อมสามารถหักสิทธิใน บำเหน็จตกทอดออกจากบำเหน็จตกทอดหรือกันเงินบำเหน็จตกทอดไว้ก่อน ส่วนที่เหลือจึงจ่ายแก่ ผู้รับบำนาญหรือทายาท (ร่างมาตรา ๔๗/๓)

(๓) กำหนดให้กระทรวงการคลังมีอำนาจหักจำนวนเงินที่ได้จ่ายให้แก่สถาบัน การเงินแทนผู้รับบำนาญ ออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอด แต่หากไม่สามารถหักได้ก็ให้เรียกเงินคืน จากผู้รับบำนาญหรือจากกองมรดกของผู้รับนั้น เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนที่กระทรวงการคลังได้จ่าย ให้แก่สถาบันการเงิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด (ร่างมาตรา ๔๗/๔)

(๔) กำหนดให้ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพที่ ได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินแล้ว หากภายหลังผู้นั้นกลับ เข้ารับราชการใหม่ โดยใช้สิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจาก ราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังได้เลือกรับบำเหน็จ ให้จ่ายบำเหน็จแก่ผู้นั้นตามสิทธิที่จะได้รับ แต่ต้องไม่เกินจำนวนที่เหลือจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่ นำไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน โดยให้กระทรวงการคลังกันเงินบำเหน็จเท่ากับจำนวน ดังกล่าวไว้ และเมื่อสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอาหลักสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็น หลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จที่กันไว้

(๔๘)

ในกรณีที่ผู้รับบำเหน็จถึงแก่ความตายหรือสัญญาจ่ายเงินสิ้นสุดลง ถ้ามีการบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงิน โดยกระทรวงการคลังมีสิทธิหักจากเงินบำเหน็จที่กันไว้ก่อน ถ้ามีเงินเหลือให้จ่ายคืนแก่ผู้รับบำเหน็จหรือทายาท (ร่างมาตรา ๔๗/๕)

(๕) กำหนดให้ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน หากสัญญาจ่ายเงินสิ้นสุดลงโดยไม่มี การบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเต็มตามจำนวนที่มีสิทธิ หากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพถึงแก่ความตายหรือสัญญาจ่ายเงินสิ้นสุดลงโดยมีการบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่เหลือหลังจากที่กระทรวงการคลังได้หักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอด (ร่างมาตรา ๔๘/๑)

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ได้กำหนดหลักการเช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังที่กล่าวใน ๒.๑

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(นายสุทิน คลังแสง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๔๙)

(สำเนา)

เลขรับ ๙๔/๒๕๕๑ วันที่ ๒๘ ส.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒. บันทึกหลักการและเหตุผล

๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

มาเพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรด

นำเสนอมติสภาพิจารณาดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สุทิน คลังแสง ผู้เสนอ

(นายสุทิน คลังแสง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ศุภชัย โพธิ์สุ ผู้เสนอ

(นายศุภชัย โพธิ์สุ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ทองดี มนิสสาร ผู้เสนอ

(นายทองดี มนิสสาร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) จุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ผู้เสนอ

(นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ประจักษ์ แก้วกัญญา ผู้เสนอ

(นายประจักษ์ แก้วกัญญา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ภูมิ สาระผล ผู้เสนอ

(นายภูมิ สาระผล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) วิสาระดี เตชะธีราวัฒน์ ผู้เสนอ

(นางสาววิสาระดี เตชะธีราวัฒน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) เศกสิทธิ์ ไวนิยมพงศ์ ผู้เสนอ
(นายเศกสิทธิ์ ไวนิยมพงศ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สงวน พงษ์มณี ผู้เสนอ
(นาย สงวน พงษ์มณี)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) มนต์ชัย วิวัฒน์ธนาฒย์ ผู้เสนอ
(นายมนต์ชัย วิวัฒน์ธนาฒย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) จักริน พัฒนดำรงจิตร ผู้เสนอ
(นายจักริน พัฒนดำรงจิตร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สรวงศ์ เทียนทอง ผู้เสนอ
(นายสรวงศ์ เทียนทอง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชากร

(ลงชื่อ) เติตชัย วิเชียรวรรณ ผู้เสนอ
(นายเติตชัย วิเชียรวรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ชลน่าน ศรีแก้ว ผู้เสนอ

(นายชลน่าน ศรีแก้ว)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) อลงกต มณีภาศ ผู้เสนอ
(นายอลงกต มณีภาศ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อแผ่นดิน

(ลงชื่อ) วารุจ ศิริวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายวารุจ ศิริวัฒน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) เทวฤทธิ์ นิกรเทศ ผู้เสนอ
(นายเทวฤทธิ์ นิกรเทศ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ต่อพงษ์ ไชยสาส์น ผู้เสนอ
(นายต่อพงษ์ ไชยสาส์น)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

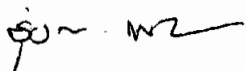
(ลงชื่อ) ปัญญา ศรีปัญญา ผู้เสนอ
(นายปัญญา ศรีปัญญา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) การุณ โหสกุล ผู้เสนอ
(นายการุณ โหสกุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

มาดี พิมพ์

นิตยา ทาน

 ตรวจ

68.

(๕๑)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ เพื่อกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ (เพิ่มลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ และมาตรา ๔๗/๕ และเพิ่มมาตรา ๔๕/๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจแต่การดำเนิน^{การ}ดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

08

(๔๖)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็น
หลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และมาตรา ๔๗/๕
แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔

“ลักษณะ ๒/๒

การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน

.....
.....
มาตรา ๔๗/๒ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพอาจนำสิทธิในบำเหน็จตก
ทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ ทั้งนี้ ตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕๓)

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว หากประสงค์จะนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ให้หักบำเหน็จดำรงชีพออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเสียก่อน

มาตรา ๔๗/๓ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินถึงแก่ความตายหรือผิดสัญญากู้เงินจนต้องบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินที่ผู้นั้นได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินเท่ากับจำนวนที่ถูกบังคับ แต่ไม่เกินจำนวนที่นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน

การจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังจ่ายจากงบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับการเบิกจ่ายบำเหน็จตกทอด

มาตรา ๔๗/๔ ในกรณีที่กระทรวงการคลังได้จ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินไปแล้วตามมาตรา ๔๗/๓ ให้กระทรวงการคลังหักจำนวนเงินนั้นออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน

ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่อาจหักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่งได้ ให้กระทรวงการคลังเรียกเงินคืนจากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพหรือจากกองมรดกของผู้นั้น แล้วแต่กรณี เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนที่กระทรวงการคลังได้จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๔๗/๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ผู้ใดได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินแล้ว หากภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยใช้สิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังได้เลือกรับบำเหน็จ ให้จ่ายบำเหน็จแก่ผู้นั้นตามสิทธิที่จะได้รับ แต่ต้องไม่เกินจำนวนที่เหลือจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน โดยให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จเท่ากับจำนวนดังกล่าวไว้ และเมื่อสัญญากู้เงินสิ้นสุดโดยไม่มี การบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จที่คืนไว้

ในกรณีที่ผู้รับบำเหน็จถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลง ถ้ามีการบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงิน โดยกระทรวงการคลังมีสิทธิหักจากเงินบำเหน็จที่คืนไว้ตามวรรคหนึ่งก่อน ถ้ามีเงินเหลือให้จ่ายคืนแก่ผู้รับบำเหน็จหรือทายาท แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔

“มาตรา ๔๘/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษ เพราะเหตุทุพพลภาพได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน หากสัญญากู้เงิน สิ้นสุดลงโดยไม่มี การบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเต็มจำนวนที่มีสิทธิ หากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษ เพราะเหตุ ทุพพลภาพถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงิน สิ้นสุดลงโดยมีการบังคับเอาสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็น หลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่เหลือหลังจากที่ กระทรวงการคลังได้หักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๗/๔ วรรคหนึ่ง”

มาตรา ๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษ เพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งยังคงมีสิทธิ ได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธินำบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ได้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจแต่การดำเนินดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวง การคลังกำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คือ ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

๒.๒ วันที่มีผลใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๒.๓ ได้เพิ่มลักษณะ ๒/๒ เรื่องการนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทั้งหมดมีให้ประเด็นด้วยกัน ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กำหนดให้ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพอาจนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ และในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว หากประสงค์จะนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินให้หักบำเหน็จดำรงชีพออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเสียก่อน (ตามร่างมาตรา ๓ ซึ่งเพิ่มเติม มาตรา ๔๗/๒)

ประเด็นที่สอง ได้กำหนดให้ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินถึงแก่ความตาย หรือผิดสัญญากู้เงินจนต้องบังคับเอาอสังหาริมทรัพย์ในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินที่ผู้นั้นได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินเท่ากับจำนวนที่ถูกบังคับ แต่ไม่เกินจำนวนที่นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน (ตามร่างมาตรา ๓ ซึ่งเพิ่มเติมมาตรา ๔๗/๓)

ประเด็นที่สาม กำหนดให้กระทรวงการคลังที่ได้จ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินไปแล้ว สามารถหักจำนวนเงินนั้นออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน และในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่อาจหักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดได้ ให้กระทรวงการคลังเรียกเงินคืนจากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพหรือจากกองมรดกของผู้นั้น แล้วแต่กรณี เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนที่กระทรวงการคลังได้จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด (ตามร่างมาตรา ๓ ซึ่งเพิ่มเติมมาตรา ๔๗/๔)

ประเด็นที่สี่ ได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้ารับราชการใหม่ของผู้ที่ได้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษที่ได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน (ตามร่างมาตรา ๓ ซึ่งเพิ่มเติมมาตรา ๔๗/๕)

๒.๔ ได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสัญญากู้เงินของผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษ นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน และหากสัญญากู้เงินนั้นสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอาอสังหาริมทรัพย์ในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเต็มจำนวนที่มีสิทธิ (ตามร่างมาตรา ๔ ซึ่งเพิ่มเติมมาตรา ๔๕/๑)

๓. กำหนดให้ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งยังคงมีสิทธิได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้มีสิทธินำบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ (ตามร่างมาตรา ๕)

๔. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ตามร่างมาตรา ๖)

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ตำนานที่สุด
ที่ ๕๐๗๘ ๒๕๕๖

(๕๘)

(ตำนาน)

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป่าหนึ่งป้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติป่าหนึ่งป้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติป่าหนึ่งป้านาญข้าราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (นายสุทิน คลังแสง กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกรณ์ จาติกวณิช	๒. นายจตุติ ไกรฤกษ์
๓. นายเจือ ราชสีห์	๔. นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง
๕. นายเจ็ดพงศ์ ราชป้องกันันท์	๖. นายฉวีวุฒิ สุขเกษม
๗. นางดวงแข อรรถนพพร	๘. นางทัศนียา รัตนเศรษฐ
๘. นายธงชาติ รัตนวิชา	๙. นายนพคุณ รัฐผไท
๑๐. นายนพพล เกียรติฤกษ์	๑๑. นางบุญรื่น ศรีธเรศ
๑๒. นายประกอบ รัตนพันธ์	๑๓. นายปาน พึ่งสุจริต
๑๔. นางเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สูง	๑๕. นางสาวห้องศรี ธาธาภูมิ
๑๖. นางพจนารถ แก้วผลึก	๑๗. นายมนัส แจ่มเวหา
๑๘. นายสุทธนา ถับบัวงาม	๑๘. ร้อยตรีหญิง ระนองรักษ์ สุวรรณฉวี
๑๙. นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท	๑๙. พลเรือโท โรช วิกิตภูมิประเทศ
๒๐. นายวรงค์ เศรษฐกิจกรม	๒๐. นางสาววิยา ว่องปรีชา
๒๑. นายวิวัฒน์ คงมาลัย	๒๑. พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พื้นแสน
๒๒. นายสุภชัย โพธิ์สุ	๒๒. นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล
๒๓. นายสรรเสริญ สมะลาภา	๒๓. นายสามารถ พิริยะปัญญาพร
๒๔. นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	๒๔. นางสาวสุทธธีรัตน์ รัตนโชติ
๒๕. นายสุทิน คลังแสง	๒๕. นางสาวสุนทรีย์ ชัยวิรัตนะ
๒๖. นายสุวัฒน์ วรรณศิริกุล	๒๖. นายอนันต์ ศรีพันธุ์

(๕๙)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ขอถอนร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. เพื่อนำมาพิจารณาบทบทวนใหม่ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติยินยอมให้ถอนร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ได้ตามที่ร้องขอ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล

(นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล)

รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง

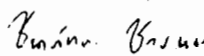
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมาธิการ ๑

โทร. ๐-๒๒๔๔-๒๖๗๖ - ๗

โทรสาร ๐-๒๒๔๔-๒๖๘๔

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวชนากัทธ ช่างทอง)

ผู้ช่วยเลขานุการคามช็องบึงคัมฯ

นางสาวชนากัทธ ช่างทอง / ร่าง

นางสาวศศิธร ไถวรรณ / พิมพ์

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ นางสาวชนากัทธ ช่างทอง

นางสาวนันทฉภัส บางคำย

ครั้งที่ ๒ นายอรุณ ทยห่องแก้ว

ครั้งที่ ๓ คณะทำงานฯ สำนักกรรมาธิการ ๑

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติป่าเหมืองป่าอนุรักษ์ราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติป่าเหมืองป่าอนุรักษ์ราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายสุทิน คลังแสง เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติ ภายใน ๗ วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณานั้น

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ขอถอนร่างพระราชบัญญัติป่าเหมืองป่าอนุรักษ์ราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อนำมาพิจารณาทบทวนใหม่ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติยินยอมให้ถอนร่างพระราชบัญญัติป่าเหมืองป่าอนุรักษ์ราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้ตามที่ร้องขอ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) ร้อยตรีหญิง ระนองรักษ์ สุวรรณฉวี	เป็นประธานคณะกรรมาธิการ
(๒) นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายสุทิน คลังแสง	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
(๔) นายปาน พึ่งสุจริต	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
(๕) นางสาววิรัช ว่องปรีชา	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
(๖) นายมนัส แจ่มเวหา	เป็นเลขานุการคณะกรรมาธิการ
(๗) นางสาวห่องศรี ชาราภูมิ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๘) นางสาวสุนทรีย์ ชัยวิรัตน์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
(๙) นายวงศ์ เศรษฐกิจกรม	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๐) นายประกอบ รัตนพันธ์	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๑) นายศิริพงษ์ อังกศกุลเกียรติ	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๒) นางดวงแข อรรถนพพร	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๓) พลเรือโท โรช วิกิตภูมิประเทศ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๑๔) พลตำรวจเอก วิรุฬห์ ทัศนแสน	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๑๕) นายกรณ์ จาติกวณิช	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๑๖) นางบุญรัตน์ ศรีเรศ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๑๗) นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

(๖๑)

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นางกาญจนาภา กัณหัน เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ

๓. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นางสาวนาภัทร ช่างทอง วิทยากร ๖ สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

กระทรวงการคลัง

๔.๑ กรมบัญชีกลาง

(๑) นายอาทิตย์ ชวนะเกรียงไกร	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมายและระเบียบ
ด้านเงินเดือน ค่าจ้าง ป่าเหมืองป่านาญ
(๒) นายเสกสรร พหลเวชช์	นิติกรชำนาญการ
(๓) นางสาวศุภรดา สุบุญนันท์	นักวิชาการคลังชำนาญการ
(๔) นางสาวภคโกลิน นัยเนตร	นิติกร
(๕) นางสาวพิลา ศุภธนิต	นิติกร

๔.๒ กองทุนป่าเหมืองป่านาญข้าราชการ

(๑) นายสุจินดา สุขุม	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
กองทุนป่าเหมืองป่านาญข้าราชการ
(๒) นางสมคิด รุ่งระเวช	ผู้อำนวยการสำนักเลขานุการ
กองทุนป่าเหมืองป่านาญข้าราชการ
(๓) นายธัชชัย วินทวามร	ผู้อำนวยการฝ่ายนวัตกรรม
(๔) นางสาวนลินรัตน์ เวศย์วิริยะกุล	ผู้จัดการสำนักกฎหมาย

๔.๓ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๑) นางศุวพัฒนา ศรีภิรมย์	ผู้อำนวยการ
ส่วนนโยบายระบบการออม
(๒) นางสาวสุปราณี จันทรมาศ	เศรษฐกรชำนาญการ

๕. ผู้เข้าร่วมประชุมคือ

บริษัท วัตสัน ไวเอท (ประเทศไทย) จำกัด

(๑) นางสาวบุปผาดี โอวรินทร์	กรรมการผู้จัดการ
บริษัท วัตสัน ไวเอท (ประเทศไทย) จำกัด
(๒) นางสาวธัญญา ลักษณ์เกียรติ	ผู้จัดการ
บริษัท วัตสัน ไวเอท (ประเทศไทย) จำกัด

๖. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ

๗. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	เพิ่มลักษณะ ๒/๒ มาตรา ๔๗/๒ มีการแก้ไข
	มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔
	และมาตรา ๔๗/๕
	มีการนําริการขอสงวนความเห็น
	ลักษณะ ๒/๒ ไม่มีการแก้ไข
	มาตรา ๔๗/๒ มีการแก้ไข
	มีการนําริการขอสงวนความเห็น

นายปาน พึ่งสุจริต (กรรมาธิการ) และนายเจ็ดพงศ์ ราชปองจันทร์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๔๗/๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๗/๒ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพอาจนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่ กระทรวงการคลังกำหนดได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว หากประสงค์จะนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ให้หักบำเหน็จดำรงชีพออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเสียก่อน”

มาตรา ๔๗/๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๗/๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๗/๕	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	เพิ่มมาตรา ๔๘/๑ ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖</u>	ไม่มีการแก้ไข

(๖๓)

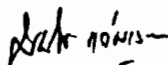
๘. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยใช้ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอเป็นหลักในการพิจารณา เห็นว่าควรมี ข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา เนื่องจากคณะกรรมการได้ แก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา ๓ (เพิ่มมาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และมาตรา ๔๗/๕) โดยตัดคำว่า "ที่ กระทรวงการคลังกำหนดได้" ในมาตรา ๔๗/๒ ออกเพื่อเป็นการเปิดกว้างให้กับผู้รับบำนาญในการขอกู้เงินกับ สถาบันการเงิน หรือองค์กรทางการเงินอื่น ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขมาตราดังกล่าว จึงควรแก้ไข เหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นดังนี้

“เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จ ค้ำประกันมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถค้ำประกันอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับ สภาวะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับ บำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จค้ำประกันไม่เพียงพอต่อการ ครอบงำ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้น เศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จค้ำประกันไป เป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้”

๘. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรวมทั้งข้อสังเกตของคณะกรรมการ วิสามัญ มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายมนัส แจ่มเวหา)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ

(๖๔)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ เพื่อกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ (เพิ่มลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และมาตรา ๔๗/๕ และเพิ่มมาตรา ๔๘/๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ ในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๖๕)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอด
ไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และ
มาตรา ๔๗/๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔

(๖๖)

“ลักษณะ ๒/๒

การนำสิทธิในป่าหนึ่งผืนตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน

มาตรา ๔๗/๒ ผู้รับป่านาญปกติหรือผู้รับป่านาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ
อาจนำสิทธิในป่าหนึ่งผืนตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน
ที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้รับป่านาญปกติหรือผู้รับป่านาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้รับ
ป่าหนึ่งผืนดำรงชีพไปแล้ว หากประสงค์จะนำสิทธิในป่าหนึ่งผืนตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการ
ประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ให้หักป่าหนึ่งผืนออกจากสิทธิในป่าหนึ่งผืนตกทอดเสียก่อน

มาตรา ๔๗/๓ ในกรณีที่ผู้รับป่านาญปกติหรือผู้รับป่านาญพิเศษเพราะ
เหตุทุพพลภาพ ซึ่งได้นำสิทธิในป่าหนึ่งผืนตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน
ถึงแก่ความตายหรือผิดสัญญาผู้เงินจนต้องบังคับกับเอาสิทธิในป่าหนึ่งผืนตกทอดที่นำไปเป็น
หลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินที่ผู้นั้น ได้นำ
สิทธิในป่าหนึ่งผืนตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินเท่ากับจำนวนที่ถูกบังคับ
แต่ไม่เกินจำนวนที่นำสิทธิในป่าหนึ่งผืนตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน

การจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังจ่ายจาก
งบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับการเบิกจ่ายป่าหนึ่งผืนตกทอด

มาตรา ๔๗/๔ ในกรณีที่กระทรวงการคลังได้จ่ายเงินแก่สถาบันการเงินไปแล้ว
ตามมาตรา ๔๗/๓ ให้กระทรวงการคลังหักจำนวนเงินนั้นออกจากสิทธิในป่าหนึ่งผืนตกทอดเท่ากับ
จำนวนที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน

ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่อาจหักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินจาก
สิทธิในป่าหนึ่งผืนตกทอดตามวรรคหนึ่งได้ ให้กระทรวงการคลังเรียกเงินคืนจากผู้รับป่านาญปกติ
หรือผู้รับป่านาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพหรือจากกองมรดกของผู้นั้น แล้วแต่กรณี เป็นจำนวน
เท่ากับจำนวนที่กระทรวงการคลังได้จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๔๗/๕ ผู้รับป่านาญปกติหรือผู้รับป่านาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ
ผู้ใดได้นำสิทธิในป่าหนึ่งผืนตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินแล้ว หากภายหลังผู้นั้น
กลับเข้ารับราชการใหม่ โดยใช้สิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จป่านาญคอนก่อน
ออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในคอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการ
ในครั้งหลังได้เลือกรับบำเหน็จ ให้จ่ายป่าหนึ่งแก่ผู้นั้นตามสิทธิที่จะได้รับ แต่ต้องไม่เกินจำนวน
ที่เหลือจากสิทธิในป่าหนึ่งผืนตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน โดยให้
กระทรวงการคลังคืนเงินป่าหนึ่งเท่ากับจำนวนดังกล่าวไว้ และเมื่อสัญญาผู้เงินสิ้นสุดลง โดย
ไม่มีการบังคับเอาสิทธิในป่าหนึ่งผืนตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน
ให้กระทรวงการคลังคืนเงินป่าหนึ่งที่คืนไว้

ในกรณีที่ผู้รับบำเหน็จถึงแก่ความตายหรือสัญญาผู้เงินสิ้นสุดลง ถ้ามีการบังคับ
เอาสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลัง
จ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงิน โดยกระทรวงการคลังมีสิทธิหักจากเงินบำเหน็จที่กันไว้ตาม
วรรคหนึ่งก่อน ถ้ามีเงินเหลือให้จ่ายคืนแก่ผู้รับบำเหน็จหรือทายาท แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔

“มาตรา ๔๘/๑ ภายใบบังคับมาตรา ๔๘ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับ
บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน
การกู้เงิน หากสัญญาผู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มี การบังคับเอาสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็น
หลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเต็มตามจำนวนที่มีสิทธิ
หากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพถึงแก่ความตายหรือสัญญา
ผู้เงินสิ้นสุดลงโดยมีการบังคับเอาสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน
การกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่เหลือหลังจากที่กระทรวงการคลังได้
หักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๗/๔
วรรคหนึ่ง”

มาตรา ๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ
ซึ่งยังคงมีสิทธิได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธินำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็น
หลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว)

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

(๖๙)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
เลขรับ	28
วันที่	9 พ.ย. 2552
เวลา	10 40 น.

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๓๗๐๕

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชัย ชิดชอบ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่ ๑๑ / ๒๕๕๒

วันที่ ๙ / พ.ย. / ๕๒

ราคา ๑๒,๐๐ น.

สำนักการประชุม

กลุ่มงานบริหารทั่วไป	
รับที่ ๒๗๖ / ๒๖	วันที่ ๗ / ๑๑ / ๕๒
เวลา ๑๐.๕๕ น.	ส่ง พระองคมนตรี
สำนักการประชุม	

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร.๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๙

สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายสุทิน คลังแสง กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
ทั้งสองฉบับนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือเอา
ร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อ
สภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภา เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

(นายสุวิจักขณ์ นาควิชระ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๗๑)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๙๔
เพื่อกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน
การกู้เงินได้ (เพิ่มลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน
การกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และมาตรา ๔๗/๕ และเพิ่มมาตรา ๔๙/๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญ
มีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถ
ดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญ
ได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ
ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน
ของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม
อีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการ
ประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) / 4

(๗๒)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕
เพื่อกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน
การกู้เงินได้ (เพิ่มลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน
การกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ และมาตรา ๔๗/๕ และเพิ่มมาตรา ๔๙/๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญ
มีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถ
ดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญ
ได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ
ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน
ของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม
อีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการ
ประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายสุทิน คลังแสง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

4

(๗๓)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕
เพื่อกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน
การกู้เงินได้ (เพิ่มลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน
การกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และมาตรา ๔๗/๕ และเพิ่มมาตรา ๔๙/๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญ
มีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถ
ดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญ
ได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ
ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน
ของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม
อีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการ
ประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่**กระทรวงมหาดไทย**สั่งกำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ

สภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผล ให้ประธาน
สภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑
ข้อ ๑๒๕ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของวุฒิสภา จึงขอส่งเหตุผลที่ได้แก้ไขมาเพื่อพิจารณา

14

ร่าง
พระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นลักษณะ ๒/๒ การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน มาตรา ๔๗/๒ มาตรา ๔๗/๓ มาตรา ๔๗/๔ และ มาตรา ๔๗/๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕

“ลักษณะ ๒/๒

การนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน

มาตรา ๔๗/๒ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ อาจนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(โปรดพลิก)

ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว หากประสงค์จะนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ให้หักบำเหน็จดำรงชีพออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเสียก่อน

มาตรา ๔๗/๓ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินถึงแก่ความตายหรือผิดสัญญากู้เงินจนต้องบังคับเข้ากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินที่ผู้นั้นได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินเท่ากับจำนวนที่ถูกบังคับ แต่ไม่เกินจำนวนที่นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน การจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังจ่ายจากงบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับการเบิกจ่ายบำเหน็จตกทอด

มาตรา ๔๗/๔ ในกรณีที่กระทรวงการคลังได้จ่ายเงินแก่สถาบันการเงินไปแล้ว ตามมาตรา ๔๗/๓ ให้กระทรวงการคลังหักจำนวนเงินนั้นออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน

ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่อาจหักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดตามวรรคหนึ่งได้ ให้กระทรวงการคลังเรียกเงินคืนจากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพหรือจากกองมรดกของผู้นั้น แล้วแต่กรณี เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนที่กระทรวงการคลังได้จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๔๗/๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ผู้ใดได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินแล้ว หากภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยใช้สิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังได้เลือกรับบำเหน็จ ให้จ่ายบำเหน็จแก่ผู้นั้นตามสิทธิที่จะได้รับ แต่ต้องไม่เกินจำนวนที่เหลือจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน โดยให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จเท่ากับจำนวนดังกล่าวไว้ และเมื่อสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มี การบังคับเข้ากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จที่คืนไว้

ในกรณีที่ผู้รับบำเหน็จถึงแก่ความตายหรือสัญญากู้เงินสิ้นสุดลง ถ้ามีการบังคับเข้ากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงิน โดยกระทรวงการคลังมีสิทธิหักจากเงินบำเหน็จที่คืนไว้ตามวรรคหนึ่งก่อน ถ้ามีเงินเหลือให้จ่ายคืนแก่ผู้รับบำเหน็จหรือทายาท แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔

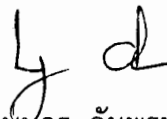
“มาตรา ๔๙/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๙ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับ
บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน
การกู้เงิน หากสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็น
หลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเต็มตามจำนวนที่มีสิทธิ
หากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพถึงแก่ความตายหรือสัญญา
กู้เงินสิ้นสุดลงโดยมีการบังคับเอา กับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกัน
การกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่เหลือหลังจากที่กระทรวงการคลังได้
หักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๗/๔
วรรคหนึ่ง”

มาตรา ๕ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ
ซึ่งยังคงมีสิทธิได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธินำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็น
หลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางบุษกร อัมพรประภา)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธินำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ แต่การดำเนินการดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดได้

จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อ กำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินได้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) กำหนดให้ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ มีสิทธินำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงิน ที่กระทรวงการคลังกำหนดได้ โดยในกรณีที่ผู้รับบำนาญได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว ก็ให้หักบำเหน็จ ดำรงชีพออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเสียก่อน (ร่างมาตรา ๔๗/๒)

(๒) กำหนดกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน ถึงแก่ความตายหรือผิด สัญญากู้เงินจนต้องบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินเท่ากับจำนวนที่ถูกบังคับ แต่ไม่เกินจำนวนที่นำสิทธิ ในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน ส่วนการจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงิน ให้ กระทรวงการคลังจ่ายจากงบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับการเบิกจ่ายบำเหน็จตกทอด ทั้งนี้ เพื่อเป็นการ สร้างแรงจูงใจให้สถาบันการเงินต่างๆ เข้าร่วมโครงการกับกระทรวงการคลังมากขึ้น และเป็นการสร้าง ความเชื่อมั่นต่อสถาบันการเงินว่าจะไม่เกิดหนี้สูญ หากมีการปล่อยเงินกู้โดยใช้สิทธิในบำเหน็จตก ทอดเป็นหลักประกัน อย่างไรก็ดี การกำหนดหลักความรับผิดชอบของกระทรวงการคลังต่อสถาบัน การเงินจะไม่ทำให้รัฐเสียผลประโยชน์ เพราะในที่สุดแล้วกระทรวงการคลังย่อมสามารถหักสิทธิใน บำเหน็จตกทอดออกจากบำเหน็จตกทอดหรือกันเงินบำเหน็จตกทอดไว้ก่อน ส่วนที่เหลือจึงจ่ายแก่ ผู้รับบำนาญหรือทายาท (ร่างมาตรา ๔๗/๓)

(๓) กำหนดให้กระทรวงการคลังมีอำนาจหักจำนวนเงินที่ได้จ่ายให้แก่สถาบัน การเงินแทนผู้รับบำนาญ ออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอด แต่หากไม่สามารถหักได้ก็ให้เรียกเงินคืน จากผู้รับบำนาญหรือจากกองมรดกของผู้นั้น เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนที่กระทรวงการคลังได้จ่าย ให้แก่สถาบันการเงิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด (ร่างมาตรา ๔๗/๔)

(๔) กำหนดให้ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพที่ ได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงินแล้ว หากภายหลังผู้นั้นกลับ เข้ารับราชการใหม่ โดยใช้สิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญต่อนก่อนออกจาก ราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลัง และเมื่อออกจากราชการในครั้งหลังได้เลือกรับบำเหน็จ ให้จ่ายบำเหน็จแก่ผู้นั้นตามสิทธิที่จะได้รับ แต่ต้องไม่เกินจำนวนที่เหลือจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่ นำไปเป็นหลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน โดยให้กระทรวงการคลังกันเงินบำเหน็จเท่ากับจำนวน ดังกล่าวไว้ และเมื่อสัญญากู้เงินสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอากับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็น หลักทรัพย์สินในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังคืนเงินบำเหน็จที่กันไว้

ในกรณีที่ผู้รับบำเหน็จถึงแก่ความตายหรือสัญญาจ่ายเงินสิ้นสุดลง ถ้ามีการบังคับเอาค้ำสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงิน โดยกระทรวงการคลังมีสิทธิหักจากเงินบำเหน็จที่กันไว้ก่อน ถ้ามีเงินเหลือให้จ่ายคืนแก่ผู้รับบำเหน็จหรือทายาท (ร่างมาตรา ๔๗/๕)

(๕) กำหนดให้ในกรณีที่ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน หากสัญญาจ่ายเงินสิ้นสุดลงโดยไม่มีการบังคับเอาค้ำสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเต็มตามจำนวนที่มีสิทธิ หากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพถึงแก่ความตายหรือสัญญาจ่ายเงินสิ้นสุดลงโดยมีการบังคับเอาค้ำสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่เหลือหลังจากที่กระทรวงการคลังได้หักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอด (ร่างมาตรา ๔๙/๑)

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ได้กำหนดหลักการเช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังที่กล่าวใน ๒.๑

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

โดยที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้ผู้รับบำนาญมีสิทธิ นำบำเหน็จดำรงชีพมาใช้ได้ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและเพื่อให้ผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ โดยเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจแต่การดำเนินดังกล่าวสามารถช่วยเหลือผู้รับบำนาญได้เพียงบางส่วน และปรากฏว่ายังมีผู้รับบำนาญอีกจำนวนมากที่ได้รับบำนาญรายเดือนในอัตราต่ำ ทำให้ได้รับบำเหน็จดำรงชีพในอัตราที่ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับบำนาญและจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนอันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวมอีกทางหนึ่ง สมควรกำหนดให้ผู้รับบำนาญสามารถนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวง การคลังกำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คือ ร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

๒.๒ วันที่มีผลใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๒.๓ ได้เพิ่มลักษณะ ๒/๒ เรื่องการนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ทั้งหมดมีให้ประเด็นด้วยกัน ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กำหนดให้ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ อาจนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินที่กระทรวงการคลัง กำหนดได้ และในกรณีผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพได้รับบำเหน็จดำรงชีพไปแล้ว หากประสงค์จะนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินกับสถาบันการเงินให้หักบำเหน็จดำรงชีพออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเสียก่อน (ตามร่างมาตรา ๓ ซึ่งเพิ่มเติม มาตรา ๔๗/๒)

(โปรดพลิก)

ประเด็นที่สอง ได้กำหนดให้ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินถึงแก่ความตาย หรือผิดสัญญากู้เงินจะต้องบังคับเอาทับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน ให้กระทรวงการคลังจ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินที่ผู้นั้นได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินเท่ากับจำนวนที่ถูกบังคับ แต่ไม่เกินจำนวนที่นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันกู้เงิน (ตามร่างมาตรา ๓ ซึ่งเพิ่มเติมมาตรา ๔๗/๓)

ประเด็นที่สาม กำหนดให้กระทรวงการคลังที่ได้จ่ายเงินให้แก่สถาบันการเงินไปแล้ว สามารถหักจำนวนเงินนั้นออกจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดเท่ากับจำนวนที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน และในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่อาจหักจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่สถาบันการเงินจากสิทธิในบำเหน็จตกทอดได้ ให้กระทรวงการคลังเรียกเงินคืนจากผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพหรือจากกองมรดกของผู้นั้น แล้วแต่กรณี เป็นจำนวนเท่ากับจำนวนที่กระทรวงการคลังได้จ่ายให้แก่สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด (ตามร่างมาตรา ๓ ซึ่งเพิ่มเติมมาตรา ๔๗/๔)

ประเด็นที่สี่ ได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้ารับราชการใหม่ของผู้ที่ได้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษที่ได้นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน (ตามร่างมาตรา ๓ ซึ่งเพิ่มเติมมาตรา ๔๗/๕)

๒.๔ ได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสัญญากู้เงินของผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษ นำสิทธิในบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงิน และหากสัญญากู้เงินนั้นสิ้นสุดลงโดยไม่มี การบังคับเอาทับสิทธิในบำเหน็จตกทอดที่นำไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินทายาทมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดเต็มจำนวนที่มีสิทธิ (ตามร่างมาตรา ๔ ซึ่งเพิ่มเติมมาตรา ๔๕/๑)

๓. กำหนดให้ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ซึ่งยังคงมีสิทธิได้รับบำนาญอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้มีสิทธินำบำเหน็จตกทอดไปเป็นหลักทรัพย์ในการประกันการกู้เงินได้ (ตามร่างมาตรา ๕)

๔. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ตามร่างมาตรา ๖)

(นายสุทิน คลังแสง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)